

§151

Rapport Utvärdering föräldraenkät, sommar öppen förskola

21BUN189

Sommaröppen förskola 2021

Utvärdering föräldraenkät

Jeanette Bodlund
Elisabeth Fjällström
21-11-30

Piteå kommun

UTVÄRDERING FÖRÄLDRAENKÄT SOMMARÖPPEN FÖRSKOLA 2021

Eftersom vi hela tiden strävar efter att förbättra, utveckla och kvalitetssäkra vår verksamhet skickades en digital enkät ut under oktober månad gällande sommar öppen förskola.

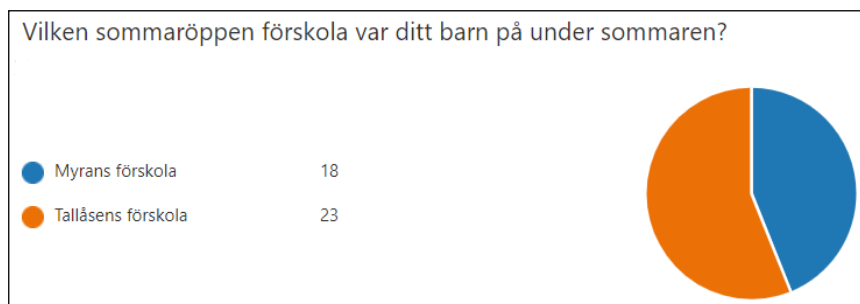
Inför sommaren 2021 genomfördes en rätt stor förändring då vi enbart hade två förskolor i hela kommun öppet för sommar öppen förskola vecka 28–32. Med anledning av den förändringen känns det än viktigare att verkligen utvärdera hur föräldrarna har upplevt verksamheten.

Enkäten skickades ut till 174 föräldrar*. Av dessa är det 41 som har svarat vilket innebär en svarsfrekvens på 24%. Föräldrarna hade möjlighet att besvara enkäten anonymt, vilket samtliga också har gjort.

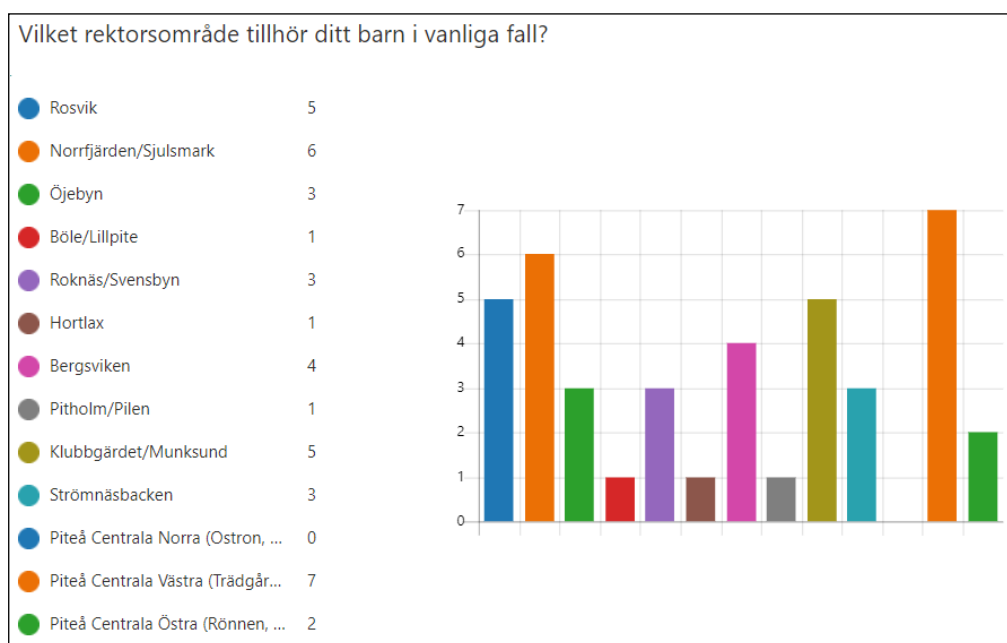
Enkäten bestod av nio frågor med valbara alternativ, samt en ”öppen fråga” där föräldrarna fritt kunde skriva sina egna förslag på eventuella förbättringar.

På kommande sidor kan ni ta del av varje fråga mer i detalj samt även ta del av alla förslag på förbättringar som har kommit in. Tjugotre föräldrar har tagit sig tid och delgett sina synpunkter i fri text.

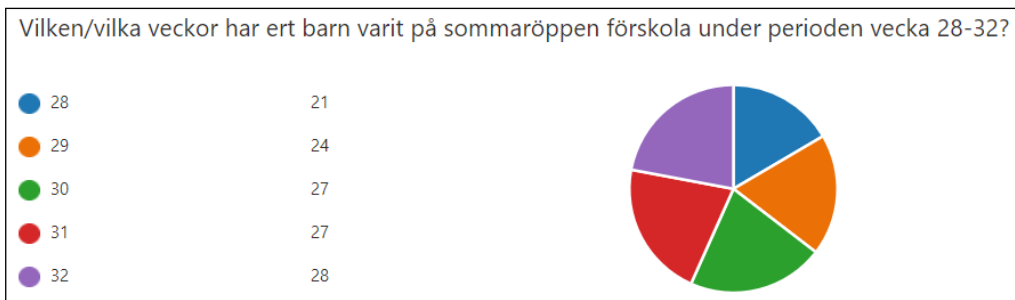
** Enkäten skickades (mailades) till den vårdnadshavare som ansökt och uppgett sin mailadress*

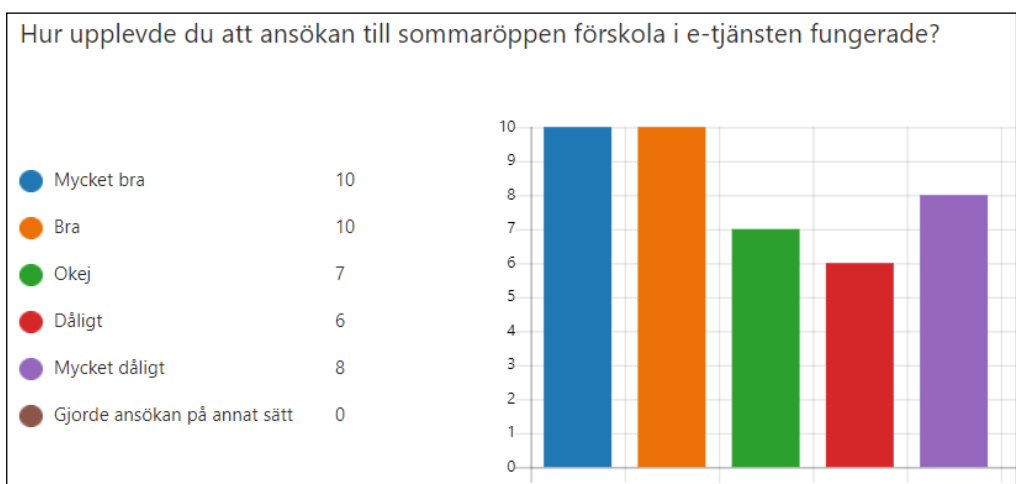
Av 41 svarande hade 18 stycken sitt/sina barn på Myrans förskola och 23 stycken på Tallåsens förskola.

De rektorsområden med flest antal förälder som svarat på enkäten är Piteå Centrala Västra, Norrfjärden/Sjulsmark, Rosvik och Klubbgärdet/Munksund.

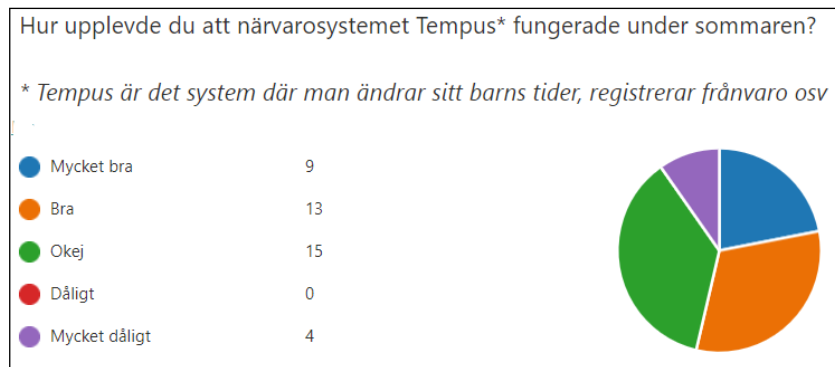

Diagrammet visar vilka veckor som barnet/barnen, vars föräldrar som har svarat på enkäten, har varit på förskolan. Ur en utvärderingssynpunkt är resultatet positivt, det innebär att vi bör ha fått en bra bild med spridning över samtliga veckor på sommar öppen förskola.

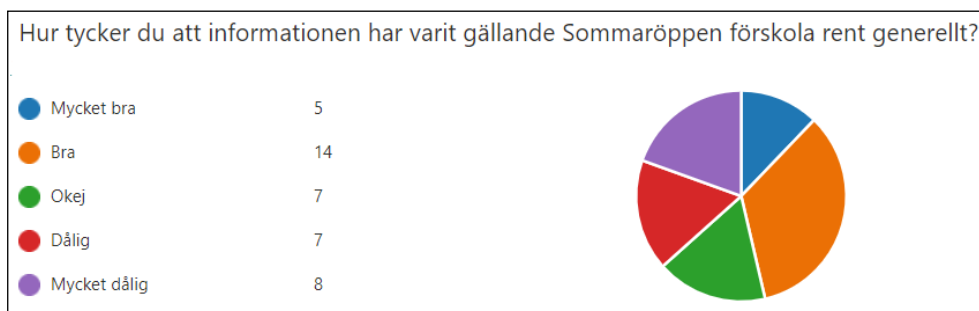
2021 var första gången förvaltningen använde en e-tjänst där föräldrarna att anmälde sitt/sina barn till sommar öppen förskola, därför ville vi utvärdera hur man tyckte att e-tjänsten fungerade.

I diagrammet ser man att 27 (66%) tyckte att e-tjänsten fungerade bra, medan 14 (34%) tyckte att det fanns förbättringspotential.

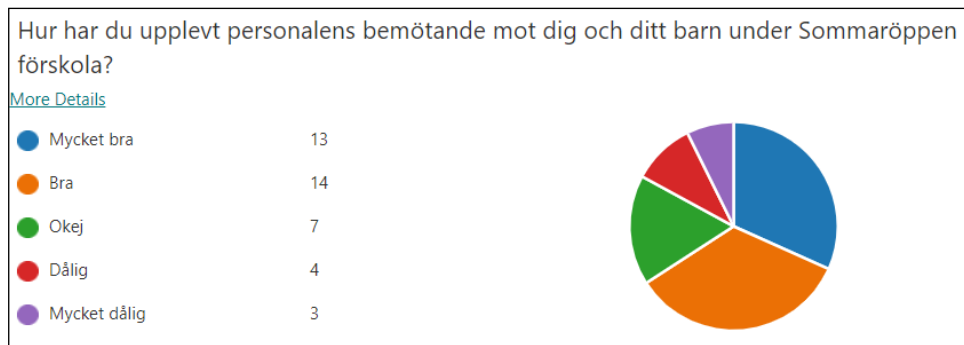

Tempus är det system som föräldrarna använder även i normala fall för att skriva in och ändra tider, registrerar frånvaro etc. Här ville vi ta tillfället i akt och fråga föräldrarna hur man anser att Tempus fungerar under sommar öppen förskola. I år hade vi som nämnts tidigare enbart öppet två förskolor vilket innebar att vi systemmässigt hade kopplat ihop barn från hela kommunens förskolor till dessa två enheter.

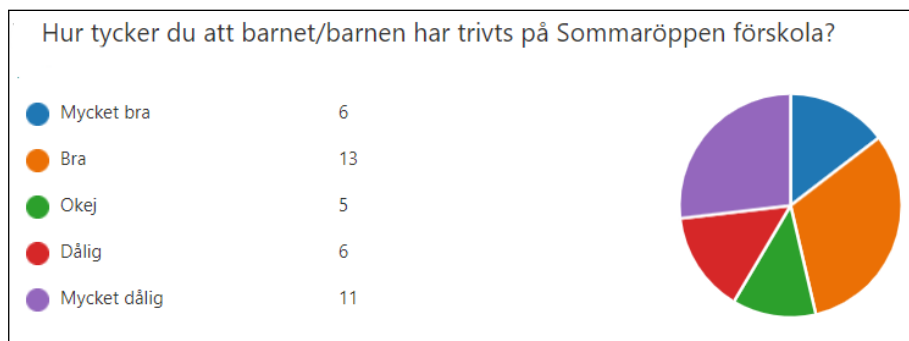
Som diagrammet visar ansåg en kraftig majoritet att Tempus även under sommaren har fungerat bra. 90% av föräldrarna anser att systemet har fungerat bra under sommaren.

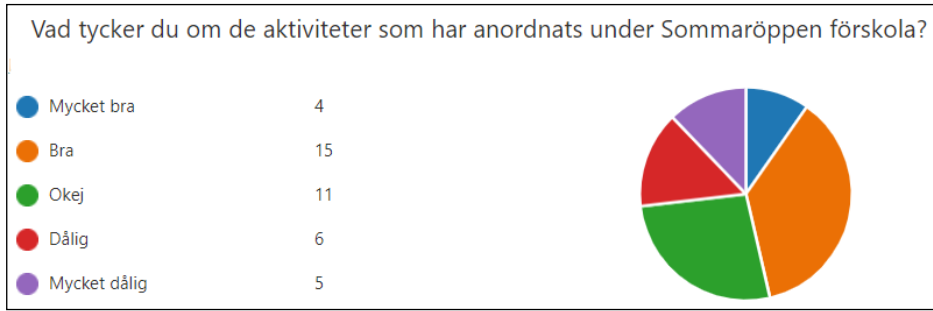
Det är naturligtvis viktigt att information rent generellt upplevs som bra och innehållsrik, men kanske särskilt viktigt är det inför och under sommar öppen förskola då barnen många ska tillbringa dagen på en ny förskola, och ibland även med ny personal för barnen. Diagrammet ovan visar att 63% tycker att informationen har varit tillräcklig eller bra.

Diagrammet visar att 83% av föräldrarna anser att bemötandet från personalen både mot dem och barnen har varit okej, bra eller mycket bra.

59% av föräldrarna tycker att barnet har trivts på förskolan, medan 41% inte tycker det. Med den information som har kommit in i den 'öppna frågan' så kan vi se att en del av dem nämner att både föräldrar och barn tycker det känns otryggt med personal som barnen inte känner sen tidigare, vilket säkert bidrar till resultatet ovan.

73% av föräldrarna tycker att sommar öppen förskolas aktiviteter har varit bra.

Här är en sammanfattning av de 23 svar som kommit in som svar på frågan

- Flertalet av de svarande tycker att vi ska återgå till gamla systemet.
- En del av de svarande har påtalat att det ska finnas känd personal på sommar öppen förskola
- En del av de svarande tycker att avståndet mellan hemmet och sommar öppen förskola vållat bekymmer.
- Någon enstaka skriver och tycker att samplaneringen kan förbättras mellan sommar öppen förskola och fritidshem genom att verksamheterna har öppet samma antal veckor och att verksamheterna är i samma lokal.
- Någon enstaka tycker att det var svårt att använda e-tjänsten för anmälan.
- Någon enstaka har påpekat och tycker att vi i förväg ska gå ut med vilka förskolor som ska vara öppna.
- Någon enstaka tycker att det vore bra om samma pedagog öppnade förskolan på morgonen.

§152

Månadsrapport november

2021

21BUNI25

2021-12-13

Månadsrapport nov 2021

Piteå kommun

Utfall

	PERIODENS	PERIODENS	PERIODENS	PERIODENS	ÅRETS	
	BUDGET			BUDGETAVVIKELSE	BUDGET	HELÅRS PROGNOS
	Jan 21 - Nov 21	UTFALL	BUDGETAVVIKELSE	%	Jan 21 - Mån 13 21	2021
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN						
POLITIK, FÖRV.LEDNING OCH STAB	205 383,2	209 026,8	-3 643,6	-1,77%	233 139,7	-3 000,0
ELEVHÄLSA	19 843,8	18 759,4	1 084,4	5,46%	22 014,9	1 200,0
FÖRSKOLA	170 297,6	169 283,2	1 014,4	0,60%	186 308,5	1 600,0
GRUNDSKOLA	334 920,0	327 973,5	6 946,5	2,07%	361 339,2	7 500,0
STRÖMBACKASKOLAN	124 547,9	122 571,2	1 976,7	1,59%	136 724,8	2 300,0
GRANS NATURBRUKSGYMNASIET	0,0	4 181,8	-4 181,8	0,00%	0,0	-4 450,0
BUN TOTAL	854 992,5	851 795,9	3 196,6	0,37%	939 527,1	5 150,0

Analys

Barn-och utbildningsnämnden redovisar per sista november en avvikelse mot budget om 3,2 mkr vilket motsvarar 0,4 % av nämndens totala budget för perioden.

Förskolan redovisar per november en budgetavvikelse om 1 mkr. Förskolan förväntas fortsätta att ackumulera ett överskott mot budget på grund av ökad sjukfrånvaro och att avdelningen fortsätter att omfördela personalen mellan avdelningar och till och med mellan olika områden för att lösa vikariebristen. Under november har dock kostnaden för tilläggsbelopp till barn i behov av särskilt stöd ökat markant vilket påverkar prognosen för helåret negativt. Prognosen på helåret sätts till överskott om 1,6 mkr.

Grundskola redovisar ett överskott om 6,9 mkr per sista november. Personalens sjukfrånvaro är fortsatt hög under perioden och tillgång till vikarier har varit begränsad. Utbetalningen av statsbidraget för karriärtjänster är 1 mkr högre än budget vilket också bidrar till grundskolans förstärkta resultat. Grundskolans helårsprognos sätts till 7,5 mkr.

Strömbackaskolan redovisar ett utfall om 2 mkr i överskott för perioden. Överskottet beror bland annat på en minskning av personalkostnader, exempelvis minskade kostnader för tillfällig inhyrd personal samt att skolan har haft svårighet att tillsätta vikarier vid sjukfrånvaro. Diverse statsbidrag samt intäkter från migrationsverket har varit högre för perioden än budget vilket också påverkar bidrar till överskottet. Helårsprognos för Strömbackaskolan sätts till överskott om 2,3 mkr.

Resultatet för perioden för Grans Naturbruksgymnasiet visar ett underskott på 4,2 mkr. Underskottet har ökat sen augusti eftersom elevintäkter för höstterminen är betydligt lägre än förra läsåret då många elever från åk 2 och 3 har valt att avsluta sina studier i förtid under våren på grund av svårigheterna som medförde förra läsårets distansundervisning. Helårsprognosen visar ett underskott på 4,5 mkr. Det försämrade resultatet beror på kostnadsökningar för reparationer och underhåll samt ökade drivmedelskostnader. Personalkostnaderna har dock minskat något.

Helårsprognosen för Barn-och utbildningsnämnden uppgår till ett överskott om 5,2 mkr. Främsta orsaken till överskottet för samtliga avdelningar är minskade personalkostnader under perioden på grund av hög sjukfrånvaro bland personalen och svårigheter att tillsätta vikarier samt medelstillskott från Staten i form av Skolmiljard och sjuklöneersättning.

§153

Delrapport Dans för alla

21BUN44

DANS FÖR ALLA

DANS-HÄLSA-LÄRANDE – DELÅRSRAPPORT

Projektägare: Piteå kommun-UBF- Malin Westling, Skolchef

Projektledare: Musik & Dansskolan, Kristina Enqvist, rektor

Referensgrupp: Sara Lockby danslärare, Cecilia Björklund Dahlgren professor i danspedagogik, Luleå tekniska universitet. Samtal och information även med Dans i Nord samt Kultur och Fritid.

Projektperiod: 2021-04-01 - 23-01-01

Projektstart: 2021-04-01

Fakta:

Totalt antal barn som medverkat under vt -21 och ht -21: 1642 elever i förskola och grundskola.

Danslärare: Petra Holmén och Liselott Berggren.

”Dansen är alltid inspirerande både för mig som lärare och för många elever. Den är bra för att visa många olika sätt att röra på sig och för att eleverna får använda kroppen på andra sätt än de normalt inte gör”.

Fredrik Nilsson, idrottslärare Hortlax Högstadium

”Två elever som aldrig deltagit på idrottslektioner deltog under dansen. Tack vare ett lekfullt och kreativt sätt fick dansläraren med alla på lektionen. Dansen gav inspiration till musik, skaparglädje, rytm och rörelse.”

Ann-Christine Sandberg, idrottslärare Rosvik

”Dansen har fungerat som en stor källa till inspiration och den har gett mig många idéer över hur jag kan bedriva ett dansblock på ett progressivt och produktivt sätt.”

Stefan Wiklund, idrottslärare låg- och mellan Norrbyskolan

Sammanfattning-Målbild:

Alla barn och unga i Piteå kommun oavsett kön, etnicitet eller social tillhörighet ska få möta dansen som konstnärlig och estetisk uttrycksform i sin närmiljö i skolan och förskolan. Barn och unga ska genom dansen få möta äldre generationer och tillsammans utforska, umgås och lära av varandra. Genom denna samverkan kommer metodutvecklingsarbete och forskning att knytas till projektet. Projektet ska även inkludera ett samarbete mellan

gruppboende, äldreboende, förskola och grundskola samt kompetensutbilda förskolepersonal och grundskolepersonal så som lärare och pedagoger för att implementera området *Dans-Hälsa-Lärande* i sina verksamheter.

Tidsplan

Projektet presenterades för förskolerektorer och grundskolerektorer på sedvanlig konferenserstid under våren -21. Information om hur projektet fortgått har skett både genom samtal och mailutskick.

Starten av *Dans för alla* blev uppskjuten under de rådande pandemirestriktioner vt-21. Under vårterminens senare hälft påbörjades projektet i liten skala. Liselott Berggren leg. danslärare erbjöd förskolor att starta upp projektet. Flertalet förskolor tackade ja men några avböjde med pandemin som orsak. Uppstarten blev lyckad med nöjda pedagoger och barn.

"Fantastisk inspiration på en bra nivå för oss personal samt för barnen. Bra aktiviteter som kan användas både ute och inne".

Förskolan i Bergsviken, Jävre och Hortlax

Musik & Dansskolan fördelar arbetet per termin och läsår. Projektstarten blev senarelagd pga pandemin, för att få projektet i fas så arbetar Liselott Berggren och Petra Holmen en större del med projektet under hösten-21. Pedagogerna kontaktar förskolor och grundskolor för att tillsammans med respektive f-skola/klass schemalägga besöken. Varje enhet får minst fyra besök av leg danslärare. Efter avslutad omgång lämnar danslärarna material till ansvarig lärare/förskolelärare på respektive enhet. Varje område erbjuds att ingå i TEAMS-grupper, för möjlighet att utbyta erfarenheter, ställa frågor om hur man kan implementera *Dans-Hälsa-Lärande* i sin ordinarie verksamhet. Under höstterminen räknar vi med att nå över 965 elever i grundskolan och 240 barn i förskolan. Äldre- och gruppboendemedverkan blir aktuella under vårterminen-22 då förhoppningsvis pandemiläget förbättrats och smittspridningen minskat, så projektet kan genomföras säkert för alla deltagare oavsett ålder.

Förskolan:

Dansundervisning av Petra Holmen/Liselott Berggren legitimerade danslärare. Barn och personal får inspiration hur man kan använda dansen som uttrycksmedel, som rörelse och skapande. Att genom dansen äga sin kropp och lära sig gränser för sig själv och andra.

"Eleverna har sett fram emot måndagarna, och det kändes som ett bra avslut på terminen. Bra träning på kroppskontroll."

Anna-Karin Wallsten Idrottslärare Jävre

Årskurs 1:

I undervisningen utgår man från barns genuina behov av lek och rörelse. Barnen utvecklar kroppsmotvetenhet, fantasi, uttryck, inlevelse samt delaktighet och skapandet av sin dans. Lärare får tillgång till lektionsmaterial och grupp i Teams.

Årskurs 4-5-6:

Dansundervisningen sker under Idrott och Hälsa. Största delen av satsningen är på mellanstadiet då det är av stor vikt med hälsoförebyggande insatser. Undervisningen utgår från flera aspekter såsom den sociala, motoriska/kinestetiska, kulturella, emotionella och estetiska så att eleverna utforskar eget skapande, uttryck, delaktighet och empati.

”Många elever tycker att det är extra roligt och inspirerande att träna på dansmomentet när de vet att en utbildad danslärare kommer ut till skolan.”

Idrottslärare Stefan Wiklund Norrby skolan

Årskurs 8

Dansundervisningen sker i samarbete med idrottsläraren under ämnet Idrott och Hälsa. Flera aspekter på dans erbjuder eleverna att utforska och möta det sociala, motoriska / kinestetiska, kulturella, emotionella och estetiska. Eleverna ges tillgång till dansen som uttryck och konst för att utforska kroppsmedvetenhet, eget skapande, centrum, periferi, delaktighet och empati både som individ och i grupp.

Samarbete förskola och äldreboende-gruppboendestäder:

Detta arbete startas vårterminen -22 om inte pandemiläget förändras i negativ riktning.

Satsningen Dans för alla-klasslärare-förskolepersonal:

Klasslärare och förskolepersonal har oftast inga kunskaper i dans eller danspedagogik. Därför är satsningen *Dans för alla* ett utmärkt tillfälle till fortbildning. Idrottslärarna deltar tillsammans med sina elever. Projektet *Dans för alla* utvecklar och stärker barns rätt till dans i skolan och förskolan i Piteå samtidigt som nätverksbyggande och kunskapsutveckling sker. Dansbiennalen i Piteå erbjuds till lärare i Piteå kommun som kompetensutveckling i ämnet.

Att vara där barnen är:

Dans för alla bjuder in alla barn i Piteå kommun att delta oavsett var i kommunen man bor. Det betyder att vi når pojkarna på den enhet där de känner sig trygga i den omgivning de känner igen. Alla barn får dansa tillsammans i den grupp/klass som man är i under skoldagen. Eleverna på landsbygden behöver inte åka in till stan för att dansa. Den tysta kommunikationen, dansen behöver inget talat språk och är därför inkluderande för nyanlända och elever med andra kommunikationsproblem. Erfarenheten har visat att familjers ekonomiska, sociala eller etniska tillhörigheter kan utgöra ett hinder för att ta del av det kulturella utbudet. En annan faktor som försvårar jämlik och jämbördigt deltagande är att dansens utbud i stor utsträckning lockar främst flickor (Jeppson, 2020). I detta projekt är alla med, något som upplevs som mycket positivt av lärare och elever.

”En fantastisk inspirerande tid med dans för alla. Vi på vår förskola har fortsatt med dans efter avslutat projekt och kommer att göra det till hösten också. Vi ser fram emot fler tillfällen.”

Förskolan Bergsviken, Jävre och Hortlax.

Samverkan

Dans för alla kommer att samverka och informera Dans i Nord, Stiftelsen Institutet Dans i skolan, professor i danspedagogik Cecilia Björklund Dahlgren, som är verksamhetschef för det nationella utvecklingsarbetet Dans i skolan. I projektbeskrivningen *Dans för alla* beskriver vi Forskningsområden för Dans i skolan

Forskning-Förstudie:

Institutet *Dans i skolans* vetenskapliga råd verkar för att Piteå kommuns arbete med Dans - Hälsa och Lärande kan beforskas tillsammans med Skellefteå kommun. Som sidoeffekt av detta projekt har en förstudie startat på den nya förskolan Strömnäsbacken från ht -21. I förstudien samverkar Musik & Dansskolan, professor i danspedagogik Cecilia Björklund Dahlgren, leg. danslärare Liselott Berggren, förskollärare Isabell Hägg och förskolerektor Jessica Åhlund Lundquist. Danslärare och förskollärare för loggbok som ligger till grund för kommande studie om metodutveckling, samspel, dans och rörelse.

Jessica Åhlund Lundquist Rektor lämnar ett helhetsperspektiv från ledarhåll:

”Övergripande inom Pitholmsområdet samt vid Strömnäsbacken arbetar vi med ett kommunicerande utvecklingsarbete där lekvärlden och kreativitet skapar förutsättningar för barns kommunikation. Ett språkligt tema där barnens uttryckssätt synliggörs med hela kroppen, ljud, miljö (ute och inne) samt en mångfald av material och uttryckssätt.”

Ekonomisk uppföljning:

Budget 2021	500 000
Resultat tom oktober	305 800
Lönekostnader nov-dec	100 624
Prognos 2021	406 424
Att överföra till 2022	93 576

Fortsättning av projektet Dans för alla-Planering:

På grund av pandemin så senarelade vi starten för projektet till vårterminen -21. Detta innebär att vi lägger mer resurs under kommande terminer. Vårterminen -22 kommer projektet vara i fas.

2021-09-22

Kristina Enqvist, Rektor Musik & Dansskolan

§154

Statsbidrag Likvärdig skola

2022

21BUN294

Utvärdering - Likvärdig skola 2021, rektorer i grundskolan (enligt ny indelning)

1	INSATSER PÅ HUVUDMANNANIVÅ
1.1	1 tjänst psykolog som arbetar främjande och förebyggande
	En personalutbildning avseende diagnoser har genomförts. Flera rektorer påpekar vikten av åtgärden, även om det främjande och förebyggande arbetet inte har upplevts tydligt av alla rektorer. Rektorerna anser psykologerna vara en tillgång i arbetet med att sätta in tidiga insatser. De framhåller särskilt fördelen av att kunna konsultera och lyfta ärenden samt få hjälp och stöd kring hur man kan tänka och göra runt specifika elevärenden. Det har bl.a. möjliggjort att psykologer kan vara med under EHT på lågstadiet och utgjort en viktig och saknad kompetens. Beslutsvägarna upplevs ha blivit kortare och kontakten med vårdnadshavare har förenklats. Önskvärd fortsättning från rektorshåll.
1.2	2 tjänster tilldelas till ett centralt team för att arbeta med frånvaroproblematik. Teamet tillhör elevhälsan och benämns närvaroteamet
	Då skolplikt råder och skolnärvaron många gånger är direkt avgörande för att en elev ska nå målen så bör frånvarofrågorna prioriteras, anser rektorerna. Rektorerna lyfter även generellt att utmaningarna med frånvaroproblematik ökar och det innebär en börda som rektorer och lärare vare sig hinner med eller klarar av. Socionomerna på skolorna upplevs som viktiga aktörer av de högstadierektorer som har en sådan i sin organisation, men de anser inte att de ersätter närvaroteamets arbete, utan att teamet då är kompletterande aktörer till det arbete som sker på skolan. Det finns rektorer som anser att teamet varit en bra samtalspartner men upplever det mer oklart vad deras arbete gett konkret i slutändan. De ifrågasätter effekten av den kostnad ett närvaroteam innebär, dvs om det är värt det om det skulle ställas mot det arbete en socionom i skolan kan utföra. Många rektorer är av uppfattningen att en ökning av de lokala stödresurserna på enheterna med en socionom eller motsvarande, som många inte har idag, framför utökning av ett närvaroteam på sikt skulle kunna ge bättre resultat i slutändan. Rektorerna framför även att de anser ett tydligare gränssnitt i fråga om roller och funktioner mellan skola, socionom i skolan, elevhälsan, närvaroteam och socialtjänst vara ett viktigt utvecklingsområde.
1.3	På huvudmannanivå förstärks 1 tjänst för att arbeta med uppföljning och utvärdering av insatser av åtgärderna utifrån statsbidraget likvärdig skola i koppling till och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.
	Rektorerna upplever att tjänsten behövs och att den ska vara kvar, men funderingar lyfts huruvida resurser för tjänsten ska tas från likvärdighetspengarna.
2	INSATSER PÅ SKOLNIVÅ
2.1	4 tjänster tilldelas två skolenheter. Tildelningen utgår från Skolverkets socioekonomiska index. Tjänsterna ska ge eleverna bättre förutsättningar att höja sina kunskaps- och betygsresultat.
	Rektorerna pekar på att de socioekonomiska förhållandena förändras i kommunen. Norrmalmsskolan är idag den skola som har störst andel elever (19%) med annat modersmål än svenska. Om kriteriet enbart är socioekonomiskt grundade så är tjänsterna rätt fördelade. Då ger det dessa enheter större förutsättningar att arbeta kompensatoriskt och möta behoven

	<p>för att tillgodose en likvärdig skola. Solanderskolan upplever att detta har varit avgörande för många elever och hjälpt dem att till exempel få behörighet till gymnasiet. Tjänsterna har i deras fall i stort använts till en Lärstudio. Tjänsterna har använts för att utveckla undervisningen på bred front genom direktstöd till eleverna. Några rektorer framför att såväl förvaltningens egna socioekonomiska resurser som de socioekonomiska resurserna från likvärdigskola utgår till samma skolenheter vilket inte upplevs rättvist. Men även de som får extra resurser via likvärdig skola känner att de har för lite personal på skolorna. Förklaringen anser rektorerna ligger i att skolorna upplever sig ha fler elever med funktionsvariationer som även de kräver resurser.</p>
2.2	2 tjänster till två skolenheter för att möta nyanlända
	<p>SVA är processtödjande vid mottagandet av nyanlända och i arbetet med att integrera dem i skolan. Norrmlmsskolan upplever det t.o.m. som klart avgörande för att de ska ha en fungerande verksamhet då den direktintegrering som sker är mycket resurskrävande. Prognosen ger vid handen att det kommer ske en ökad mottagning och då anser rektorerna att det behöver finnas en tydlighet i mottagandeprocessen. Rektorerna anser det bra att tjänsterna finns då resurserna från Språkslussen minskat och att det är en stor fördel att eleverna får SVA-undervisning med legitimerade lärare. Rektorerna upplever detta som viktigt även när det gäller direktintegrering, något som inte är fallet på alla enheter idag. Några rektorer påpekar att behoven är olika i olika åldrar. Idag är det Christinaskolan och Norrmlmskolan som haft tillgång till tjänsterna, men rektorer lyfter att även samhällena Öjebyn, Koler och Långträsk har inflyttning och placering av nyanlända som behöver stöd på sina skolor, vilket gör att flera rektorer funderar på om dessa tjänster kan vara flytande, dvs att de inte riktas specifikt som idag, utan kan fördelas exv. månadsvis efter behov.</p>
2.3	0,5 tjänst biträdande rektor vid två skolenheter med hög arbetsbelastning, elevfrånvaro samt svårighet att rekrytera behöriga lärare. Insatserna motsvarande 50% biträdande rektor /skolenhet är för att stärka det pedagogiska ledarskapet och för att driva kollegialt förbättringsarbete.
	<p>Många rektorer känner att de saknar överblick för att kunna uttala sig i frågan, medan andra kan tänka sig att de stora områden som tilldelats resurs är i behov av detta stöd och det därmed är väl satsade medel. Önskemål finns hos några om tydligare motivering på vilka grunder placeras de ut, andra ifrågasätter om detta ska tas från likvärdighetspengarna. Tankar hos några på att det istället ska kunna finansiera två halvtider biträdande rektorer.</p>
2.4	6 tjänster tilldelas fem rektorsteam utifrån det kompensatoriska uppdraget. Tjänsterna ska vara heltid och arbeta med elevernas sociala interaktion ex. socialpedagog, socionom, beteendevetare.
	<p>Funktionen bygger bra och hållbara relationer mellan skola, elever och vårdnadshavare över tid. Rekryteringen är viktig då de personliga egenskaperna hos personen med funktionen är oerhört central. Dessa tjänster har tagits emot mycket positivt av skolornas rektorer. De ser en otroligt viktig roll i denna funktion och de upplever att tjänsterna bidrar med sin kompetens som komplement, inte minst inom sociallagstiftningen, till pedagoger och rektorer genom en flexibel roll, anpassningsbar till den enskilda verksamhetens behov. De rektorer som nyttjat tjänsterna anser dem t.o.m. vara den enskilt största funktionen som skapat förändring i såväl arbetsbelastning för rektor och lärare som avseende framgång i arbetet med elevernas psykosociala situation. Den har gynnat elevnärvaron positivt och gett flera elever möjlighet att klara skolgången. Önskvärt från rektorshåll är att prioritera dessa</p>

	<p>tjänster och det även sker en utökning i en sådan omfattning att åtminstone varje större skola har en heltid. Åsikter som "Behovet har styrt var i området hen riktar sin tid", "Fantastisk hjälp vid svåra möten", "Bra stöd till rektorer och personal", präglar rektorernas olika synpunkter. I något område med försvarbart antal elever har tjänsten gått att kombinera i ett 6-16-års-perspektiv men det upplevs inte görligt i andra områden då det innebär alldeles för många kontakter att hantera för en person och långsiktigheten i relationerna blir lidande då arbetet tydligt upplevs bli alltför fragmentiserat.</p>
3	INSATSER I KLASSRUMMET
3.1	4,0 tjänster förstärkning av resurs för barn med inriktningen funktionsvariation autism till årkurs 4-9 = 16 platser
	<p>Rektorerna anser detta vara väl investerade pengar och att tjänsterna i den bästa av världar skulle utökas då de anser behovet av AST-platser öka då uppfattningen allmänt bland rektorerna är att just dessa elever har en extra utmanande tillvaro med dagens kunskapskrav, krav på förmågor samt nivå på lärmiljöer. Dock är antalet särskilda funktionsplatser begränsade och rektorerna menar då att även tanken om en likvärdig skola därmed begränsas då det finns elever som inte får möjligheten trots att de har den funktionsvariation som krävs för en plats. Röster bland rektorerna pekar även på att utvidgningen av åldersspann kan komma att medföra att elever blir kvar längre tid i den existerande gruppen med ett tidigare intag. Då elever får möjlighet till skolgång i AST-grupp redan i åk 4 medför det effekten att kön också blir större då behovet ökar och fler elever i yngre ålder ansöker om plats, menar en del av rektorerna.</p>
3.2	3,2 tjänster förstärkning av resurs till Tallbacka 12 elever årskurs 1-9, inklusive övergång till utskolning.
	<p>Några rektorer ser fördelar med att de i och med tjänsterna i praktiken får en subventionering av platskostnaden för en elev då skolenheten betalar mindre för den elev som placeras där. De ser även gärna att då resurserna utökas så att resursskolan även omhändertar stöd för in- och utslussning, något som inte är fallet idag. Andra rektorer anser för sin del att en merkostnad på 20 eller 25% för en elev inte spelar någon större roll i en enhets ekonomi när det rör sig om enstaka elever. De anser att resurstillskottet i stället bör riktas till skolenheter som har flertalet elever placerade för att på så sätt i förlängningen nå en bättre likvärdighet för de elever som har andra större behov på hemskolan då skillnaden blir betydande för skolans totala resurser med flera elever placerade på resursskola. Rektorerna framför även att de önskar att förstärkningen ska innebära en utökning av antalet elevplatser med ytterligare 2. Många framför även att systemet med rak kö borde upphöra och att det i stället ska ske en särskild central behovsprövning för intagning.</p>
3.3	1,0 tjänst Teach for Sweden (TFS) fördelat på tre skolenheter. Utökning av en skolenhet. 0,25 + 0,25 + ytterligare en skolenhet 0,50
	<p>Rektorerna har goda erfarenheter av de personer som rekryterats hittills, men uppger även att de upplever det personbundet och därmed blir tjänsterna lite av en chansning. Uppges av rektor vid en av de aktuella skolorna att det fungerar bra men innebär också en låst halvtid som inte kan omfördelas efter andra behov. Många anser att det ska fortsätta satsas på de som påbörjat. Osäkerhet bland en del av rektorerna, dock, om behovet i framtiden.</p>
3.4	2,9 tjänster för studiehandledning, modersmåls lärare, SVA-lärare samt upprättande av studieplaner för nyanlända samt uppföljning och

	upprätthållande av utbildningsinsatsen SKUA, språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt.
	För de rektorer som erhåller resurserna upplevs en tydlig och avgörande skillnad, men de upplever sig samtidigt ha svårt att avgöra om det handlar om riktade medel till en skola eller om det är resurser kopplat till Språklussen. Här finns större diskrepans mellan rektorernas åsikter, beroende på att eleverna i behov av stödet är koncentrerade till relativt få skolor. Rektorerna upplever generellt större osäkerhet idag när studiehandledningen, modersmållärare och SVA från slussen kraftigt har minskat. Det upplevs svårare att planera och arbeta långsiktigt när elever kommer och far i större utsträckning än tidigare. Många rektorer anser att med dagens utveckling så behöver tjänsterna inte vara kvar medan andra hävdar att det kan komma fler nyanlända och då bör tjänsterna vara kvar. Önskemål om "flytande" tjänster utifrån behov i olika skolor framförs också.
3.5	1,0 tjänst lärare med gedigen erfarenhet som arbetar för skolenheter F-3 med stora utmaningar vad det gäller elevers språkliga utveckling. Lärare kan ges handledning, kollegialt lärande och råd vid uppföljning och utveckling av undervisningen med anpassning och inkludering med fokus utifrån Läsa, skriva, räkna-garantin.
	Flera rektorer uppger att de inte sett behov av funktionen på sina enheter och har därför svårt att kommentera funktionen som sådan men efterlyser utvärdering ur ett likvärdighetsperspektiv. De rektorer och skolenheter som använt sig av resursen är däremot mycket nöjda. Den i verksamheten benämnda "lärarcoachen" har modellerat och handlett lärare i process och därigenom skapat hållbarhet i kompetensen hos de lärare som handletts men även skapat god kontakt med vårdnadshavare. Några rektorer ser behov av samma resurs även på mellanstadiet.
3.6	Utbildning i TMO, traumamedveten omsorg för elevhälsoteam.
	Ej genomfört då pandemin satt käppar i hjulet. Rektorerna framför tydligt önskemål om att insatsen ska genomföras av Rädda Barnen för att hålla rätt kvalitet. Tydligt behov av åtgärden då många rektorer önskar genomförande tillsammans med sin personal.
3.7	Lärverktyg i form av digitalt bildstöd som gynnar nyanlända men även alla elever i grundskolan
	Generellt mycket god användning. Rektorerna uttrycker att det är bra med en gemensam bildbank. Verktyget skapar igenkänning för eleverna vid byte av stadium/skola. Rektorerna ser stora fördelar med att alla använder samma verktyg, vilket ger förutsägbarhet. Generellt anser rektorerna att licensen behövs och ska vara kvar.
3.8	Utökning av det digitala läsverktyget Inläsningstjänst till att även omfatta Polyglutt F-3.
	Mycket positiva erfarenheter och rektorerna uppger att personalen är väldigt nöjda med verktyget. Materialet är riktat främst till elever på lågstadiet men kan i sina delar även användas till elever i särskilt behov av stöd på mellanstadiet.

Från majoritetsgruppen

Efter diskussion vill vi skicka med dessa punkter och tankar:

- Socionom / socialpedagog - anställa fler vid behov.
- Fler vuxna i skolan och i klassrummet.
- Stärka det pedagogiska ledarskapet, både hos rektorer och pedagoger.
- NPF-utbildning till personal.
- Utbildning för personal i hedersrelaterad problematik i förskola och grundskola.
- Handledning och implementering av inkluderande lärmiljöer, både fysiskt och psykiskt.
- Nytt organisationssystem. Satsa på att AST, Tallbacka och Språksluss samlas på en plats. Alla resursgrupper ingår i en enhet. Lättare för elever att flytta emellan enheter om behov uppstår. Kan man inkludera Grans i detta arbete gällande aktiviteter för barn/elever? Går det att använda pengar till utredning och förslag som den nya rektorn ska göra? Går det att finansiera rektor med likvärdighetspengar?

Förslag till beslut gällande fördelning av statsbidrag likvärdig skola 2022

Totalt avsatta medel för 2022 att ansöka för Piteå kommun är 18 750 233 kr. Det innebär en ökning av den totala potten sökbara medel med 52 157 kronor för Piteå kommun jämfört med 2021. Bidraget innefattar även de tidigare statsbidragen för lågstadie- och fritidshemssatsningen. Utbildningsförvaltningen föreslår Barn- och utbildningsnämnden att statsbidraget för likvärdig skola 2022 ska ansökas och fördelas enligt nedanstående tabell. Statsbidraget ska enligt direktiven riktas till insatser på tre nivåer; huvudmannanivå, skolnivå samt för insatser i klassrummet. Jämfört med fjolåret är indelningen förtydligad gentemot reell nivå samt att insatserna är justerade efter de faktiska kostnader de inneburit med beräknad löneutveckling under 2022, vilket gör att summorna skiljer sig något jämfört med fjolårets fördelning. De flesta insatser från fjolåret föreslås fortsätta utifrån vikten av kontinuitet för eleverna och för att bättre kunna värdera effekterna av insatserna över tid.

Utvärderingen av fjolårets insatser av rektorerna gav vid handen att de i stort var nöjda med fördelningen och inriktningen på insatserna och att de frågetecken och synpunkter som fanns mer handlade om hur insatserna skulle utföras i praktiken. Bland annat uttryckte verksamheterna att de önskar arbeta vidare med utformningen av insatserna för närvaroteamet, lärartjänster för möte av nyanlända samt tjänsterna för studiehandledning, modersmåls lärare och SVA-lärare (insatserna 1.2, 2.2 respektive 3.4). Det handlar om roller, gränssnitt gentemot andra aktörer och instanser samt en mer flexibel användning organisatoriskt i syfte att insatserna ska kunna komma fler elever till gagn samt att i prioriteringssyfte kunna sätta in stödet där det bäst behövs.

Ansökan om statsbidraget görs via e-tjänst under perioden 2022-01-15 – 2022-02-15. I ansökan skall de tänkta insatserna redovisas under kategorierna Personal, Kompetensutveckling, Lärverktyg, Elevhälsa samt Övrigt.

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

Bo Åström
Biträdande avdelningschef grundskola

1	INSATSER PÅ HUVUDMANNANIVÅ	BIDRAGSFÖRDELNING
1.1	1 tjänst psykolog som arbetar främjande och förebyggande	770 000
1.2	2 tjänster tilldelas till ett centralt team för att arbeta med frånvaroproblematik. Teamet tillhör elevhälsan och benämns närvaroteamet	1 300 000
1.3	På huvudmannanivå förstärks 1 tjänst för att arbeta med uppföljning och utvärdering av insatser av åtgärderna utifrån statsbidraget likvärdig skola i koppling till och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.	1 000 000
2	INSATSER PÅ SKOLNIVÅ	
2.1	4 tjänster tilldelas två skolenheter. Tilldelningen utgår från Skolverkets socioekonomiska index. Tjänsterna ska ge eleverna bättre förutsättningar att höja sina kunskaps- och betygsresultat.	2 425 000
2.2	2 tjänster till två skolenheter för att möta nyanlända	1 200 000
2.3	0,5 tjänst biträdande rektor vid två skolenheter med hög arbetsbelastning, elevfrånvaro samt svårighet att rekrytera behöriga lärare. Insatserna motsvarande 50% biträdande rektor /skolenhet är för att stärka det pedagogiska ledarskapet och för att driva kollegialt förbättringsarbete.	800 000
2.4	6 tjänster tilldelas fem rektorsteam utifrån det kompensatoriska uppdraget. Tjänsterna ska vara heltid och arbeta med elevernas sociala interaktion ex. socialpedagog, socionom, beteendevetare.	3 636 000
3	INSATSER I KLASSRUMMET	
3.1	4,0 tjänster förstärkning av resurs för barn med inriktningen funktionsvariation autism till årkurs 4-9 = 16 platser	2 425 000
3.2	3,2 tjänster förstärkning av resurs till Tallbacka 12 elever årskurs 1-9, inklusive övergång till utskolning.	1 967 000
3.3	1,0 tjänst Teach for Sweden (TFS) fördelat på tre skolenheter. Utökning av en skolenhet. 0,25 + 0,25 + ytterligare en skolenhet 0,50	606 000
3.4	2,9 tjänster för studiehandledning, modersmållärare, SVA-lärare samt upprättande av studieplaner för nyanlända.	1 757 000
3.5	0,6 tjänst lärare med gedigen erfarenhet som arbetar för skolenheter F-3 med stora utmaningar vad det gäller elevers språkliga utveckling. Lärare kan ges handledning, kollegialt lärande och råd vid uppföljning och utveckling	360 000

	av undervisningen med anpassning och inkludering med fokus utifrån Läsa, skriva, räkna-garantin.	
3.6	Utbildning i TMO, traumamedveten omsorg för elevhälsoteamen.	206 233
3.7	Utbildning kring elever med NPF för personal i grundskola, förskoleklass och fritidshem.	178 000
3.8	Utökning av det digitala läsverktyget Inläsningstjänst till att även omfatta Polyfino och Polyglutt för skolåren F-3 med möjlighet att utöka till skolår 4-6.	120 000
	TOTALT	18 750 233

Piteå kommun – åtgärdsplan för en likvärdig skola 2022

1. Bakgrund till utvecklingsområdet

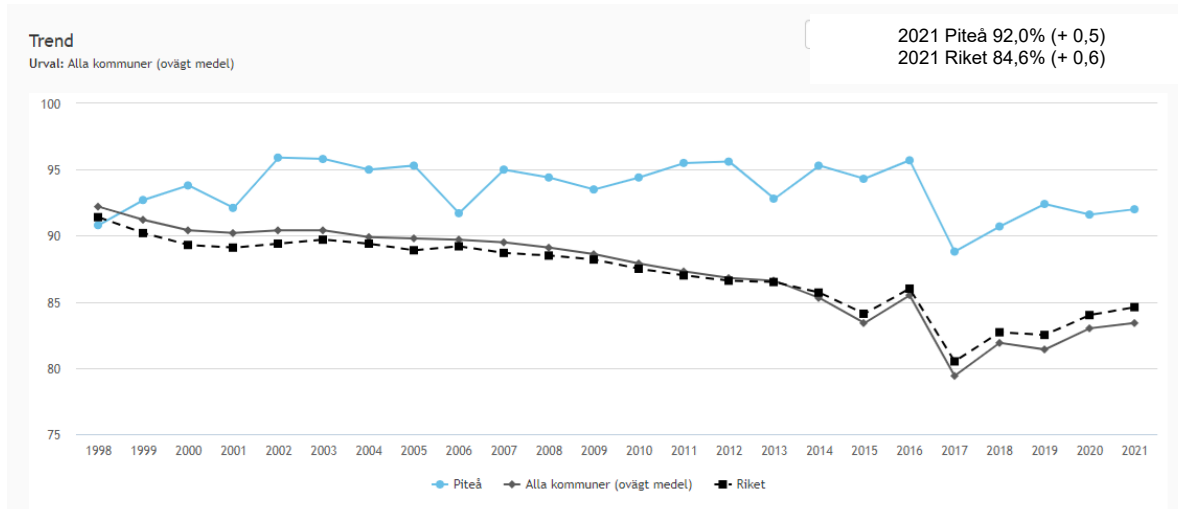
Piteå är fortsatt en socioekonomiskt stark kommun utifrån medborgarnas sysselsättning, inkomst och utbildningsbakgrund. Piteås elever har även detta år statistiskt sett bättre förutsättningar än vad elever i ca 80% av Sveriges övriga kommuner har. Föräldrarnas utbildningsbakgrund är en socioekonomisk faktor som har ett starkt samband med elevernas resultat – inte bara utifrån föräldrarnas akademiska förutsättningar utan också utifrån de ökade chanserna till arbete, en stabil inkomst och därigenom trygghet och hälsa. Ungefär 20 procentenheter fler elever klarar kunskapskraven i åk 9 lokalt, regionalt och nationellt om de tillhör gruppen som har föräldrar med eftergymnasial utbildning. Piteå tillhör fortfarande de 25 % av kommunerna i landet vars elever har störst andel föräldrar med eftergymnasial utbildning.

De nationella rapporterna visar att Sveriges elevers resultat totalt fortsatt att förbättras trots att vi fortfarande befinner oss i skuggan av en covidpandemi. Skolverkets preliminära betygsstatistik för riket och våren 2021 visar på en ytterligare ökning av andelen elever som är behöriga att söka till gymnasieskolans yrkesprogram. På riksnivå är totalt 85,9% procent av eleverna är behöriga; varav 86,9 % av flickorna och 85,0 % av pojkarna. För kommunala huvudmän är behörigheten 84,7 procent och för enskilda huvudmän 92,7 procent, vilket är en genomsnittlig ökning med 0,1 respektive 0,6 procentenheter jämfört med fjolåret.

Andelen elever i Piteå som är behöriga till ett yrkesprogram på gymnasiet, enligt statistik från Kolada, har ökat till 92,0%. Bara 16 andra kommuner i landet har bättre resultat än Piteå i det avseendet. Andelen behöriga till gymnasiet var 91,6% läsåret innan, vilket innebär en ökning med 0,4 procentenheter på totalen jämfört med officiell statistik från föregående läsår. Könsuppdelat är 93,5 % av flickorna och 90,9 % av pojkarna i Piteå behöriga¹. Flickorna minskar med 0,2 procentenheter från ifjol medan pojkarna ökar med 1,4 procentenheter. Piteå har fortsatt 8,1 % högre behörighet till gymnasiet än riket men avståndet minskar över tid. Riket har de senaste fyra åren haft en resultatförbättring på 4,9% medan Piteås förbättring under motsvarande tid är 3,5%. Andelen elever i Piteå som är behöriga till ett yrkesprogram om man bortser från nyanlända och elever med okänd bakgrund är 94,6% för år 2021, vilket innebär en ökning med 0,9 procentenheter. På länsbasis så har nu såväl pojkarna som flickorna i Piteå kommun bättre genomsnittliga meritvärden än medelvärdet för eleverna i Norrbottens län för 2021.

¹ Källa: Kolada ID: N15428 .

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, totalt och i jämförelse mellan pojkar och flickor (%)

Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Fram t.o.m. 2011 krävdes godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik för att uppnå lägsta behörighet till gymnasiet. Uppgiften avser elever folkbokförda i kommunen. Elever med okänd bakgrund ingår inte. Uppgiften avser läsår. Källa: SCB och Skolverket samt Kolada N15428.

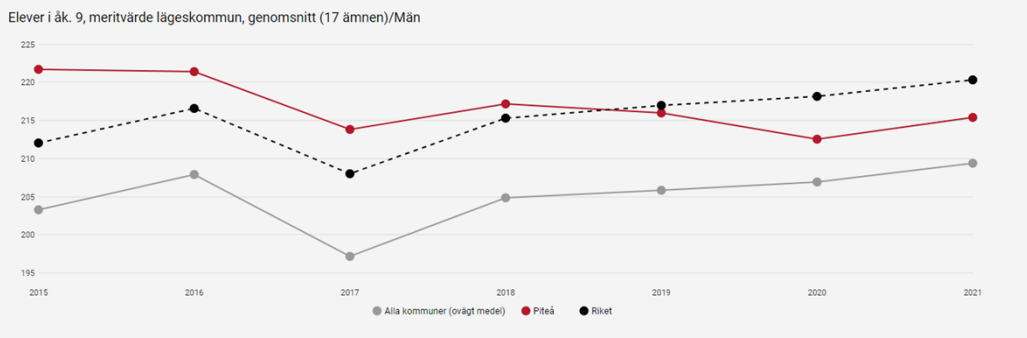
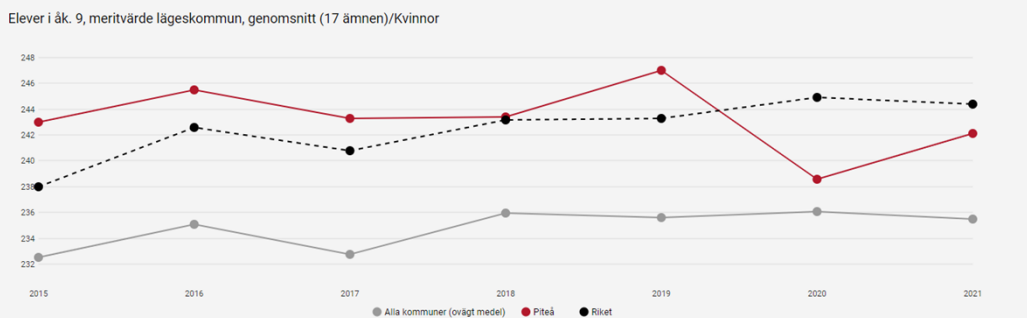
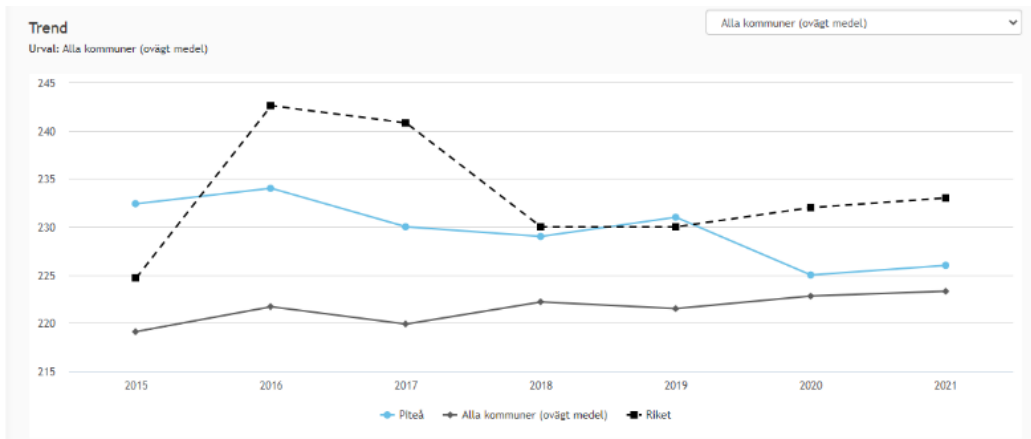
I tabellen ovan ser man tydligt att andelen behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram sjunker drastiskt mellan 2016 och 2017 i såväl Piteå som i riket. Riksgenomsnittet är dock snart i nivå med 2016 medan Piteå fortfarande har en bit kvar till den nivå som rådde 2016. Den återtagande trenden bröts något i Piteå 2019, vilket inte skett på riksnivå där utvecklingen varit positiv sedan nedgången. I Piteå har värdena visserligen styrt uppåt igen men det återstår ännu en bit till 2016 års nivå.

Andel elever i procent som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram per skolenhet.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%), Piteå		2011	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Christinaskolan	Totalt	95,7	95,2	95,0	100	95,0	94,1	92,0	90,7	90,3	88,6
	Flickor	100	100	100	100	95,0	95,0	-	89,5	93,4	-
	Pojkar	100	100	95,0	100	95,0	95,0	95,0	100	85,7	100
Hortlax skola	Totalt	100	100	95,0	100	100	93,3	95,0	95,4	96,7	93,7
	Flickor	100	100	95,0	100	100	95,0	95,0	100	98,3	100
	Pojkar	100	100	95,0	100	100	91,3	95,0	100	95,2	90,3
Pitholmsskolan 7-9	Totalt	100	100	95,0	100	95,0	88,6	91,7	100	95,8	93,9
	Flickor	100	100	100,0	100	100	95,0	100	100	96,7	100
	Pojkar	100	100	95,0	100	95,0	87,5	88,5	100	95,1	100
Porsnässkolan	Totalt	88,3	100	90,9	90,7	95,0	90,9	86,2	88,6	92,1	100
	Flickor	100	100	100	80,0	95,0	95,0	100	100	97,3	100
	Pojkar	100	100	100	100	100	95,0	79,4	83,7	87,2	100
Sjulnässkolan	Totalt	100	100	95,0	100	95,0	84,6	95,0	100	90,3	100
	Flickor	100	100	100,0	100	100	95,0	100	100	91,3	100
	Pojkar	100	100	100	100	100	82,1	100	100	89,3	100
Solanderskolan	Totalt				83,9	82,5	72,1	75,9	90,2	83,0	81
	Flickor				100	100	78,3	73,9	100	81,5	100
	Pojkar				83,9	75,0	68,4	77,4	100	84,6	-

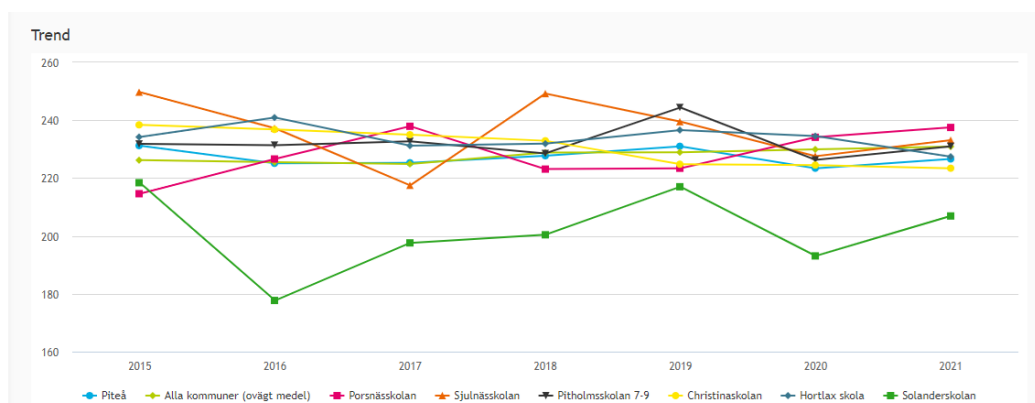
Källa: Skolverket (Siris) via Kolada. Observera att när man summerar pojkar och flickor kan procentsatsen bli lägre än 100 beroende på att det är fler än fyra som är obehöriga till yrkesprogrammen

Meritvärden lägeskommun åk 9 2015-2021, genomsnitt 17 ämnen totalt och könsfördelat pojkar och flickor. Jämförelse med hela riket samt kommunala huvudmän. Källa: Kolada

Över tid fluktuerar pojkarnas resultat mer än flickornas. Pojkarnas resultat försämrades tydligt 2016, något som de haft svårt att hämta igen. Trenden går nu återigen mot förbättring och pojkarnas meritvärden är nu nästan i nivå med hela rikets siffror. Piteå ligger dock fortfarande över snittvärdet för kommunala huvudmän för såväl pojkar som flickor. Det genomsnittliga meritvärdet för pojkar för 2021 ökar med fyra poäng till 215 medan flickorna ökar med tre poäng till 242 jämfört med fjolårets 239 poäng. Det innebär att glappet mellan pojkars och flickors medelvärde sjunker något i Piteå. Det skiljer nu 27 meritpoäng mellan pojkar och flickor till flickornas fördel, vilket är den minsta differensen sedan 2016 då skillnaden var 24 poäng.

Elever i åk. 9, meritvärde jämfört med lägeskommun, genomsnittliga värden (17 ämnen)

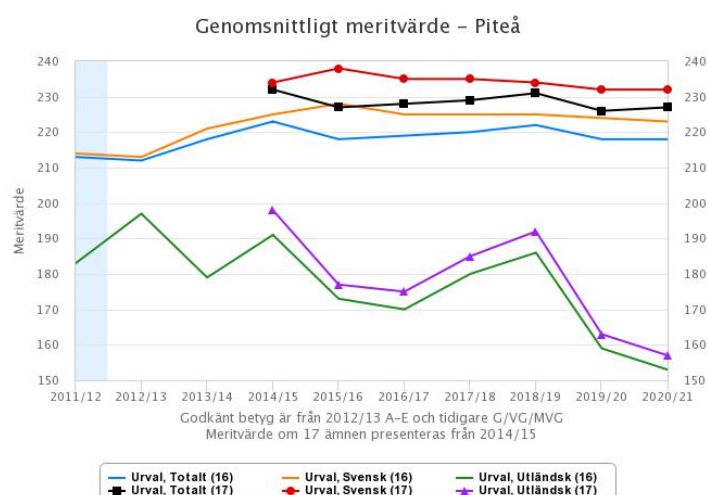

Elevernas sammanlagda meritvärde dividerat med antal elever som fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. Betygen mäts före prövning. Uppgifterna avser elever i kommunens egna skolor eller fristående skolor i kommunen, oavsett folkbokföringsort. Uppgiften avser läsår. Meritvärdet för en elev utgörs av summan för de 17 bästa betygen i elevens slutbetyg (E=10, D=12,5, C=15, B=17,5 och A=20). Det möjliga maxvärdet är 340 poäng. 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund. Källa: Skolverket (Siris). Källa: Kolada N15504

Tittar man närmare på de enskilda skolornas meritvärden för 2021 så ökar de sammanlagda meritvärdena på Pitholmsskolan 7-9, Porsnässkolan, Sjulnässkolan samt Solanderskolan, medan de sjunker sammantaget på Christinaskolan och Hortlax skola. Ser man till utvecklingen uppdelat mellan könen så minskar pojkarna sina meritvärden på Hortlax skola samt Solanderskolan. Flickorna ökar på hälften av enheterna, Hortlax, Sjulnäs och Solanderskolan. Största ökningen bland flickorna står Solanderskolan för då flickorna där ökar sitt snitt med hela 40,7 meritpoäng sedan förra året. Även på Sjulnässkolan står flickorna för en större ökning då de höjer sitt medelvärde med 12,4 meritpoäng. Bland pojkarna så är det endast på Solanderskolan och Hortlax som meritvärdena sjunker i genomsnitt för 2021. Största ökningen på pojkarsidan finner vi på Christinaskolan där pojkarna höjer sitt meritvärde med 17,1 poäng. Även på Pitholmsskolan 7-9 ökar pojkarna sitt meritvärde markant genom en ökning på 11,8 poäng för året. Bland kommunens flickor har Hortlax skola den högsta meritpoängen i kommunen (260,8) medan Solanderskolan har det lägsta meritvärdet (224,1). Pojkarna på Pitholmsskolan 7-9 har i och med sin ökning för året nu högst meritvärde av kommunens pojkar (228,1) för 2021 medan pojkarna på Solanderskolan har det lägsta värdet (192,1), vilket innebär en minskning för året på 11 meritpoäng.

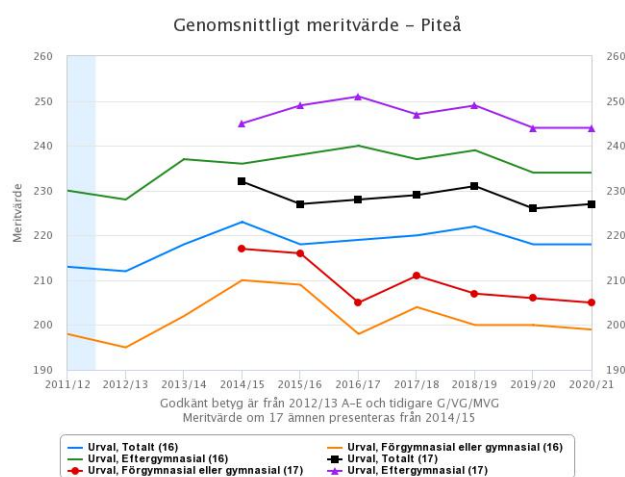
Sammantaget för 2021 återfinns den högsta totala meritpoängen på Porsnässkolan där det totala snittet för året är 237,5 vilket är en ökning med 3,4 poäng. Det gör att Porsnässkolan passerar Hortlax som minskar sitt genomsnittliga medelvärde med 7,1 meritpoäng. Det totala värdet sammantaget för hela kommunen är 226,0 att jämföra med rikets 232,1 samt värdet för kommunala huvudmän på 222,2. Sammantaget har skolornas resultat för året ökat något i kommunen. Variationerna inom och mellan skolorna är trots allt relativt små sett över tid och mellan enheterna. De senaste sex åren ser man att det är två skolor där resultatet fluktuerar över tid, Sjulnässkolan och Solanderskolan. Solanderskolans resultat har dock åter närmat sig de övrigas i och med årets resultat. Hortlax skola är den skola, trots en smärre nedgång 2021, som över tid haft det jämnaste resultatet.

Grundskolans genomsnittliga meritvärde 2020/2021 var 226,0 vilket därmed innebär att Piteå placerar sig på nedre delen av övre halvan av samtliga kommuner. Om man exkluderar nyanlända och elever med okänd bakgrund hamnar Piteå kommuns meritvärde på 231,3, vilket är närmast identiskt med rikets värde för kommunal huvudman på 231,2. För kommunala huvudmän i Norrbotten är värdet 227,0.

Utveckling genomsnittligt meritvärde för elever med svensk respektive utländsk härkomst 2011-2021 och med 16 respektive 17 ämnen. Källa: Skolverket

Av ovanstående diagram kan utläsas att meritvärdet för elever av utländsk härkomst i Piteå kommuns skolor dels minskat sedan 2018/19, men det framgår även att de kraftigt tappar i förhållande till elever av svensk härkomst. Detta kan delvis förklaras av att elever av utländsk härkomst minskat i antal i kommunen, men även att de elever som kommit under 2021 är kvotflyktingar eller arbetskraftsinvandring och att de därmed har begränsad erfarenhet av utbildning eller totalt sett ringa kunskaper i svenska språket, jämfört med de elever som kommit tidigare från olika flyktingmottagningar i samband med flyktingvågen 2015 och något år framåt. Detta år minskade meritvärdet ytterligare för elever med utländsk eller okänd bakgrund och 2021 var 39,3% av behöriga till ett yrkesprogram. Elever med utländsk och okänd bakgrund minskade dessutom i antal från fjolåret och utgör nu 2,7 % av det totala elevantalet i åk 9 för läsåret 2020/21 (12 elever av 438).

Utveckling genomsnittligt meritvärde för elever i Piteå kommun 2011-2021 utifrån föräldrars utbildningsbakgrund utifrån 16 respektive 17 ämnen. Källa: Skolverket

Av diagrammet ovan framgår att elever med föräldrar som endast har förgymnasial eller gymnasial utbildning försämrar sitt studieresultat 2021 samtidigt som dessa elevgrupper även tappar mark gentemot elever med föräldrar som har eftergymnasial bakgrund. Det finns ett tydligt samband över tid mellan föräldrarnas akademiska bakgrund och elevernas studieresultat både i trend och resultat.

Piteå kommuns grundskolor har fortsatt stor andel behöriga och legitimerade lärare. Lärare med pedagogisk högskoleexamen i kommunal grundskola åk 1-9 ligger på fortsatt oförändrat värde, 97,5% (såväl 2019 som 2020) enligt uppgifter från Kolada och 92% har behörighet och lärarlegitimation för de ämnen de undervisar i. Det är också fortsatt liten rörlighet bland lärarna och enligt personalrapporten som årligen publiceras har utbildningsförvaltningen även en genomsnittligt lägre sjukfrånvaro än övriga verksamheter i kommunen.

Analys av resultat

Behörigheten till gymnasieskolan ligger fortfarande på lägre värde än 2016 men på ett 9,4 % bättre värde i jämförelse med riksgenomsnittet. Behörigheten 2021 är högre än 2020 samt 2019, i nivå med 2018 men lägre än 2017. Men då måste man vara medveten om att 2017 hade Piteå en större andel nyanlända i och med etableringen av det stora flyktingboendet ute på Pite havsbad.

Meritvärdet har också ökat något om man exkluderar nyanlända och elever med okänd bakgrund, från 2020 års 230,4 till 232,1 för 2021. Även inklusive nyanlända har den ökat något från 225,7 till 226,6. Totalt placerar det fortfarande Piteå kommun bland de 50% mittersta kommunerna från att ha tillhört de 25% bästa kommunerna i landet för tre år sedan. En fortsatt utveckling som går att se är att nyanlända elever som kommunplaceras idag i större utsträckning har en sämre skolbakgrund. Hemländerna har bristfällig utbildning bland annat på grund av krig eller så har man varit flykting under en längre tid och därigenom gått miste om värdefull utbildning.

Inga omfattande förändringar har genomförts i grundskolan. Behörigheten bland personalen är hög och personalomsättningen liten. De flesta skolledare har ansvarat 5-10 år för samma skolenhet/-er.

Huvudmannen ser också att fallen ogiltig skolfrånvaro även fortsatt går ned i ålderrarna och att en ökande del ärenden är ytterst komplexa och kräver samarbete och insatser av många aktörer; närvaroteam, socialtjänst, barn-och ungdomspsykiatri m.fl., något som tär på skolans kompetenser och resurser då gränssnittet ibland kan vara oklart mellan socialtjänst, polis, skola och skolans egna insatsgrupper.

Enligt rektorerna är elevers närvaro och psykisk hälsa en viktig faktor för elevers resultat. Studiemotivationen och resultatet hos eleverna verkar dock inte ha påverkats negativt av pandemin av vad man kan utläsa av såväl lokal som nationell statistik. Detta trots att de nationella proven har uteblivit och lärarna saknat en nationell jämförelse vid bedömning. Däremot finns det nationella tecken på att den psykiska ohälsan ökat i samband med pandemin men det är för tidigt att se tydliga konsekvenser av detta i elevernas resultat och för skolornas arbete.

Utifrån den uppföljning som genomförts gällande betygsresultatet i det systematiska kvalitetsarbetet kan utbildningsförvaltningen konstatera att elevers kunskapsresultat, över tid, har en stark koppling till socioekonomisk bakgrund, barn i behov av särskilt stöd/ funktionsvariationer samt frånvaroproblematik.

Elever som ges möjlighet till särskilt stöd i form av särskild undervisningsgrupp eller inkludering på den egna skolan med möjlighet till varierad undervisning i mindre sammanhang med ett starkt socialt stöd och engagemang har större förutsättningar att lyckas.

Sammanfattande utvärdering av insatser 2021

- Förstärkt psykologresurs har bl.a. inneburit att skolpsykologerna varit tillgängliga på plats genom fasta och regelbundna tider för konsultation till skolpersonal (mellan- och högstadium) en halvdag varannan vecka samt att det genomförts utbildningsinsatser och handledning till resurspersoner och/eller klassassistenter. Vid utvärdering har samtliga rektorer svarat att psykologens roll tillfört något positivt till verksamheten och att de ville behålla psykologkontakten på sina enheter. Vad det gäller utbildningsinsatserna och handledning har syftet varit att öka kunskap och skapa reflektion kring värderingar och bemötande i relation till elever med olika typer av funktionsnedsättningar och/eller beteendestörningar. Det har stärkt resurspersonerna/assistenterna i sin roll och bemötandet av elever med funktionsnedsättningar.
- Insatsen med två tjänster på två skolenheter i ett socioekonomiskt belastat område med låga betygsresultat har över tid inneburit förbättrade resultat. Andelen behöriga elever till ett yrkesprogram har haft följande utveckling; 87,3% (2017), 89,3% (2018), 91,2% (2019), 88,0% (2020) för att därefter åter öka till 89,4% (2021). Kan den till övervägande delen positiva utvecklingen bero på de satsningar som genomförts? Högstadieskolan har fortsatt att satsa på en "Lärstudio" som bygger på en studiemiljö där elever som har behov av särskilt stöd har möjlighet att få undervisning i mindre grupper samt i lugn och anpassad lärmiljö. Många elever på skolan behöver ha möjlighet till avskärmning, mindre intryck av andra elever samt mycket vuxenstöd. Lärstudion hjälper skolan att uppfylla det kompensatoriska uppdraget. Skolan har fortsatt arbeta med strukturella kollegiala former genom; SKUA, verksamhetsbesök där lärarna delas upp i par och gör riktade lektionsbesök med efterföljande feedback hos varandra utifrån ett givet fokusområde samt lärande samtal två gånger per termin med personal i Lärstudion och ordinarie lärare. De insatser som genomförts i F-3-verksamheten, inom ramen för likvärdig skola, har utgått från ett främjande- och förebyggande perspektiv och syftat till att det ska komma så många elever som möjligt till gagn. Det har innefattat resurs i förskoleklass (tidiga insatser), specialpedagog och förstelärare. Både specialpedagog och förstelärare har i nära samarbete, stöttat och utvecklat undervisningen tillsammans med lärare i klassrummen. Vilket i sin tur medfört bättre förutsättningar för att elever ska lyckas på skolan. Skolenheterna har fokuserat på att utveckla positiva tanke-mönster och främja en stark tro och tillit till att vi kan bemästra utmaningar. Elever betraktas inte som ensam bärare av problem, utan fokus ligger på att utveckla och förändra lärmiljön. (Med lärmiljö menas allt som påverkar en individ i skolan. Både den fysiska, psykosociala, förhållningssätt, didaktik, metodik osv). Arbetet är aktivt och lösningsorienterat, där ett salutogent perspektiv spelar en massiv roll och är en central grundsats i arbetet för en likvärdig skola. Stadsbidraget har använts till att utveckla undervisningen inom hela skolorganisationen, där KL (Kooperativt lärande) varit och är ett viktigt bidrag för en likvärdig skola. Förhållningssätten inom KL, framhåller forskning, leder bl.a. till ökad elevaktivitet, större elevengagemang och ökad inkludering. (Fohlin & Wilson, 2018).
- Nya yrkesgrupper såsom socialpedagog och socionom har inneburit att skolorna har getts möjlighet att arbeta strukturerat med elever som har frånvaroproblematik och svårigheter i den sociala interaktionen på grund av

funktionsvariationer och därigenom haft sämre möjlighet att lyckas. Enligt utvärdering från rektorer är socialpedagoger/socionomer oerhört viktiga för ett främjande elevhälsoarbete i samverkan med EHT-team och hem för att snabbt åtgärda en begynnande frånvaroproblematik eller andra svårigheter i den sociala interaktionen med andra elever och vuxna på skolan. Insatsen är den enskilt största organisatoriska förändringen och har emottagits mycket positivt av verksamheten och rektorerna uttrycker en tydlig önskan om fortsatt prioritering av insatsen. Insatsen är betydelsefull för att lärarna ska få ägna sig åt kärnuppgiften undervisning.

- Två skolenheter som haft en större del nyanlända har under året tagit del av en tjänst vardera. Det har möjliggjort för skolorna att erbjuda de nyanlända eleverna stöd och undervisningen i svenska som andra språk. Då förutsättningarna med nyanlända i skolan har förändrats senaste två åren så har även verksamheterna uttryckt önskemål om att kunna nyttja resursen på ett mer flexibelt sätt. Antalet nyanlända har minskat och därigenom även stödet via Språklussen som minskat i proportion till antalet nyanlända i kommunen. Nyanlända elever innebär inte längre enbart flyktingmottagning utan även att arbetskraftsinvandringen har ökat genom bl.a. vindkraftsparken i Markbygden vilket i sin tur inneburit att nyanlända elever kommer i en mer varierad omfattning till olika skolenheter. Därigenom har trycket ökat på en mer flexibel och varierad användning av resurserna, något som är tanken att utveckla under 2021 om statsbidraget erhålls.
- Två tjänster tilldelas även fortsättningsvis till det centrala närvaroteamet i syfte att arbeta med frånvaroproblematik. Teamet utgår i kartläggning och analys från elevens måluppfyllelse, frånvaro och upplevd problematik från inblandade parter i elevsituationen samt sammanställer och utgår från de risk- och skyddsfaktorer som finns kring eleven. Utvärderingar efter insatserna under 2021 har dock visat på nödvändighet av att tydliggöra teamets uppdrag och utarbeta gränssnitt mellan närvaroteamet och andra aktörer såsom vårdnadshavare/föräldrar, elevhälsoteamet, socionom i skolan, socialtjänst och övriga aktörer.
- Tjänster/förstärkning av resurser för barn med inriktningen funktionsvariation autism och en utökning till att omfatta årskurs 4-9 har inneburit att fler elever med funktionsvariationer getts möjlighet till särskilt stöd och anpassning av undervisningen i ett mindre sammanhang i syfte att klara målen för utbildningen. Andelen elever med funktionsvariation autism har ökat på senare år och kraven på individuellt stöd, särskilda anpassningar och extraordinärt stöd har ökat i skolorna i kombination med den att kraven i den rådande läroplanen många gånger innebär stora utmaningar för dessa elever. Nationellt har läroplanens kursplaner reviderats. De har tydliggjorts, förenklats och kunskapskraven har såväl tydliggjorts som, i några fall, även förenklats. De nya kursplanerna introduceras höstterminen 2022 och även om elever med funktionsvariation inom autismspektra kommer att gynnas av de förändringar som är gjorda kommer de även fortsättningsvis behöva stöd såväl personellt som materiellt och lokalmässigt för att klara skolans och läroplanens krav.
- Huvudmannens riktade stöd till en kommunal särskild undervisningsgrupp ”Tallbacka” har betytt att elever med olika svårigheter i den sociala interaktionen samt andra funktionsvariationer har givits ökade möjlighet att lyckas i undervisningen och att uppnå kunskapskraven. Eleverna placeras under

ett år i gruppen för att sedan skolas tillbaka i den ordinarie verksamheten. Sedan tidigare används den tilldelade resursen även för ut- och inskolning, vilket är ett viktigt inslag i verksamheten för att göra övergångarna mellan Tallbacka och ordinarie skola så sömlösa som möjligt för den enskilde eleven.

- Samordning av olika insatser på huvudmannanivå för nyanlända elever avseende modersmålsundervisning, studiehandledare samt förstärkning vid enskilda skolor har utvecklats och behövs även fortsättningsvis. 2,5 tjänster för studiehandledning, modersmållärare, SVA-lärare samt upprättande av studieplaner för nyanlända har medfört att huvudmannen lyckats uppfylla skollagens krav. Vid utvärdering har även angående dessa tjänster uttryckts önskemål från verksamheten om att göra användningen mer flexibel och effektiv för att möta de olika eleverna i behov av stöd. Om statsbidraget erhålls avser verksamheterna att se över organisationen för att möta de nya kraven och de uttryckta önskemålen.
- 1,0 tjänst för Teach for Sweden (TFS) fördelat på två skolenheter har medfört möjligheter för huvudmannen att rekrytera två blivande behöriga matematiklärare vid skolor som haft svårigheter med kompetensförsörjning av behöriga lärare inom ämnet. Två ämnesbehöriga personer har anställts i samarbete med ”Teach for Sweden”. De genomför en form av arbetsintegrerad utbildning under två år i Piteå kommun och via LTU, Luleå tekniska universitet.
- Kompetensutveckling för all personal inom grundskolan avseende språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har genomförts genom att SKUA-utvecklare (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) har utbildats via Skolverket av nationellt centrum. Utvecklarna har utbildat SKUA-piloter på varje skolenhet, som i sin tur utbildat sina kollegor. Utbildningen har under 2020 genomförts för ca 400-500 pedagoger i organisationen. Utbildningen ska gynna alla elevers kunskapsutveckling. En uppföljning, utvärdering av insatsen samt fortsatt stöd kommer att genomföras under 2021.
- Lärverktyg i form av digitalt bildstöd har gynnat nyanlända men även alla elever i grundskolan.

2. Insatser inom ramen för utvecklingsområdet

2.1 Planerad insats och koppling till utvecklingsområdet

- Elevhälsan förstärks även fortsatt med en psykolog utifrån att arbeta förebyggande och främjande i verksamheterna.
- Två tjänster tilldelas till ett centralt team för att arbeta med frånvaroproblematik. Teamet tillhör elevhälsan och benämns närvaroteamet.
- På huvudmannanivå förstärks insatser för att arbeta med uppföljning och utvärdering av insatser av åtgärderna utifrån statsbidraget Likvärdig skola i koppling till och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet både lokalt och på avdelningsnivå (grundskola).
- Huvudmannen riktar stöd till två skolenheter där ansvarig rektor, över tid, haft hög arbetsbelastning eller kompetensförsörjningssvårigheter. Insatserna motsvarande 50% biträdande rektor/skolenhet är för att stärka det pedagogiska ledarskapet och för att driva kollegialt förbättringsarbete.
- Huvudmannen riktar fortsatt stöd till två skolor i ett område (F-årskurs 9). En skola har elever från F-årskurs 3. Den andra skolan har elever från årskurs 4-9. Skolorna har över tid enligt Skolverkets socioekonomiska index

haft en hög andel elever som förväntas vara obehöriga utifrån det betygsresultat som redovisats. Högstadieskolan förbättrade sina resultat till 2018/2019 men resultaten försämrades under 2019/2020 för att återigen förbättras något 2020/21 och insatsen bedöms behöva fortgå för utvärdering av insatsen över tid.

- Fortsätta extra resurser såsom t.ex. socialpedagog, socionom, beteendevetare eller annan kringresurs som gynnar elevernas sociala interaktion, mående och självkänsla samt i syfte att kunna prioritera det pedagogiska uppdraget på skolorna för lärare och skolledare.
- Totalt två tjänster ska möjliggöra undervisning av svenska som andra språk, utarbetande av studieplaner och för att eleverna ska lyckas i undervisningen och uppnå kunskapskraven. Användningen ska ses över under läsåret för en effektivare användning.
- Huvudmannen riktar fortsatt stöd för barn med inriktning mot funktionsvariationen autism. Resursen utökas och är riktad till elever i årskurserna årskurs 4-9.
- Huvudmannen riktar stöd till en resursskola för att elever med olika svårigheter i den sociala interaktionen samt andra funktionsvariationer ska kunna ges möjlighet att lyckas i undervisningen och uppnå kunskapskraven
- Huvudmannen riktar stöd till organisationen för mottagande av och utbildning av nyanlända och flerspråkiga elever genom stöd för nyanlända avseende studiehandledning, modersmålsundervisning och svenska som andra språk samt uppföljning och utveckling av arbetssättet utifrån utbildningsinsatsen SKUA, språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
- Huvudmannen riktar ett mindre stöd till två skolenheter inför år 2 i utbildningssatsningen ”Teach for Sweden” för att öka andelen behöriga lärare i Matematik samt utökning av ytterligare en skolenhet. Allt i syfte att klara framtida kompetensförsörjning och möta förändringen av timplanen avseende utökad undervisning i ämnet matematik.
- Huvudmannen riktar 0,6 tjänst lärare med gedigen erfarenhet som arbetar mot skolenheter F-3 med stora utmaningar vad det gäller elevers språkliga utveckling. Lärare kan ges handledning, kollegialt lärande och råd vid uppföljning och utveckling av undervisningen med anpassning och inkludering med fokus utifrån Läsa-skriva-räkna-garantin.
- Såväl utökning som fortsättning av det digitala läsverktyget Inläsningstjänst samt Polyino (tidigare Polyglutt) för elever i F-9, är gynnsamt för att tillgängliggöra litteratur för elever med läs- och skrivsvårigheter/dyslexi, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar samt våra flerspråkiga elever som bl.a. möjliggör ”tvillingläsning”, d.v.s. att läsa både på elevens starkaste språk och svenska.
- Fjolårets planerade åtgärd med fortbildning inom TMO gick inte att genomföra under 2020 på grund av covid-pandemin. Behov av att fullfölja utbildningen under 2021 har uttryckts av verksamheterna då utbildningen ger god kompetens för personalen att arbeta med de mest utsatta eleverna.
- Huvudmannen avser utbilda personal kring elever med NPF i grundskola, förskoleklass och fritidshem för att möta upp och skapa gynnsammare lärmiljöer för elever med uppmärksamhets- och samspelssvårigheter och därmed öka kompetensen och kunna NPF-säkra verksamheterna på sikt.

2022

1	INSATSER PÅ HUVUDMANNANIVÅ	BIDRAGSFÖRDELNING
1.1	1 tjänst psykolog som arbetar främjande och förebyggande	770 000
1.2	2 tjänster tilldelas till ett centralt team för att arbeta med frånvaroproblematik. Teamet tillhör elevhälsan och benämns närvaroteamet	1 300 000
1.3	På huvudmannanivå förstärks 1 tjänst för att arbeta med uppföljning och utvärdering av insatser av åtgärderna utifrån statsbidraget likvärdig skola i koppling till och utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.	1 000 000
2	INSATSER PÅ SKOLNIVÅ	
2.1	4 tjänster tilldelas två skolenheter. Tilldelningen utgår från Skolverkets socio-ekonomiska index. Tjänsterna ska ge eleverna bättre förutsättningar att höja sina kunskaps- och betygsresultat.	2 425 000
2.2	2 tjänster till två skolenheter för att möta nyanlända	1 200 000
2.3	0,5 tjänst biträdande rektor vid två skolenheter med hög arbetsbelastning, elevfrånvaro samt svårighet att rekrytera behöriga lärare. Insatserna motsvarande 50% biträdande rektor /skolenhet är för att stärka det pedagogiska ledarskapet och för att driva kollegialt förbättringsarbete.	800 000
2.4	6 tjänster tilldelas fem rektorsteam utifrån det kompensatoriska uppdraget. Tjänsterna ska vara heltid och arbeta med elevernas sociala interaktion ex. socialpedagog, socionom, beteendevetare.	3 636 000
3	INSATSER I KLASSRUMMET	
3.1	4,0 tjänster förstärkning av resurs för barn med inriktningen funktionsvariation autism till årkurs 4-9 = 16 platser	2 425 000
3.2	3,2 tjänster förstärkning av resurs till Tallbacka 12 elever årskurs 1-9, inklusive övergång till utskolning.	1 967 000
3.3	1,0 tjänst Teach for Sweden (TFS) fördelat på tre skolenheter. Utökning av en skolenhet. 0,25 + 0,25 + ytterligare en skolenhet 0,50	606 000
3.4	2,9 tjänster för studiehundledning, modersmålslärare, SVA-lärare samt upprättande av studieplaner för nyanlända.	1 757 000
3.5	0,6 tjänst lärare med gedigen erfarenhet som arbetar för skolenheter F-3 med stora utmaningar vad det gäller elevers språkliga utveckling. Lärare kan ges handledning, kollegialt lärande och råd vid uppföljning och utveckling av undervisningen med anpassning och inkludering med fokus utifrån Läsa, skriva, räkna-garantin.	360 000
3.6	Utbildning i TMO, traumamedveten omsorg för elevhälsoteamen.	206 233
3.7	Utbildning kring elever med NPF för personal i grundskola, förskoleklass och fritidshem.	178 000
3.8	Utökning av det digitala läsverktyget Inläsningstjänst till att även omfatta Poly-lino och Polyglutt för skolåren F-3 med möjlighet att utöka till skolår 4-6.	120 000
	TOTALT	18 750 233

Kompetensutveckling

Den kompetensutvecklingsinsats som planerades för skolornas elevhälsoteam avseende TMO, traumamedveten omsorg, har inte kunnat genomföras på grund av Corona-pandemin. Även om antalet nyanlända kraftigt minskat i antal sedan behovet uppmärksammades har verksamheterna vid utvärderingen tydligt uttryckt att

kunskapen fortfarande bedöms behövas då elevers psykiska ohälsa sammantaget ökar vilket då medför ett större och omfattande stödbehov av bl.a. Barn- och ungdomspsykiatri än tidigare, något som i allt högre utsträckning rapporteras hamna på skolornas ansvar istället vilket skapar ett kompetensbehov i verksamheterna. Huvudmannen avser även att anordna utbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar hos barn för personal inom grundskola, förskoleklass och fritidshem. Detta i syfte att öka kompetensen hos personalen att möta upp dessa elever och att kunna skapa gynnsammare lärmiljöer för dessa elever. Målsättningen är att i samverkan med elevhälsan kunna NPF-säkra såväl undervisnings- som lärmiljöer på sikt.

Lärverktyg

Skolan har ett ansvar för att alla barn och elever ges bra förutsättningar för lärande och utveckling genom en god lärandemiljö. Det betyder bland annat att stöd och åtgärder ska finnas med som en naturlig del i lärandeprocessen och främst genomförs i den egna klassen eller gruppen. Undervisning behöver därför erbjudas via en bredd av kanaler och lärverktyg. Att tillgängliggöra litteratur och läromedel för elever med olika läs- och skrivsvårigheter, funktionsnedsättningar och nyanlända är oerhört viktigt ur en likvärdighetsaspekt.

Elevhälsa

Närvaroteamet ska arbeta i nära samarbete med skolans elevhälsoteam. Målet är att alla elever ska vara närvarande i skolan och genomföra sin utbildning. De ska även ge skolorna stöd i hur man kan arbeta främjande och förebyggande för att öka skolnärvaron ute på varje skolenhet eftersom skolan är en skyddsfaktor.

En riktad insats är även att fortsätta med en psykologtjänst till elevhälsan, som ska arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Psykologen ger handledning till pedagogerna och ger dem förslag på metoder som gör att de kan möta elever i svårigheter på bästa sätt. Psykologen ska kunna ge fortbildningsinsatser till pedagogerna i organisationen som ska utmynna i att eleverna går i skolan, känner sig bekräftade och lyckas i relation till sig själv och sin omgivning.

En förtätning/utveckling av kompetenser såsom socialpedagoger/socionomer som arbetar främjande och förebyggande med det sociala samspelet i skolan är indirekt en förstärkning av elevhälsans kompetenser.

Övrigt

Alla insatser som planeras inför 2022 är under förutsättning att det preliminära budgetdraget som Skolverket har aviserat om betalas ut till kommunen.

2.2 Mål och förväntade effekter

Målet är att alla elever ska få en behörighet till Gymnasieskolan och att meritvärdena förbättras.

Elever med funktionsvariation eller psykisk ohälsa erhåller en utbildning som är anpassad utifrån deras specifika förutsättningar och behov, vilket i sin tur medför behörighet för fortsatta studier.

Att främja skolnärvaro och förebygga skolfrånvaro i ett tidigt skede.

Minska arbetsbelastningen för lärarna så att de kan ägna sig åt kärnuppdraget: undervisning. Det gäller även rektorerna som i och med en kompetenshöjning avse-

ende personal med kompetens inom socialtjänstlagstiftning och socialt arbete kan avlasta även rektor och möjliggöra mer tid för det pedagogiska uppdraget.

Det övergripande målet är att alla elever ska uppleva att de lyckats i skolan och att de mår bra och har de bästa förutsättningarna att göra bra vägval i livet.

2.3 Ansvar

Huvudmannen är ytterst ansvarig för beslutade insatser och dess måluppfyllelse gällande likvärdig skola. Rektor har ansvar att genomföra Barn- och utbildningsnämndens beslut.

2.4 Delaktighet

2021-09-14 Informerades de fackliga organisationerna om villkoret för statsbidraget
2021-09-30 Rektorerna utvärderar insatserna för likvärdig skola 2021 samt ger förslag på insatser inför 2022. Dialog fördes även med rektorerna kring prioriteringar inför utarbetandet av åtgärdsplan för 2022.

2021-11-18 Vid barn- och utbildningsnämndens sammanträde informerade biträdande avdelningschef nämndsledamöterna vilka villkor som gäller för de statliga medlen för Likvärdig skola 2022. Nämndsledamöterna fick del av rektorernas utvärdering av insatserna som genomförts 2021 samt förslag på nya insatser. Utifrån dialog i grupper gavs nämndledamöter möjlighet att lämna förslag på insatser inför 2022.

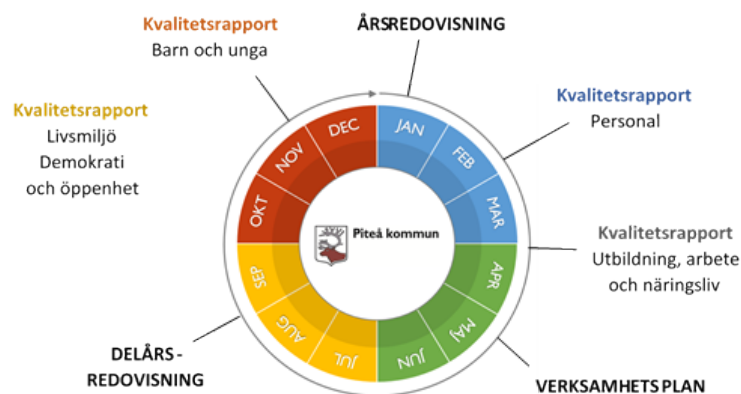
2021-11-25 Rektorerna tar del av förslaget till åtgärdsplan

2021-11-30 De fackliga organisationerna ges möjlighet att lämna synpunkter på förslag till åtgärdsplan för 2022.

2021-12-15 Huvudmannen beslutar om åtgärdsplan för 2022

2.5 Uppföljning och utvärdering

Huvudmannen följer upp de riktade insatserna i det systematiska kvalitetsarbetet som består av tre olika kvalitetsrapporter. Huvudmannen följer upp, analyserar och ger förslag på åtgärder i relation till måluppfyllelsen enligt det årshjul som beslutats av Barn och utbildningsnämnden.

3. Styrkor och svagheter

3.1 Styrkor

För att eleverna ska lyckas är behöriga lärare ”nyckeln” till framgång, därför måste de ges stöd och kringresurser för att kunna möta alla elever på bästa sätt. De rik-

tade insatserna är en bra förstärkning för de skolenheter som får ta del av statsbidraget. Huvudmannen kan därigenom sätta upp mål för att eleverna i större utsträckning ska höja sina betygsresultat, bli godkända och få behörighet till gymnasieskolan samt känna att de lyckats när de lämnar grundskolan.

Att använda personal med annan kompetens än den rent pedagogiska som t.ex. socialpedagoger, socionomer och beteendevetare är framgångsrikt och innebär att såväl lärare som rektorer ges möjligheter att i högre utsträckning ägna sig åt det pedagogiska uppdraget och lärarnas kärnuppdrag undervisning. Tillsammans med elevhälsan kan skolan identifiera de enskilda elever som på ett eller annat sätt inte når skolans mål, inte fungerar i skolan eller som har en problematik med frånvaro eller av exempelvis missbruk. Åtgärder kan snabbt sättas in i samarbete med andra funktioner eller myndigheter som gynnar elevernas psykosociala utveckling likväl som deras kunskapsutveckling.

Att möta nyanlända elever och möta deras behov är en utmaning, därför görs bedömningen att allt stöd som kan ges är bra för inkludering i skolan och elevernas kunskapsutveckling såsom stöd i SVA, modersmål samt studiehandledning.

De insatser som genomförts under 2019, 2020 och 2021 har varit riktade och har underlättat för pedagoger och rektorer samt medfört utvecklingsarbete på skolor och i verksamheter som tagit del av satsningarna/resurserna för en likvärdig skola. Detta är även fortsättningsvis ett centralt argument för de insatser huvudmannen vill prioritera.

Risker

De risker som eventuellt kan uppstå är att det kan bli rekryteringssvårigheter för vissa yrkeskategorier som det finns behov av utifrån tillkommande tjänster som statsbidraget genererar, men hittills har det inte utgjort några problem.

4. Erfarenhetspridning

Ett erfarenhetsutbyte genomförs vid rektorskonferenserna under 2022 där varje rektorsteam får beskriva nuläge, mål och genomförandeprocesser. Framgångsfaktorer samt eventuella utvecklingsområden ska delges via kollegialt lärande

5. Tidplan och kostnader

5.1 Tidplan

Se även rubrik 2.4 Delaktighet

2021-12-15 Barn- och utbildningsnämnden beslutar vilka insatser som ska gälla för likvärdig skola inför 2022 under förutsättning att det preliminära bidraget betalas ut till kommunen.

2021-12-16 påbörjas förberedelsearbetet med förlängningar, nyrekryteringar samt planering för kompetensutveckling.

2022-01-01 är målet att alla förlängningar, rekryteringar och fördelningar av de olika insatserna ska vara klara.

2022-01-15 Skolverkets e-tjänst öppnar för ansökan

2022-02-15 Skolverkets e-tjänst stänger

2022-06-01 Skolverket meddelar beslut om statsbidrag för en likvärdig skola

5.2 Kostnadsberäkning

Huvudmannens uppskattning av kostnader beräknas till 18 750 233 kr, se tabell för riktade insatser under 2.1

Barnkonsekvensanalys

Gällande förslag åtgärdsplan för likvärdig skola 2022

Datum : 2021-11-22 Enhet/avdelning: Utbildningsförvaltningen

Handläggare, för och efternamn: Bo Åström

E-post: bo.astrom@pitea.se

1. Beskrivning av ärendet:

Utbildningsförvaltningen avser att söka statsbidraget för likvärdig skola för 2022.

2. Hur berörs barn eller unga 0-18 år av beslutet?

Statsbidraget används för att skapa mer likvärdiga villkor för elever i särskilt behov av stöd och elever med extraordinära behov samt förbättra möjligheter och villkor för nyanlända elever. Statsbidraget riktar sig till verksamheten i grundskola, förskoleklass och fritidshem och berör därmed elever mellan 6-16 år.

3. Bidrar förslaget till att alla barn (oavsett bakgrund och resurser) har lika tillgång till sina rättigheter?

Statsbidraget syftar till att utöka huvudmannens resurser för att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

4. Har berörda barn (i vissa fall vårdnadshavare) kommit till tals när förslaget tagits fram?

Nej - Det är uppenbart att det är för barnens bästa vi avser att söka statsbidraget. Behoven som utgör grunden för ansökan av statsbidraget bygger på varje skolas resultat och faktiska behov. I ansökan ingår såväl att upprätta en åtgärdsplan, att varje tänkt åtgärd beskrivs och definieras utifrån de behov som verksamhet och politik uttrycker samt att åtgärderna följs upp, utvärderas och avstäms årligen.

5. Har personal som berörs av förslaget kommit till tals när förslaget tagits fram kring hur de uppfattar att barnets bästa påverkas?

Avdelningschef och biträdande avdelningschef för grundskolan har fört dialog med grundskolans rektorer i framtagandet av åtgärdsplanen och villkoren för samt innehållet i ansökan och åtgärdsplan är taget i facklig samverkan.

6. Tar förslaget hänsyn till principen om barnets bästa?

Det är uppenbart att statsbidraget är för barnets bästa. Det är en resursförstärkning och riktar sig i grunden till de elever som är i störst behov av stöd inom grundskola, förskoleklass och fritidshem.

7. Behöver något annat än barnets bästa prioriteras högst?

Nej.

8. Övrigt

a) **Samverkan** – Nej

b) **Lagar och rutiner** – Nej

c) **Återkoppling** – Statsbidraget återkopplas till verksamheterna och de fackliga organisationerna efter beslut och utbildningsförvaltningen ombesörjer att söka statsbidraget efter huvudmannens beslut.

Rekommendation

Att åtgärdsplanen för likvärdig skola 2022 antas av nämnden.

§155

**Rutin för årlig uppföljning
av arbetsmiljöarbetet för
utbildningsförvaltningen
samt rutin för
kommunikation mellan
verksamhet och
fastighetsägare**

21BUN344

Rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet för utbildningsförvaltningen samt rutin för kommunikation mellan verksamhet och fastighetsägare.

Rutinen utgår ifrån den kommunövergripande handboken som ett komplement till den.

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Rutin	Riktlinjer	Tills vidare	2022-12-15
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Avdelningschef grundskola	1	21BUN344	Tills vidare
Dokumentinformation	Beskriver övergripande arbetsmiljöarbete för utbildningsförvaltningen		
Dokumentet gäller för	Utbildningsförvaltningen		

Styrande dokument	1
Lagar och avtal	1
Styrande dokument i Piteå kommun	1
Rutiner och anvisningar för arbetsmiljöarbetet.....	1
Arbetsmiljöområden	1
Organisatorisk och social arbetsmiljö	2
Diskriminering/likabehandling	2
Fysisk arbetsmiljö.....	2
Kontinuerlig uppföljning av den fysiska arbetsmiljön och samverkan mellan fastighetsägare och verksamhetsutövare.	3
Årlig uppföljning.....	4
Enhetsnivå.....	4
Avdelningsnivå, analys av resultat	4
Förvaltningschefens ansvar.....	5

Styrande dokument

Lagar och avtal

Lagar och föreskrifter reglerar arbetet med arbetsmiljö. De viktigaste lagarna är Arbetsmiljölagen (AML) och Arbetstidslagen (ATL). I arbetsmiljölagen finns de allmänna krav som gäller för miljön på jobbet. Arbetstidslagen beskriver exempelvis hur mycket du får jobba per dygn och i föreskrifterna beskriver arbetsmiljöverket mer i detalj vad som gäller.

Det är riksdagen som beslutar om arbetsmiljölagen och arbetstidslagen, regeringen som beslutar om arbetsmiljöförordningen och Arbetsmiljöverket som beslutar om föreskrifter inom ramen för arbetsmiljölagen. Dessa föreskrifter ingår i Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS). Där finns systematiskt arbetsmiljöarbete (med föreskrifter om det Systematiska arbetsmiljöarbetet och Organisatorisk och social arbetsmiljö) som ett stöd, en form för hur arbetet ska bedrivas.

Styrande dokument i Piteå kommun

I Piteå kommun finns flera dokument som styr arbetsmiljöarbetet.

- Arbetsmiljöpolicyn är beslutad av kommunfullmäktige och ger ramarna samt beskriver Kommunfullmäktiges och nämndernas ansvar i arbetsmiljöarbetet
- Personalpolitisk riktlinje innehåller ramar för alla delar i personalarbetet inklusive för arbetsmiljö.
- Anvisning för arbetsmiljöansvar är beslutad av kommunchefen och beskriver chefers och medarbetares ansvar i arbetsmiljöarbetet samt vilken roll skyddsombudet har.
- Handbok för arbetsmiljöarbetet beskriver hur arbetsmiljöarbetet utförs i Piteå kommun. Denna kan du använda som uppslagsbok vid behov. (Handboken är fortfarande under upparbetande och därför kan det saknas delar). I denna handbok beskrivs stammen, arbetsmiljölagen och de föreskrifter som ger ramar för det systematiska arbetsmiljöarbetet

Rutiner och anvisningar för arbetsmiljöarbetet

I Piteå kommun finns flera olika rutiner och anvisningar som styr hur arbetsmiljöarbetet ska utföras.

- Rutin vid diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling
- Anvisning för arbete mot alkohol och droger för Piteå kommuns anställda
- Rutin när någon misstänks vara eller är påverkad på jobbet

Arbetsmiljöområden

Inom kommunen och utbildningsförvaltningen arbetar vi systematiskt med organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö samt förebygger diskriminering för att främja hälsa och förebygga ohälsa och olycksfall på arbetet.

Organisatorisk och social arbetsmiljö

Syftar till att främja en god arbetsmiljö och förebygga ohälsa orsakad av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön. Detta gör du med hjälp av SAM hjulet (det vill säga du ska undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp).

Den organisatoriska arbetsmiljön är resultatet av hur arbetet organiseras, styrs, kommuniceras och hur beslut fattas. Den sociala arbetsmiljön handlar om villkor och förutsättningar för arbetet samt hur vi samspelar och påverkas av de personer som finns runt omkring oss, till exempel medarbetare och chefer. Till detta räknas även digitala forum som epost, sms, chatt och liknande.

Organisatorisk och social arbetsmiljö handlar om:

1. Ledning och styrning,
2. Kommunikation,
3. Delaktighet, handlingsutrymme,
4. Fördelning av arbetsuppgifter
5. Krav, resurser och ansvar

Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön kan undersökas med hjälp av undersökningsmetoder som skyddsronder för arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling. Du kan också använda dig av andra undersökningsmetoder som till exempel enkäter, arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal

Diskriminering/likabehandling

Syftet med att arbeta mot diskriminering och för likabehandling är att alla människor ska ha samma möjlighet till utbildning, jobb och service. Utgångspunkten för vårt arbete med likabehandling i Piteå kommun är diskrimineringslagen och de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder).

Du ska på din arbetsplats arbeta med aktiva åtgärder som omfattar samtliga sju diskrimineringsgrunder. Du har ansvar att bedriva ett systematiskt arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund. Detta gör du genom att använda de verktyg för diskriminering/likabehandling som finns i Stratsys.

Krav på att identifiera aktiva åtgärder finns inom sex områden:

1. Arbetsförhållanden
2. Lön och anställningsvillkor
3. Rekrytering och befordran
4. Utbildning och kompetensutveckling
5. Förvärvsarbete och föräldraskap
6. Trakasserier

Enligt lag ska lönekartläggning ske årligen, detta genomförs av personalavdelningen på övergripande nivå för hela kommunen

Fysisk arbetsmiljö

Den fysiska arbetsmiljön handlar om t.ex. lokalernas utformning och beskaffenhet, värme, ventilation, belysning, buller, lokalutformning för verksamheten, arbetsställningar m.m. Det kan också vara fysiska arbetsförhållanden som till exempel vibrationer, farliga kemiska ämnen, maskiner, transporter; teknik och digital arbetsmiljö.

Det finns olika metoder för att undersöka den fysiska arbetsmiljön. Det finns till exempel olika mallar för skyddsronder, dessa hittar du på SAM sidan i Stratsys. Du kan också fånga upp risker i den fysiska arbetsmiljön på arbetsplatsträffar, vid medarbetarsamtal samt i de dagliga besöken i verksamheten. Tänk på att den fysiska arbetsmiljön kan påverka upplevelsen av exempelvis arbetsbelastning, nyttjande av arbetstid vilket kan skapa irritationer i arbetsgrupper vilket i sin tur kan leda till konflikter och i längden kränkande särbehandling.

Kontinuerlig uppföljning av den fysiska arbetsmiljön och samverkan mellan fastighetsägare och verksamhetsutövare.

Som ett led i det systematiska arbetet avseende den fysiska arbetsmiljön måste det finnas tydliga samverkansrutiner mellan fastighetsägare och verksamhet. Med enheternas skyddsronder/ handlingsplaner som underlag genomförs kontinuerliga träffar med fastighetsägaren. Utifrån gränssnitt och ansvar dokumenteras åtgärder och återkoppling ges till enhetsnivå. Utbildningsförvaltningen lokalstrateg ansvarar för dialog med fastighetsägare, uppföljning och återkoppling till verksamheten. Detta genomförs vid befintligt samverkansforum s.k. *Lokalplanering* mellan fastighetskontoret och utbildningsförvaltningen. Där deltar lokalstrateg, utbildningsförvaltningen samt enhetschefer fastighetsdrift och kundförvaltare samt avdelningschef fastigheter. Vid ett gemensamt möte mellan utbildningsförvaltningen och fastighetskontoret har följande beslutats:

- Enheterna skickar kontinuerligt skyddsrondsprotokoll till utbildningsförvaltningens lokalstrateg, som har ett förvaltningsövergripande samordningsansvar för fysiska arbetsmiljöåtgärder
- Samverkansforum *Lokalplanering* träffas varannan månad. Vid de träffarna går man igenom inkomna skyddsrondsprotokoll samt fördelning av ansvar och åtgärder
- Träffarna dokumenteras och en återkoppling med tidsplan skickas till ansvarig rektor

Förutom rutiner är det av vikt att:

- Verksamheten/ rektorerna uppmanas att vända sig till lokalstrateg för råd och stöd
- Att verksamheten fortlöpande ansvarar att anmäla uppkomna problem med fastigheten i DEDU
- Att det är rektor som beställer åtgärder som medför kostnader som ligger inom verksamhetens ansvarområde
- Att det kontinuerligt genomförs träffar mellan kundförvaltare och rektorer

Fastighetsägaren genomför s.k. ronderingar (besiktningar) av fastigheterna 2 ggr/år.

Lokastrateg på utbildningsförvaltningen ansvarar för att kontinuerligt föra dialog, utifrån inkomna skyddsrondsprotokoll, med externa aktörer om protokollet berör någon av dem och om det finns ett behov av det.

Årlig uppföljning

Enligt föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) 11§ ska arbetsgivaren följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet en gång per år. Den årliga uppföljningen ska genomföras av alla chefer tillsammans med skyddsombud. Den årliga uppföljningen är ett underlag för att säkerställa att alla delar i arbetsmiljöarbetet är genomfört.

Enhetsnivå

Förutom det fortlöpande systematiska arbetsmiljöarbetet på enhetsnivå görs en årlig uppföljning. Den årliga uppföljningen görs i oktober och bör vara klar den 31 oktober. Uppföljningen görs i Stratsys genom att fylla i checklistan "Årlig uppföljning". Alla chefer, oavsett nivå, ska fylla i checklistan utifrån sitt arbetsmiljöansvar. Chefen ska ha med skyddsombudet när frågorna om den årliga uppföljningen besvaras. Chefer som har flera enheter svarar på checklistan en gång. Utgångspunkten är att chefen arbetar med systematiskt arbetsmiljöarbete på samma sätt i alla sina enheter.

Avdelningsnivå, analys av resultat

Avdelningschefer har två perspektiv på det systematiska arbetsmiljöarbetet, dels arbetsmiljön för direkt underordnade medarbetare/chefer, dels arbetsmiljön på inom avdelningen/enheten.

Syftet är att avdelningsvis granska och analysera enheternas arbetsmiljöarbete och om de följer de krav som finns i föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete. Uppföljningen går ut på att bedöma om centrala delar finns, hur de fungerar utifrån följande frågor i Stratsys.

- Arbetar enheterna systematiskt med den organisatoriska och fysiska arbetsmiljön?
- Har enheterna rutiner för att undersöka och bedöma risker för den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön?
- Dokumenteras skriftligt i Stratsys upptäckta arbetsmiljörisker och de åtgärder och handlingsplaner som ska genomföras?
- Följer verksamheten upp att de åtgärder som genomförts har fått den effekt som förväntats?
- Har chefer tillräckliga befogenheter för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?
- Har chefer tillräckliga resurser för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?
- Har medarbetarna tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetsmiljön för att kunna förebygga ohälsa och olycksfall?
- Har skyddsombud och medarbetare haft möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?
- Har ni gått igenom de styrande dokument som finns kring arbetsmiljö så att alla känner till dem?
- Är fördelningen av arbetsmiljöuppgifter från överordnad skriftligt dokumenterad?
- Genomförs riskbedömning vid förändringar i verksamhet och dokumenteras det i Stratsys?
- Har verksamheten rutiner för att kartlägga vilka krav och resurser som finns i arbetet?
- Har medarbetare och arbetsgrupper balans mellan krav och resurser?

- Finns det rutiner för när och hur dialog kring arbetsbelastning ska föras (mellan chef och medarbetare)?
- Har cheferna tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning?
- Har verksamheten fungerande rutiner och forum för dialog mellan chef och medarbetare för att tillsammans gå igenom och klargöra arbetsuppgifters utförande och resultat?
- Har verksamheten identifierat och åtgärdat eventuella arbetsuppgifter som är starkt psykiskt påfrestande i verksamheten?
- Arbetar ni förebyggande med att motverka att arbetsuppgifter och arbetssituationer som är starkt psykiskt påfrestande leder till ohälsa?
- Har man kunskaper om hur olika sätt att förlägga arbetstiden påverkar hälsan hos medarbetarna?
- Rapporteras och utreds alla arbetsskador, tillbud, hot och våld samt elevskadeanmälningar?
- Har verksamheten genomfört brandskyddsronder var tredje månad under året?
- Har man använt företagshälsovård eller annan sakkunnig hjälp när det har funnits behov av det?

När alla chefer fyllt i den årliga uppföljningen ska avdelningschefer göra en analys av resultaten för sin avdelning. Rapporten "Årlig uppföljning SAM" i Stratsys kan tas ut på avdelningsnivå och användas som underlag för analysen.

Följande frågeställningar kan användas som stöd:

- Sammanfattning av resultaten i checklisten utifrån svaren (Ja, Nej, Delvis).
- Sammanfattning av allvarliga risker - vilka är det och görs åt dem?
- Analys av de frågor som besvarats med Nej och delvis, vilka åtgärder ska vidtas?
- Beskrivning av vad som ska prioriteras i arbetsmiljöarbetet

Avdelningschefer lämnar i november en årlig analys av det systematiska arbetsmiljöarbetet utifrån ovanstående. Lokalstrateg lämnar en sammanfattning av genomförda arbetsmiljöåtgärder på förvaltningsnivå. Lokalstrateg erhåller underlag av fastighetsägaren på genomförda åtgärder och kompletterar med det som genomförts inom den egna förvaltningens ansvarsområde.

Förvaltningschefens ansvar

Förvaltningschefen är ansvarig för att arbetsmiljöarbetet genomförs enligt arbetsmiljölagen och arbetsmiljöverkets föreskrifter samt att diskrimineringslagen uppfylls inom förvaltningen.

Förvaltningschefen rapporterar arbetsmiljöarbetet till nämnden vid nämndens sista möte för året. Detta görs i rapporten "Årlig uppföljning SAM" i Stratsys. I rapporten sammanställs och analyseras förvaltningens resultat. Analysen ska innehålla kommentarer kring de frågor som har övervägande svar Nej och Delvis samt kring de allvarliga risker som finns på förvaltningen.

Piteå kommun

Rapporten från nämnden ska också delges KS per mejl till kommunsekreterarna med nämndens beslutet bifogat senast 2022-12-23. En aggregerad rapport för hela kommunen ska också skickas till KS APU senast 2022-12-23.

§156

Svar till Arbetsmiljöverket

utifrån

inspektionsmeddelande

2021/027657

21BUNI76

Avdelningen för inspektion
Carina Johansson,
010-730 93 03
arbetsmiljoverket@av.se

PITEÅ KOMMUN
941 85 PITEÅ

Resultatet av inspektionen 18 juni och 26 augusti 2021

Ert organisationsnummer: 212000-2759
Arbetsställe: KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Besöksplats: SVARTUDDSVÄGEN 1, PITEÅ
Besöksdatum: 18 juni och 26 augusti 2021
Deltagare i inspektionen: Andreas Lind, kommunchef
Anders Lundqvist, vice ordförande KS
Louise Mörk, ordförande BUN
Malin Westling, förvaltningschef
Elice Öqvist, avdelningschef
Jennie Bodin, rektor
Carina Burman, rektor
Åsa Ådemo, rektor
Carina Stridsman-Fjällström, rektor
Elisabeth Hortlund, rektor
Kristina Jonsson, ledningsstöd
Ann-Charlotte Klockare, skyddsombud
Lena Westerberg-Marklund, skyddsombud
Marita Löfgren, skyddsombud
Therese Bengtsson, skyddsombud
Helena Karlsson, skyddsombud
Kent Grens, skyddsombud
Susanne Bergdahl, huvudskyddsombud
Margareta Lundgren, skyddsombud
Lena Sturk, arbetsmiljöstrateg
Sofia Lidberg, skyddsombud
Malin Lindeholm, Försäkringskassan
Anders Tegelid, arbetsmiljöinspektör
Carina Johansson, arbetsmiljöinspektör

Vi genomförde en inspektion hos er den 18 juni och 26 augusti 2021 och inspekterade ert arbetsmiljöarbete. Vid inspektionen kom det fram en del som fungerade bra, men också en del som ni behöver förbättra. I det här

inspektionsmeddelandet redovisar vi de brister vi diskuterade vid inspektionen och de krav vi nu ställer.

Ni ska skicka ett svar till oss

Svara oss senast den 2021-12-22 och beskriv

- hur ni har uppfyllt kraven
- hur skyddsombud och arbetstagare har varit delaktiga i åtgärderna.

Ert svar bör vara underskrivet av skyddsombudet så att vi kan se att skyddsombudet har läst det. Skriv vår beteckning 2021/027657 i svaret.

Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Arbetsgivaren har alltid ansvaret för arbetsmiljön

Ni som arbetsgivare ska göra det som behövs för att ingen av era arbetstagare skadar sig eller blir sjuk på grund av arbetet. Reglerna om detta finns i 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen. Ert ansvar för arbetsmiljön gäller även under tiden ni har på er att åtgärda bristerna.

Brister och krav

Brist 1: Årlig uppföljning - rutiner

I dokumentet "Rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet i Piteå kommun", daterad 2019 dokumenteras rutinerna för den årliga uppföljningen av ert systematiska arbetsmiljöarbete. Enligt rutinen ska den årliga uppföljningen genomföras på arbetsplatsen, avdelningen, förvaltningen och kommunövergripande. Uppföljningen dokumenteras i Stratsys genom att en checklista går igenom.

Följande kontrollpunkter saknas i er checklista för den årliga uppföljningen av ert systematiska arbetsmiljöarbete:

- att ni har gjort riskbedömningar inför förändringar i verksamheten
- att ni vidtagit åtgärder och skrivit handlingsplaner när åtgärder inte gjorts omedelbart
- att ni kontrollerat att genomförda åtgärder fått avsedd effekt
- att ni har anlitat företagshälsovård, eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån, vid behov.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) syftar till att undersöka om arbetsmiljöarbetet bedrivs enligt föreskrifterna om systematiskt

arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Uppföljningen syftar även till att omfatta hela verksamheten och det ska framgå att alla aktiviteter i föreskrifterna om SAM omfattas. Uppföljningen ska dels kontrollera om verksamheten uppfyller alla krav i föreskrifterna om SAM, dels bedöma om SAM fungerar bra eller om det behöver förbättras.

Med rutin avses att ni ska ha ett i förväg bestämt arbetssätt som anger hur, när och vem som ska följa upp att det bland annat genomförts undersökningar och riskbedömningar på enhetsnivå i kommunens samtliga verksamheter samt att det vidtagits åtgärder eller upprättats handlingsplaner för att undanröja brister i arbetsmiljön som är förenat med risker för ohälsa och olycksfall.

Om ni inte har rutiner för hur och när och ni ska följa upp ert arbetsmiljöarbete, finns risk att ni inte uppmärksammar de områden i det systematiska arbetsmiljöarbetet som behöver förbättras. Det kan leda till att ert arbetsmiljöarbete inte får den effekt ni vill ha, och leda till att era arbetstagare blir sjuka eller skadar sig i arbetet.

Med en fungerande årlig uppföljning kan den politiska ledningen få klart för sig hur arbetsmiljöarbetet fungerat samt om och på vilket sätt arbetsmiljöarbetet behöver förbättras. I en kommunal verksamhet är det nödvändigt att ledningen inhämtar information från olika delar av verksamheten för den årliga uppföljningen.

Krav:

1.1 Ni ska ta fram skriftliga rutiner för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Rutinerna ska se till att ni har ett i förväg bestämt arbetssätt för att upptäcka, dokumentera och förbättra det som inte fungerat bra, i alla delar av verksamheten.

Rutinerna ska kompletteras med följande:

- att ni har gjort riskbedömningar inför förändringar i verksamheten
- att ni vidtagit åtgärder och skrivit handlingsplaner när åtgärder inte gjorts omedelbart
- att ni kontrollerat att genomförda åtgärder fått avsedd effekt
- att ni har anlitat företagshälsovård, eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån, vid behov.

Rutinerna ska ange hur uppföljningen ska gå till, när uppföljningen ska göras, vem som ansvarar för att den görs, och vilka som ska medverka. Rutinerna ska också ange hur ni ska dokumentera uppföljningen och dess förbättringsåtgärder, samt hur er högsta ledning ska involveras i uppföljningen

och de åtgärder som kan behöva vidtas.

Information

Kommunfullmäktige ska en gång per år följa upp att nämnderna driver verksamheten i enlighet med arbetsmiljöpolicyn och årligen följer upp sitt systematiska arbetsmiljöarbete. De ska även ge nämnderna ekonomiska resurser för arbetsmiljöarbetet.

Nämnderna ska se till att det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp minst en gång per år och fungerar både på förvaltningsnivå och ute på enheterna. Årlig uppföljning ger er förutsättningar att vidta de åtgärder som behövs för att förbättra det som inte fungerat bra i ert systematiska arbetsmiljöarbete.

Se 5 och 11 §§ AFS 2001:1.

Brist 2: Åtgärder och handlingsplan

Vid inspektionerna framkom att det finns brister i tydlig kommunikation om åtgärder mellan förvaltningar, till exempel när åtgärder ska genomföras av Fastighets- och serviceförvaltningen åt Utbildningsförvaltningen.

Det förekommer att handlingsplaner upprättas, men att det saknas tidsplaner eller återkoppling, och att åtgärder inte blir genomförda. De åtgärder som utbildningsförvaltningen beställer av Fastighets och serviceförvaltningen är i vissa fall utifrån brister i arbetsmiljön, och i vissa fall utifrån verksamhetens behov. Det handlar till exempel om reparation, service och underhållsbehov i byggnader och på skolgårdar.

Bristerna i kommunikationen om åtgärder handlar om fysiska risker men det framkom även att den psykosociala arbetsmiljön för de som har arbetsmiljöuppgifter påverkas med frustrationer och stress på grund av otidligheterna mellan förvaltningar om åtgärder och kontroll av åtgärder.

Om ni inte vidtar åtgärder för de risker som finns i er verksamhet kan det leda till att era arbetstagare blir sjuka eller skadar sig i arbetet.

Krav:

2.1 Ni ska redovisa vilka åtgärder ni vidtagit eller planerar att vidta för att säkerställa att risker i arbetsmiljön bedöms och åtgärdas utifrån era riskbedömningar, även i de fall då flera förvaltningar är inblandade.

Se 10 § AFS 2001:1 samt 7 kap. 3 § AML.

Vad kan hända om ni inte åtgärdar bristerna?

Det här inspektionsmeddelandet är en uppmaning till er att åtgärda de brister och risker som vi såg vid inspektionen. Kraven är ställda utifrån vår tillämpning av arbetsmiljöreglerna. Om ni inte åtgärdar bristerna och riskerna kan vi komma att besluta om ett föreläggande eller förbud.

Vad är föreläggande och förbud?

Ett föreläggande är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller ska genomföra en viss åtgärd. Ett föreläggande kan förenas med vite, vilket betyder att den som inte följer föreläggandet kan tvingas betala en summa pengar.

Ett förbud är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller inte får lov att göra en viss handling. Ett förbud kan förenas med vite, vilket betyder att den som inte följer förbudet kan tvingas betala en summa pengar.

Läs mer om arbetsmiljö och reglerna på av.se

Läs gärna mer om oss och om arbetsmiljöreglerna på vår webbplats av.se. Där kan ni också hämta arbetsmiljölagen och våra föreskrifter.

Har ni frågor går det bra att kontakta oss.

Carina Johansson
arbetsmiljöinspektör

Kopia till

carina.johansson@av.se

Svar på inspektionsmeddelande 2021/027657

Brister och krav:

Brist 1: Årlig uppföljning – rutiner

Krav 1:1

Utbildningsförvaltningen har upprättat rutiner för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, se bifogad fil.

Rutinerna har kompletterats med bedömda utvecklingsområden.

Tillika har Piteå kommun reviderat de frågor som ställs i den årliga uppföljningen i Stratsys utifrån de utvecklingsområden som identifierats.

Brist 2: Åtgärder och handlingsplan

Krav 2:1

Brister i tydlig kommunikation om åtgärder mellan förvaltningar.

I rutinen för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet finns det dokumenterat vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att risker i arbetsmiljöarbetet bedöms och åtgärdas även när andra förvaltningar är inblandade. (Service- och fastighetskontoret)

Rutinerna och svaret till arbetsmiljöverket har tagits fram i dialog med personalstrateg, ansvarig för det kommunövergripande arbetsmiljöarbetet samt beslutats i förvaltningssamverkan 2021-11-23 och Barn- och utbildningsnämnden 2021-12-15.

Piteå den XX/XX 2021

Malin Westling
Förvaltningschef
Utbildningsförvaltningen

NN
Huvudskyddsombud
XX

§157

Information

Christinaprojektet

21BUN111

§158

Årlig uppföljning

Systematiskt

arbetsmiljöarbete (SAM)

2021

21BUN336

Årlig uppföljning SAM 2021

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattande analys av årlig uppföljning.....	4
2 Uppföljningsfrågor och åtgärder	5
3 Risker	9
3.1 Allvarliga risker.....	9

I Sammanfattande analys av årlig uppföljning

Utbildningsförvaltningen och dess verksamheter bedriver till övervägande del ett systematiskt arbetsmiljöarbete som innebär att risker i arbetsmiljön identifieras, åtgärdas och följs upp. Detta utifrån att det finns strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet och att dessa är kända och till stor del tillämpas.

Årets granskning visar dock att det fortfarande finns förbättringsarbete att göra när det gäller dokumentationen av SAM i Stratsys. Då man tidigare år arbetat genom andra verktyg (dokumentation i förvaltningens mappsysteem i nätverket) har inte alla känt sig bekväma med att använda Stratsys som verktyg. Vissa chefer påtalar även att det är svårt att genomföra exempelvis riskbedömningar i Stratsys och efterfrågar tydligare rutiner (inte minst när det gäller dokumentation av uppföljningar av vidtagna åtgärder) och en tydligare styrning.

De risker som framkommer i verksamheternas SAM är främst kopplade till tre områden: arbetsbelastning/stress, fysiska problem i lokaler (exempelvis ventilation) samt hantering kopplad till Covid-19.

2 Uppföljningsfrågor och åtgärder

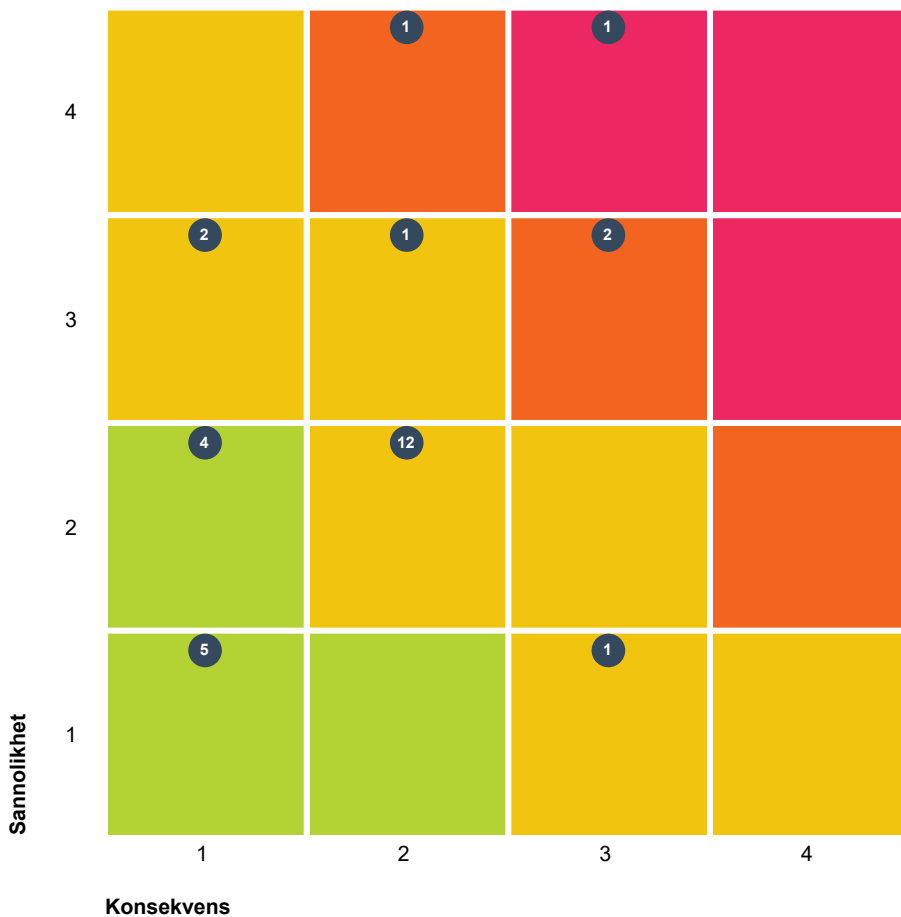
Uppföljning	Svar, alla enheter	Kommentar
Arbetar ni systematiskt med den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Ja 45 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Har ni rutiner för att undersöka och bedöma risker för den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Ja 46 (st)</p> <p> Inget svar 6 (st)</p>	
Dokumenterar ni skriftligt i Stratsys upptäckta arbetsmiljörisker och de åtgärder som ska genomföras?	<p> Nej(Eget)</p> <p> Nej 23 (st)</p> <p> Delvis 14 (st)</p> <p> Ja 8 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	Inom utbildningsförvaltningen har man under många år arbetat genom särskilt framtagna dokument i den egna mappstrukturen. Man har därför inte använt sig av Stratsys som verktyg förrän innevarande år vilket påverkar de svar som givits. Framöver kommer dock Stratsys att vara den "yta" som gäller för det systematiska arbetsmiljöarbetet i samtliga avdelningar inom utbildningsförvaltningen. Antalet Nej på denna fråga är kopplad till själva ytan som använts, inte huruvida man dokumenterat arbetsmiljöarbetet (vilket man alltså gjort på annat sätt tidigare).
Följer ni upp att de åtgärder som genomförts har fått den effekt som förväntats?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 14 (st)</p> <p> Ja 29 (st)</p> <p> Inget svar 9 (st)</p>	Till viss del följs åtgärder upp i samband med skyddsronder och samverkansmöten med facken. Det finns dock en känsla av uppgivenhet då det på vissa håll i verksamheterna upplevs som att samma risk eller brist påtalas gång på gång men inte blir åtgärdad trots detta. Det finns en upplevelse av att kommunikationen mellan utbildningsförvaltningen och fastighets- och serviceförvaltningen ibland brister och att man inte får gehör för de risker som påtalas.
Har du som chef tillräckliga befogenheter för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 8 (st)</p> <p> Ja 36 (st)</p> <p> Inget svar 8 (st)</p>	Svaren här kan visa på problematiken som finns när man som chef inte "äger" eller styr över de lokaler i vilka man ansvarar för arbetsmiljön. Som nämnts tidigare finns ibland ett visst skav i kommunikationen mellan förvaltningarna kring lokaler och arbetsmiljöproblem i dessa.
Har du som chef tillräckliga resurser för att arbeta systematiskt med arbetsmiljö?	<p> Delvis(Eget)</p> <p> Nej 6 (st)</p> <p> Delvis 25 (st)</p> <p> Ja 13 (st)</p> <p> Inget svar 8 (st)</p>	Vissa resurser finns hos Fastighets- och serviceförvaltningen och dessa förfogar inte rektorer och övriga chefer över, vilket försvårar möjligheten att ansvara för arbetsmiljön i lokalerna. Det finns även ett stort behov av investeringsmedel för att komma tillrätta med viss arbetsmiljöproblematik.

Uppföljning	Svar, alla enheter	Kommentar
Har medarbetarna tillräckliga kunskaper om arbetet och riskerna i arbetsmiljön för att kunna förebygga ohälsa och olycksfall?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 43 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	
Har skyddsombud och medarbetare möjlighet att medverka i det systematiska arbetsmiljöarbetet?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Ja 44 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	
Har ni gått igenom de styrande dokument som finns kring arbetsmiljö så att alla känner till dem?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Delvis 21 (st)</p> <p> Ja 23 (st)</p> <p> Inget svar 7 (st)</p>	Dokumenterna lyfts i APT och facklig samverkan, däremot kan många enhetschefer uttrycka att det är svårt att överblicka alla styrande dokument och krav som man förväntas följa. Det är ett kravfyllt och omfattande arbete. Det blir även svårt när vi nu växlar från ett sätt att arbeta som man använt sig av under många år till att istället använda verktyget Stratsys. Samtidigt kan det möjliggöra en tydligare överblick över samtliga styrande dokument.
Är fördelningen av arbetsmiljöuppgifter från överordnad skriftligt dokumenterad?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 1 (st)</p> <p> Delvis 2 (st)</p> <p> Ja 39 (st)</p> <p> Inget svar 10 (st)</p>	
Genomförs riskbedömning vid förändringar i verksamhet och dokumenteras det i Stratsys?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Nej 9 (st)</p> <p> Delvis 20 (st)</p> <p> Ja 14 (st)</p> <p> Inget svar 9 (st)</p>	Även här är svaren i huvudsak kopplade till huruvida man dokumenterar i Stratsys eller ej. Eftersom detta är ett nytt verktyg har många chefer missat att dokumentera i Stratsys och istället fortsatt med den rutin som tidigare gällt och dokumenterat i det mapps-system som använts under många år.
Har verksamheten rutiner för att kartlägga vilka krav och resurser som finns i arbetet?	<p> Ja(Eget)</p> <p> Delvis 3 (st)</p> <p> Ja 40 (st)</p> <p> Inget svar 9 (st)</p>	
Har medarbetare och arbetsgrupper balans mellan krav och resurser?	<p> Ja(Eget)</p>	2021 har präglats av en extremt hög arbetsbelastning och mycket stress och oro med anledning av Coronapandemin. I samband med

Uppföljning	Svar, alla enheter	Kommentar
	 Delvis 16 (st) Ja 26 (st) Inget svar 10 (st)	<p>den medarbetarenkät som genomförts 2021 (HME) ställdes frågor kring upplevelsen av Coronapandemin. 71 % av medarbetarna inom utbildningsförvaltningen har enbart arbetat på den ordinarie arbetsplatsen under pandemin medan övriga har kunnat arbeta på distans helt eller delvis. Ca 90 % av medarbetarna tycker att man kunnat ta del av information och rutiner för att förstå hur man skulle göra i olika situationer kopplade till Coronapandemin - vilket innebär att ca 10 % inte ansett det. Givetvis kan detta ha skapat oro och stress hos dessa medarbetare. 80 % av medarbetarna har upplevt att man känt stöd från sin närmaste chef i att anpassa sig till de förändringar som pandemin inneburit medan 20 % inte gjort det. Ca 75 % har upplevt att det finns tydliga rutiner för att förebygga smittspridning på arbetsplatsen medan en fjärdedel alltså ansett att det saknats.</p> <p>Utöver hanteringen av Coronapandemin påtalas även att bristande tillgång till lärustrustning (t ex. läromedel, lärverktyg, fordon m.m) spiller över på lärarens arbetsbelastning. Tillgång till utrustning är en prioriterad åtgärd.</p>
Finns det rutiner för när och hur dialog kring arbetsbelastning ska föras (mellan chef och medarbetare)?	 Ja(Eget) Ja 43 (st) Inget svar 9 (st)	
Har du som chef tillräckliga kunskaper för att förebygga och hantera ohälsosam arbetsbelastning?	 Ja(Eget) Delvis 3 (st) Ja 40 (st) Inget svar 9 (st)	
Har verksamheten fungerande rutiner och forum för dialog mellan chef och medarbetare för att tillsammans gå igenom och klargöra arbetsuppgifters utförande och resultat?	 Ja(Eget) Delvis 1 (st) Ja 41 (st) Inget svar 10 (st)	
Har ni identifierat och åtgärdat eventuella arbetsuppgifter som är starkt psykiskt påfrestande i verksamheten?	 Ja(Eget) Nej 1 (st) Delvis 2 (st) Ja 40 (st) Inget svar 9 (st)	
Arbetar ni förebyggande med att motverka att arbetsuppgifter och arbetssituationer som är	 Ja(Eget)	

Uppföljning	Svar, alla enheter	Kommentar
starkt psykiskt påfrestande leder till ohälsa?	 Delvis 1 (st) Ja 42 (st) Inget svar 9 (st)	
Har ni kunskaper om hur olika sätt att förlägga arbetstiden påverkar hälsan hos medarbetarna?	 Ja(Eget) Ja 43 (st) Inget svar 9 (st)	
Rapporteras och utreds alla arbetsskador, tillbud, hot och våld samt elevskadeanmälningar?	 Ja(Eget) Delvis 1 (st) Ja 42 (st) Inget svar 9 (st)	
Har verksamheten genomfört brandskyddsronder var tredje månad under året?	 Inget svar Nej 4 (st) Delvis 1 (st) Ja 38 (st) Inget svar 9 (st)	Det är bekymmersamt att inte samtliga chefer svarat Ja på denna punkt. Vid kontroll av svaren visar det sig dock att några svar beror på att chefens medarbetare sitter i lokaler hos annan verksamhet - och denna verksamhetschef genomfört brandskydds rond i lokalerna. Därför har berörd chef inte genomfört någon (det görs inte dubbla skyddsronder i samma lokaler även om olika medarbetargrupper sitter där).
Har du använt företagshälsovård eller annan sakkunnig hjälp när det har funnits behov av det?	 Ja(Eget) Nej 2 (st) Ja 41 (st) Inget svar 9 (st)	

3 Risker

1 R4: Åtgärdas omedelbart 3 R3: Åtgärdas snarast 16 R2: Åtgärdas vid tillfälle 9 R1: Ingen åtgärd för tillfället Totalt: 29

	Sannolikhet	Konsekvens
R4: Åtgärdas omedelbart	4	Kritisk
R3: Åtgärdas snarast	3	Allvarlig
R2: Åtgärdas vid tillfälle	2	Betydande
R1: Ingen åtgärd för tillfället	1	Lindig

3.1 Allvarliga risker

Risk	Åtgärder
■ För få torkskåp i Svensby skola <i>Infjärdens skolområde</i>	■ Stoppad Kontaktat ansvarig på fastighets och beställt undersökning av ventilation för att kontrollera hur torkskåpen ska installeras.
■ Förändringar i arbetssituationen pga Covid-19 kuratorer gymnasiet <i>Elevhälsan</i>	! Försenad Arbetsgivaren ansvarar för teknisk utrustning för att kunna arbeta på distans. Information till personal om regler för hemarbete, avstämningar, ergonomi etc På yrkesträffar, skriftligt i informationsbrevet samt på APT vid förändringar
	! Försenad Arbetsgivaren går igenom rutiner för möten med maximalt två personer, ser

Risk	Åtgärder
	till att handsprit och skydds-utrustning finns till handa, plexiglas för personal i riskgrupp etc. Vid de tillfällen rektoreorna inte följer de i kommunen gemensamt beslutade rutiner som gäller vid möten om max 8 personer, informerar medarbetaren enhetschefen som påminner berörd rektor att ta upp rutiner med sin personal igen. Förebyggande åtgärd
	 Försenad Arbetsgivaren ska se över lokaler för lunch och rast, måste möjliggöra att reglerna från Folkhälsomyndigheten efterlevs. Varje skolenhet har gjort riskbedömningar och vidtagit åtgärder utifrån sina förutsättningar.
	 Försenad Skyddsutrustning - Att det finns en tydlighet i tillgång och användandet av skyddsutrustning.
	 Försenad Tydlighet i att distansarbete ska genomföras när verksamheten tillåter. Exempel på när verksamheten tillåter kan vara: alla träffar och möten som genomförs via Teams eller telefon, vid egen dokumentation och planering samt viss kompetensutveckling. Det är rektor och enhetschef som avgör när verksamheten tillåter.
 ohälsa Kullen/Björklunda skolområde	 Pågår Samverkan med fastighets och UBF, kartläggning och utredning för att komma tillrätta med problemen.
	 Pågår Städa för att få minskad dammansamling och ökad städbarhet

De allvarliga risker som påtalas hör framför allt samman med personalens känsla av stress, arbetsbelastning och oro. I Svensbyn beskriver man en stressig situation för personalen då antalet torkskåp för elevers kläder är för få. Det innebär att personal får trängas i utrymmen och hantera pressen när elevernas kläder inte torkas och omhändertas på ett tillräckligt sätt. En åtgärd planerades men har stoppats pga resursbrist. Man avvaktar och ser om elevantalet minskar till nästa läsår och att man därigenom kommer att klara sig med befintliga torkskåp. Inom elevhälsan beskriver man stor oro kopplad till Covid-19. Rutiner, skyddsutrustning och möjlighet till distansering framhålls. I Kullen/Björklundas skolområde har personal och elever uttryckt fysiska reaktioner i form av röda ögon, heshet, röda utslag, eksem, nysningar och näsblod. Utredning genomförs och åtgärder planeras utifrån denna.

Utöver dessa allvarliga risker som anges här har det även i enheternas rapporter framkommit problem med ventilation, mögellukt, och trasig utrustning som skapar problem. Dessutom framhålls ökad arbetsbelastning med anledning av otydligt gränssnitt mellan utbildningsförvaltningen och fastighets- och serviceförvaltningen som en arbetsmiljörisk på flera enheter. Den otydlighet och de skilda uppfattningar som råder kring vilken personal som ska utföra vilka arbetsuppgifter i samband med framför allt måltidssituationerna inom främst förskolan skapar mycket stor stress, oro och olust hos personalen på förskolorna. Samråd pågår, och dialog i frågan mellan förvaltningarna har förts i många år, men någon gemensam lösning som båda förvaltningarna och dess avdelningar kan acceptera är ännu inte framlagd.

§159

**Information från
Måltidsservice mätresultat
och utvärdering 2021**

21BUN363

§160

Delrapport

Hälsofrämjande skola

21BUN43

Delrapport

Hälsofrämjande skola

2021-11-08

Piteå kommun

Innehåll

1.	Bakgrund	3
2.	Hälsofrämjande förskola	3
	2.1 Ellådscyklar	3
	2.2 Hållbara föräldrar	5
	2.3 Hållbara barn – rörelse och återhämtning	8
3.	Hälsofrämjande grundskola.....	11
	3.1 Aktiva raster, åk 4-6	11
	3.2 Pedagogisk rastverksamhet	12
	3.3 Attraktiva raster.....	13
	3.4 Aktiva raster med social samvaro	13
	3.5 Främja måendet genom ridning och arbete med djur.....	14
	3.6 Utbildning kring elevers sömnvanor	14
	3.7 Utbildning kring elevers nätvanor	15
4.	Hälsofrämjande gymnasieskola.....	16
	4.1 Stimulans till rörelse – OCR Hinderbana.....	16
5.	Forskningscirklar inom projektet Hälsufrämjande skola	18
	5.1 Två forskningscirklar	18

1. Bakgrund

2021-02-24 godkände Barn- och utbildningsnämnden den sammanställning och förslag till aktiviteter som utbildningsförvaltningen föreslog (2021-02-24, § 25) inom ramen för kommunfullmäktiges särskilda satsningar på *Hälsofrämjande skola*.

Förskolan beviljades 803 tkr för tre olika projekt, grundskolan beviljades 1 245 tkr för sju olika projekt, gymnasiet beviljades 654 tkr för ett projekt och utbildningsförvaltningens utvecklingsverksamhet beviljades 336 tkr för att genomföra forskningscirkel (se Dnr 21BUN43).

Projektet skall slutredovisas 2022 men barn- och utbildningsnämnden får här en delrapport kring projektet och aktiviteterna.

2. Hälsofrämjande förskola

Förskolan beviljades 803 tkr för tre olika projekt.

Ansökan nr	Projekt	Åskad summa	Medel 2021		Medel 2022		SUMMA
			Aktivitet	Fortbildning	Aktivitet	Fortbildning	
	Förskolan		Summa som föreslås beviljas				
1	8 st Ellådscyklar	258 400	237 000	0	19 000	0	256 000
2	Hållbara föräldrar	247 000	110 000	0	137 000	0	247 000
3	Hållbara barn - rörelse och återhämtning	300 000	0	150 000	0	150 000	300 000
	SUMMA	805 400	347 000	150 000	156 000	150 000	803 000

Nedanstående delrapport är lämnad av avdelningschef Elisabeth Fjällström:

2.1 Ellådscyklar

Syfte med aktiviteten

Hälsofrämjande insats, både barn och personal vistas ute tillsammans och kan besöka nya platser som utan dessa cyklar ligger för långt bort. Personalen får också motion vid användandet. Vi möjliggör en annan typ av undervisning för barnen i form av nya upplevelser och erfarenheter.

Målsättning för aktiviteten

Att barns och personals frisktal ökar.

Utveckla erbjudande av ute/natur upplevelser till barnen.

Möjliggöra nya erfarenheter och upplevelser för barnen.

Introducera ett klimatsmart sätt att transportera sig med.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

I pandemitid ska vi vistas ute så mycket som möjligt och erbjuda undervisning där. Cyklarna möjliggör att vi kan erbjuda en annan variation i denna undervisning. Vidare kommer denna investering också att möjliggöra att även förskolans yngsta barn kan få möjlighet att erfara nya spännande platser och upplevelser utanför förskolan. Cyklarna kan också möjliggöra att pedagogerna kan lyfta och utmana barnen i aktuella frågor och funderingar som barnen uttrycker i aktuella teman man arbetar med. Då särskilt om detta kräver att man besöker platser utanför förskolan.

Koppling till eventuella kommunala mål

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Förskolan ska hålla en hög kvalitet i undervisningen och utbildningen för att skapa goda förutsättningar för ett livslångt lärande och att barnet kan delta aktivt i samhället.

Vårt uppdrag säger att barnen ska delta aktivt i samhället. Cyklarna anser vi möjliggör att vi mer tydligt och aktivt kan delta i samhället samt att barnen kan bli mera synliga i samhället.

Förskolan har ansvar att driva och arbeta med framtidsfrågor som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet i syfte att skapa en förskola där hållbar utveckling, mångfald och barnens bästa är i centrum.

Vissa barn besöker inte skog, sopstationer, parker, bibliotek och andra allmänna platser med sina vårdnadshavare. Vi anser att denna investering möjliggör att barn kan få besöka och erfara en större mångfald av sitt närsamhälle. En stor vinst är också att vi gör detta på ett miljövänligt och hållbart sätt.

Öka frisktalet	Öka frisktalet från 6,1% till 4,5%
----------------	------------------------------------

Vi anser att inköp av ellådcyklarna verkligen möjliggör att öka frisktalerna. Personalen får motion, pulshöjande aktivitet, muskelträning, frisk luft, goda natur- och samhällsupplevelser.

Vidare möjliggör detta också att vi kan dela barngrupperna så att inte alla barn vistas på gården samtidigt. Vilket skapar en uppdelning som gör att bland annat ljudnivån blir lägre, hög ljudnivå kan bidra till en mer stressad situation. Vi anser att denna satsning också möjliggör att vi kan visa/lära barnen att man kan transportera sig på ett hälsosamt och miljövänligt sätt.

Om barnen får möjlighet att vistas i skog och mark menar vi att detta också är hälsofrämjande.

Tidplan för aktiviteten

Nyttjandet av cyklarna kommer att ske under vår, sommar och höst, så länge det är barmark, samt att vi med vinterdäck på dem kan nyttja dem även längre in på hösten/vintern

Kostnad för aktiviteten

8 cyklar x 26 000	208 000
Barnhjälm 48 x 500	24 000
Vuxenhjälm 8 x 800	6 400
Kostnad för inköp av cykellås/vajer 8 x 500	4 000
Vinterdäck 8 x 2000	16 000
Total summa	258 400

Cyklarna är tänkta att fördelas på fyra olika förskoleområden, två till vardera.

Plan för hur aktiviteten ska kunna fortsätta även efter att KFs beviljade satsning upphört

Cyklarna finns kvar på förskolan under lång tid och kommer därför att nyttjas under lång tid och av många barn och pedagoger. Långsiktig och hållbar investering.

Beviljade medel från BUN 256 000 kr

237 000 kr för år 2021

19 000 kr för år 2022

Nulägesrapport av projektet samt delredovisning

Inköp	Beviljade medel 2021	Faktiska kostnader 2021
8 cyklar x 26 000		
Barnhjälm 48 x 500		
Vuxenhjälm 8 x 800		
Kostnad för inköp av cykellås/vajer 8 x 500		
Vinterdäck 8 x 2000		
Total summa	237 000	233 000
Kvar av beviljade medel	4 000	

2.2 Hållbara föräldrar

Syfte med aktiviteten

Familjens hus vill inleda ett samarbete med Öjebyns förskolor och därmed koppla ihop det med förskolans ansökan ”hållbara barn” i kommuns förskolor. Vi valde Öjebyn för att det är ett socialt belastat område där vi har flest nyanlända i vår kommun. Vår del i samarbetet kommer att bestå av att vi håller riktade ABC (Alla barn i centrum)-föräldrautbildningar till föräldrar i Öjebyn.

Utifrån Martin Forsters bok ”*Fem gånger mer kärlek*” som bygger på många olika forskningar om samspelet mellan barn och föräldrar menar han att dagens föräldrar ofta är pålästa men ändå kan känna sig osäkra. Martin har skrivit boken för att han vill förmedla praktiska erfarenheter som man har sett är gångbara utifrån forskning. Föräldrar uttrycker att de vill få mer kunskap, dela erfarenheter och få strategier på hur man kan bemöta sina egna barn. Utifrån detta är ABC-framtaget nationellt och bygger på Martin Forsters bok. ABC-föräldrautbildning är ett evidensbaserat föräldrastödsprogram som funnits i Piteå kommun under många år och finns fortfarande. De är ett generellt föräldrastödsprogram som har visat sig hjälpa många familjer till ett bättre fungerande föräldraskap.

Målsättning för aktiviteten.

Genom utbildningen ges föräldrar förutsättningar att öka sin föräldrakompetens, minska stress som ofta leder till irritation och ilska. Den viktigaste skyddsfaktorn för att ett barn ska lyckas i livet är dess relation till sina föräldrar. Många kämpar i sin föräldraroll och tycker att det är svårt, man hamnar i onödiga konflikter, dåliga relationer, negativa spiraler och känner sig misslyckad. Vi vill stärka föräldrarna att bli trygga i sitt föräldraskap, få tillgång till väl beprövade strategier som är hållbara långsiktigt. Vi vill öka förståelsen för att barnen behöver tålmodiga föräldrar som orkar stå kvar och behålla sitt lugn genom att stärka föräldraförmågan. Ge föräldrarna redskap att se sin egen del i samspelet med sitt barn, samt finna tid för egen återhämtning.

Vi vill nå alla föräldrar i Öjebyn därför kommer vi att försöka hitta olika arenor att mötas på. Exempelvis digitala möten, fysiska möten, dagtid/kvällstid i närliggande lokaler. Även försöka möta föräldrar med olika språklig bakgrund genom att förenkla materialet samt använda tolk. Vår

erfarenhet är att många nyanlända föräldrar gärna vill delta i föräldrautbildning men hoppar av ganska fort, troligtvis på grund av att de inte förstår det svenska språket och därigenom inte ser fördelarna med att fortsätta att delta när man ändå inte förstår vad personer säger.

En viktig del för att vi ska nå ut är att all personal ute på förskolorna har en bra kännedom om materialet och en tidplan för att motivera föräldrarna till att delta. Målet är att vi ska möta personalen i förskolorna och informera och utbilda dem i ABC-föräldrautbildningens mål och upplägg, detta för att personalen ska kunna stötta och uppmuntra föräldrarna i vardagen och visa fördelarna för föräldrarna att delta i föräldrautbildningen. En lämplig person inom Öjebyns förskoleområde utses för att kunna organisera och rekrytera deltagare till de planerade utbildningarna.

Vi ser ABC-föräldrautbildning som en tidig insats för att kunna lägga en bra grund till att barnet ska utvecklas positivt och känna sig lyckat. För att kunna förstå samhället i stort och kunna fungera som en god medborgare. Efter avslutad utbildning har föräldrar möjlighet att få enskildt samtal med stöd för att fortsätta den påbörjade processen i familjen utifrån eget behov. Då har vi instruktörer skapat en god relation med föräldern och steget att be om hjälp är inte så stort. Vår ansökan ”Hållbara föräldrar” syftar till att skapa en röd tråd och knyta an till ansökan om ”Hållbara barn”. Hållbara föräldrar är en förutsättning för att vi ska ha hållbara barn.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Vi har i dagsläget redan ABC utbildning i kommunen. Vi har sett att det är svårt att nå ut till föräldrarna i områden utanför centrala Piteå därför såg vi möjligheten att möta föräldrar i Öjebymrådet och använda oss av lite nya samt erfarenhetsmässiga strategier för att nå föräldrarna genom ABC- utbildningen. För att vi ska lyckas att nå ut på bästa möjliga sätt kommer vi som instruktörer behöva mer utbildning i digitala kunskaper. Materialet ABC har varit omtyckt av både oss instruktörer samt av deltagare och har haft en märkbar positiv effekt i familjerna både på kort och lång sikt, därför behöver material köpas in så att både personal och föräldrar får möjlighet till materialet.

Vi hör signaler som kommer både från förskola/skola samt från föräldrarna själva, men även samhället i stort att vi har föräldrar som är vilsna och behöver föräldrastöd. Då anser vi att det är nödvändigt att pröva olika koncept. Vi vill börja i ett område för att sedan kunna gå ut i andra områden inom förskolan när vi har fått erfarenhet om vad som har varit positivt men även om vi behöver ändra på konceptet. Ett bra kärleksfullt förhållningssätt till sina barn, skapar trygga ansvarsfulla vuxna. När en familj är i balans och när samspelet fungerar så skapas goda förutsättningar för att lyckas i livet.

Det som är viktigt att belysa är att ABC utbildningen grundar sig på barnkonventionens artiklar och barnsyn utifrån att alltid utgå från barnens bästa.

Koppling till eventuella kommunala mål

År 2020 är vi 43 00 medborgare, år 2030 46 000 medborgare

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Tidplan för aktiviteten

Information till all personal Öjebyns förskoleområde under våren 2021

Skaffa kunskap/utbildning om digitala hjälpmedel under våren 2021

Förskolepersonalen börjar rekrytera föräldrar till utbildningarna i vår och beroende på hur det ser ut i samhället (Covid-19) starta en föräldrautbildning hösten 2021

Vårt mål är att hålla 2-4 utbildningar per termin under åren 2021-2022.

Kostnad för aktiviteten

Samordnare i Öjeby området	200 000
Material deltagare samt personal	15 000
Lokalhyra	10 000
Tolk (kan behövas i olika språk)	15 000
Övriga kostnader samt litteratur	30 000
Total summa för ansökan:	247 000

Plan för fortsatta aktiviteter

Vi ser en möjlighet att utöka vårt samarbete med riktade och generella insatser mot fler förskolor/rektorsområden efter projektets slut utifrån de erfarenheter som vi fått med oss av olika strategier från de olika genomförda utbildningarna. Vi ser ett stort värde av ABC-utbildningarna. Föräldrastödet är en stor del av vårt uppdrag. På sikt önskar vi fler utbildade ABC-instruktörer.

Beviljade medel från BUN 247 000 kr

110 000 kr för år 2021

137 000 kr för år 2022

Nulägesrapport av projektet samt delredovisning

Familjens hus började med att träffa ansvarig rektor för förskolorna i Öjebyn, därefter utsågs en projektgrupp bestående av en förskollärare från varje förskoleenhet i Öjebyområdet. Förutom de fyra personerna ingår även två förskollärare från Familjens hus. Vi gjorde bedömningen att det skulle vara mer framgångsrikt att fördela samordnaruppdraget på flera olika personer istället för att en person skulle vara samordnare för hela Öjebyområdet. De fyra samordnarna har fått 10% nedsättning av sin tjänst under några månader för att de ska ges så bra förutsättningar att genomföra projektet i sin helhet.

Vid första träffen med samordnarana presenterade Familjens hus projektet för processgruppen. De hade även en information om ABC utbildningens upplägg. Projektgruppen träffas varannan vecka där de har fått fyra utbildningstillfällen med en fördjupad kunskap avseende föräldrautbildningen samt tillgång till litteratur, utbildningsmaterial och filmer som ingår som en del i föräldrautbildningen. Litteraturinköp har gjorts av böcker och kursmaterial. Projektgruppen har även läst boken ”*Fem gånger mer kärlek*” som bygger på forskning kring barn, föräldrar och deras relationer.

Presentation har genomförts för hela Öjebyns förskoleområde av hela projektet, samt ABC-föräldrautbildningen. Fortsatt utbildning av övriga kollegor pågår. Tre personer har påbörjat ABC-föräldrautbildningen för att få en certifiering som utbildare. Utbildningen pågår hela höstterminen.

En föräldrautbildning har startat i Öjebyn med femton deltagare i gruppen. Det planeras även för att starta två föräldrautbildningar till i Öjebynområdet, en på dagtid och en på kvälltid.

Projektet har fått mycket positiv respons både av personalen i Öjebyns förskoleområde, från de personer som är samordnare och rektorerna i området. Vi hoppas och tror att detta är en framgångsfaktor att stärka föräldrar i deras roll som föräldrar och som i slutändan ger resultat för deras barn.

Beviljade medel 2021	Faktiska kostnader 2021
110.000	149.000
Kvar av beviljade medel	-39 000 tas från Rektors budget i Öjebyn

2.3 Hållbara barn – rörelse och återhämtning

Syfte med aktiviteten

Rörelse främjar bara inte den fysiska hälsan, utan ger också psykiskt välbefinnande, starkare självkänsla, positiv effekt på inlärning och mindre stress. Vikten av rörelse och återhämtning är delar som tillsammans ger en bra balans för en hållbar livsstil.

Aktiviteten syftar till att ge ett stöd för personalen att inspirera och uppmuntra barnen att vara fysiskt aktiva och ge dem förutsättningar till vanor för hälsa och välbefinnande både nu och i framtiden.

Målsättning för aktiviteten

Öka personalens kompetens inom ämnet, så att det kommer både barn och personal till godo. Skapa engagemang hos pedagogerna, vi vill ha vuxna som är aktiva och deltar i aktiviteterna tillsammans med barnen och är inspiratörer. Barn gör inte som vi säger utan de gör som vi gör.

Aktiviteten syftar också till att skapa en röd tråd och knyta an till ansökan om "Hållbara föräldrar". Hållbara föräldrar är en förutsättning för hållbara barn.

Nuläge i verksamheten som aktiviteten ämnar knyta an till

Utifrån att barnen idag har längre vistelsetider i förskolan, ser vi att vi behöver lära oss mer om balansen mellan rörelse och återhämtning för att främja en hållbar livsstil. Idag utgår arbetet från styrdokument som förskolan omfattas av, samt Barnkonvention och utifrån målen i Skola för hållbar utveckling. Vi ser därför att aktiviteten har en naturlig koppling utifrån nuläget i våra verksamheter.

Koppling till kommunala mål

Kommunala mål:

År 2020 är vi 43 00 medborgare, år 2030 46 000 medborgare

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund

Piteå kommuns förskolors mål:

Förskolan ska hålla en hög kvalitet i undervisningen och utbildningen för att skapa goda förutsättningar för ett livslångt lärande och att barnet kan delta aktivt i samhället

Förskolan har ansvar att driva och arbeta med framtidsfrågor som bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet i syfte att skapa en förskola där hållbar utveckling, mångfald och barnens bästa är i centrum.

Tidplan för aktiviteten

Planerad uppstart för aktiviteten är hösten 2021

Kostnad för aktiviteten

Föreläsning och litteratur till all personal samt resurser till tjänst att leda pedagoger ute i verksamheten i arbetet med avslappning/återhämtning för förskolebarn.

Total kostnad	300 000
---------------	---------

Plan för fortsatta aktiviteter

Kollegialt lärande på APT, en del av SKA arbetet, litteraturseminarium.

Kontinuerliga uppföljningar i Skola för hållbar utveckling.

Aktiviteten bygger på att ordinarie pedagoger deltar tillsammans med barnen, vilket gör att kompetensen byggs upp och att aktiviteterna kan fortsätta som en del av den ordinarie utbildningen.

Beviljade medel från BUN 300 000 kr

150 000 kr för år 2021 för fortbildning

150 000 kr för år 2022 för fortbildning

Nulägesrapport av projektet samt delredovisning

En processutbildning ska genomföras med all personal inom förskolan där det kollegiala lärandet är utgångspunkten och som i sin tur ska gynna barnens utveckling och driva förskolan framåt enligt nedanstående upplägg:

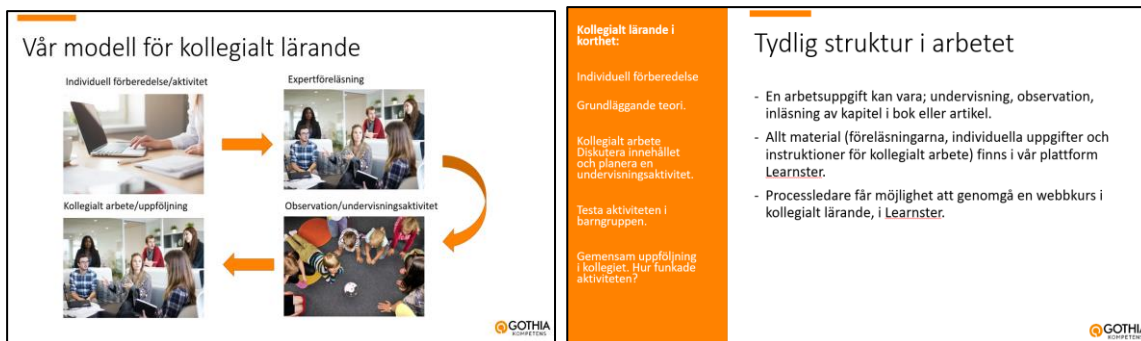
PROCESSUTBILDNING
RÖRELSEGLÄDJE FÖR HÅLLBARA BARN
OCH UTMOMHUSPEDAGOGIK
PITEÅ KOMMUN
GOTHIA KOMPETENS

Utveckling som driver förskolan framåt

Om processutbildningen

- Två föreläsningar, med fokus på rörelseglädje och utomhuspedagogik – för hållbara barn.
- Föreläsare är Carina Andersson och Ulrika Fagerström (Rörelseglädje för hållbara barn) och Anders Ohlsson (Utomhuspedagogik)
- Deltagarna utför individuella uppgifter kopplat till respektive föreläsning.
- Reflektera efter uppgiften tillsammans med kollegor – kollegialt arbete/uppföljning. Instruktioner för detta finns i Learnster.
- Utbildningen utvärderas – förväntan inför och utvärdering efter.
- Gothia Kompetens samordnar hela processen.

GOTHIA KOMPETENS

Förinspelad föreläsning 1

2.5 timme
inkl paus

Rörelseglädje för hållbara barn – Carina Andersson och Ulrika Fagerström

Barn har ofta en inneboende rörelseglädje – de springer, klättrar och brottas. De slänger sig bland mjuka kuddar, drar vagnar, släpar på saker och är fulla av lust att utmana sig själva motoriskt.

Rörelse främjar inte bara den fysiska hälsan utan ger också psykiskt välbefinnande, starkare självkänsla, positiv effekt på inlärning och mindre stress.

Hur kan du som arbetar i förskolan ta vara på denna entusiasm och glädje?

Individuellt och kollegialt arbete

Rörelseglädje för hållbara barn

Deltagarna jobbar med den uppgift, kopplad till föreläsningen, som tilldelats dem i Learnster. Arbetet sker både **individuellt och gemensamt.**

Föreläsningen följs upp av att deltagarna tilldelas en uppgift i att genomföra individuell undervisning med koppling till rörelseglädje. Undervisningen dokumenteras och följs upp genom en träff för kollegialt arbete/uppföljning där pedagogerna lär av varandra.

Genom kollegialt lärande lär vi av varandra och skapar en **pedagogisk samsyn** i arbetslaget/förskolan/enheten/kommunen.

Förinspelad föreläsning 2

2.5 timme
inkl paus

Utomhuspedagogik – Anders Ohlsson

Utomhuspedagogik i förskolan är ett viktigt område. När barn vistas utomhus, leker och upplever saker lär sig barnen om naturen samtidigt som de utvecklas motoriskt, socialt och emotionellt. Mycket av det som läroplanen föreskriver kan genomföras genom pedagogiskt arbete utomhus och att vistas utomhus ger många fördelar – barnen mår bättre och det finns goda förutsättningar för ökat lärande.

Ps. Ny forskning visar att barnens immunförsvår utvecklas när de får de får vistas i skogsmiljöer Ds.

Individuellt och kollegialt arbete

Utomhuspedagogik – Anders Ohlsson

Deltagarna jobbar med den uppgift, kopplad till föreläsningen, som tilldelats dem i Learnster. Arbetet sker både **individuellt och gemensamt.**

Föreläsningen följs upp av att deltagarna tilldelas en uppgift i att genomföra individuell undervisning med koppling till utomhuspedagogik och rörelseglädje. Undervisningen dokumenteras och följs upp genom en träff för kollegialt arbete/uppföljning där pedagogerna lär av varandra.

Genom kollegialt lärande lär vi av varandra och skapar en **pedagogisk samsyn** i arbetslaget/förskolan/enheten/kommunen.

Mötesanteckningar

- 13 rektorer är processledare. Skicka e-postadresserna till hannes.jansson@gothiakompetens.se inom kort.
- Hannes Jansson är processägare och är er kontaktperson under utbildningens gång. Hör av er om ni har frågor eller behöver stöd.
- Hannes träffar rektorerna cirka 45 minuter för att visa Learnster och uppgifterna den 19 augusti. Piteå kollar med rektorsgruppen om det datumet passar.
- Ni och rektorerna får tillgång till materialet senast den 11 augusti (föreläsning och övrigt material i Learnster).
- Det ingår läsning av artikel från förskoletidningen om rörelseglädje i den individuella uppgiften för första föreläsningen.
- Hannes skickar webbkursen i kollegialt lärande till rektorerna. Frivilligt att genomföra den.
- Binjamin skickar ett fritt exemplar av Anders Ohlssons bok om utomhuspedagogik.
- Tillgång till Anders Ohlssons föreläsning och material från januari till sista maj.
- Innan första juli från ni lathundar i videoformat, om hur man loggar in och navigerar i Learnster.
- I augusti skickar vi en enkät med förväntningar på utbildningen, för pedagogerna att svara på. Efter avslutad utbildning, skickas en utvärdering till pedagogerna.

Hela fortbildningskonceptet utgår från att varje ansvarig rektor i förskolan leder processarbetet i den form som passar för deras verksamhet och fortbildar sin personal i den takt och den tid som utgår från var de befinner sig i sitt utvecklingsarbete avseende rörelseglädje och återhämtning.

Viktigt är dock att det blir ett långsiktigt processarbete där personalen har möjlighet att pröva sig fram, föra dialog och anpassa arbetet utifrån barnens bästa och som främjar hållbara barn.

Beviljade medel 2021	Faktiska kostnader 2021
150 000	
71 000	Fortbildningsserie I samarbete med Gothia kompetens: se ovan

10.000	Bok till förskolan: Rörelseglädje för hållbara barn med reflektionstillfällen
69 000	Workshops med personalen avseende rörelseaktiviteter som kan användas i undervisningen med barnen både ute och inne
0	Extra föreläsning av Daniel Berglind om rörelseglädje och bygger en fördjupad föreläsning med focus på en senaste forskningen och hur man kan göra för att öka den fysiska aktiviteten i förskolan Gratis föreläsning från Gothia kompetens
Faktiska kostnader	150 000

3. Hälsofrämjande grundskola

Grundskolan beviljades 1 245 tkr för sju olika projekt.

Grundskolan	Äskad summa	Summa som föreslås beviljas				
Aktiva raster, åk 4-6	563 000	310 000	50 000	153 000	50 000	563 000
Pedagogisk rastverksamhet	200 000	200 000	0	0	0	200 000
Attraktiva raster	64 000	64 000	0	0	0	64 000
Attraktiva raster med social samvaro	77 700	70 000	0	0	0	70 000
Främja måendet genom ridning och arbete med djur	84 000	28 000	0	56 000	0	84 000
Utbildning kring elevers sömnvanor	0		132 000	0	0	132 000
Utbildning kring elevers nätanvändning	50 000	0	0	0	132 000	132 000
SUMMA	1 038 700	672 000	182 000	209 000	182 000	1 245 000

Nedanstående delrapport är lämnad av biträdande avdelningschef Bo Åström:

Grundskolan stod för 17 av de totalt 23 ansökningar som lämnades in till nämnden och erhölet medel för sju av dessa. Status för projekten redogörs enligt nedan för det ekonomiska läget 2021-10-25. De beviljade medlen för 2021 anslagsöverförs till nästkommande läsår för att kunna användas fram till projektets slut våren 2023 då projektet slutförs och åiterrapporteras.

3.1 Aktiva raster, åk 4-6

Projektägare: Elevhälsan

Beviljade medel för 2021: 60 000 kr (drift), 300 000 kr (investering), 50 000 kr (fortbildning)

Använda medel: 0 kr (drift, överfört till 2022), 107 100 kr (investering), 50 000 kr (fortbildning)

Bakgrund

Skolan framhålls som en viktig aktör i arbetet med att främja fysisk aktivitet för individen. Det är därför angeläget att skolan tar vara på de möjligheter och tillfällen som finns under skoldagen för att engagera och aktivera alla barn till mer rörelse. I förlängningen kan det leda till en mer jämlik hälsa. Deltagande i lekar och aktiviteter är hälsofrämjande och förebyggande både fysiskt och psykiskt. Ett fungerande och inkluderande socialt sammanhang skapar känsla av delaktighet och ökad möjlighet att utveckla goda sociala relationer vilket i sin tur innebär högre grad av trivsel och välmående hos den enskilda individen.

Syfte

Syftet är att utbilda fritidspedagoger och annan rastpersonal på skolorna så att de kan organisera rastaktiviteter för att främja fysisk rörelse med alla dess fördelar, motverka utanförskap och

kränkningar samt att främja att alla elever fostras i sunda levnadsvanor. Syftet är också att utrusta 4–6 skolor med rastbodar för de som inte redan har sådana och att utrusta och komplettera samtliga rastbodar med rastaktivitetsmaterial. Eleverna görs delaktiga i projektet genom beslut om material som ska köpas in. Äldre elever får även utforma och hålla i aktiviteter för yngre elever samt ta ansvar för utlåningsmaterial i rastbodan.

Nuläge

Under våren 2021 har två projektledare utsetts som tillsammans jobbar 20% utlagt initialt under en avgränsad period. Projektledarna har träffat alla mellanstadierektorer och en inventering har genomförts med rektorerna av vad som redan finns på respektive skola. Vissa skolor har behov av såväl rastboda som rastmaterial medan andra redan har en rastboda och har istället uttryckt behov av inredning och rastmaterial. Två rastbodar har köpts in till de skolor som inte redan har sådana. Medel för rastmaterial (100 tkr) har fördelats ut till respektive skola efter elevantal för inköp av rastmaterial under hösten 2021 och våren 2022. Under hösten 2021 har arbetet med att utbilda pedagoger, rastansvariga och att installera och utrusta rastbodarna fortsatt. Rastansvariga är utsedda på varje mellanstadieskola. En gemensam inspirationsföreläsning för alla mellanstadielärare och andra intresserade är bokad till höstlovet. Projektledarna håller på att lägga upp en materialbank med idéer på rastaktiviteter som alla rastansvariga kommer åt.

3.2 Pedagogisk rastverksamhet

Projektägare: Backgårdsskolan och Sjulsmarks skola

Beviljade medel för 2021: 200 000 kr (drift)

Använda medel: 16 900 kr

Bakgrund

Skolorna vill göra en satsning på en mer pedagogiskt organiserad rastverksamhet med inriktning på elevaktiva aktiviteter under vuxen överinseende i form av en rastpedagog.

Syfte

Att få alla elever att röra på sig, att rasterna tillför en del i den totala utbildningen samt att rasterna är pedagogiskt planerade. Eleverna ska lära sig ta eget ansvar och vara delaktiga i såväl material som miljö. Tanken är att skapa aktiviteter utifrån elevernas intressen.

Nuläge

En fritidspedagog har gjort i ordning en bodan med lekmaterial för utlåning. En medarbetare har avsatt tid för att vara ute varje rast samt planera och ordna aktiviteter. Utbudet av aktiviteter och saker att låna ut är noga genomtänkt utifrån att det ska finnas något att göra för alla. Eleverna har varit delaktiga i val av materialet och de är också med och ”jobbar” i utlåningsboden. Lekutrustning och annan utrustning för pedagogiska raster är beställt. Nya lekmiljöer har skapats på skolgården, tex ett utekök som har varit mycket uppskattat av eleverna.

3.3 Attraktiva raster

Projektägare: Norrmalmskolan

Beviljade medel för 2021: 64 000 kr (investering)

Hittills använda medel: 25 300 kr

Bakgrund

Skolan upplever sin skolgård begränsad till ytan vilket även eleverna har gett uttryck för samt att eleverna även upplever att de inte har så mycket att göra under rasterna vilket i sin tur leder till konflikter som tar tid att reda ut och skapar missämja.

Syfte

Främja det sociala samspelet bland eleverna samt öka intresset för fysiska aktiviteter och utevistelse.

Nuläge

Cirka hälften av beviljade medel har använts till att bland annat rusta upp rastbodan som redan finns på skolgården. Lek-och idrottsmateriel som kan användas olika säsonger har beställts och leverans inväntas under hösten.

3.4 Aktiva raster med social samvaro

Projektägare: Christinaskolan

Beviljade medel för 2021: 70 000 kr (investering)

Använda medel: 0 kr (fakturorna ej bokförda vid tidpunkten för rapporten)

Bakgrund

Christinaskolan har tagit beslut att vara en mobilfri skola vilket skapat ett behov av att träna sociala färdigheter genom samvaro och aktiviteter mellan elever. Skolans naturliga samlingsplats är ”Uppis” där skolan önskar utöka och förbättra sina aktiviteter. Föregående läsår innebar även ökad nedskräpning och en tendens till viss skadegörelse. Skolans förhoppning är därför att kunna minska och förebygga skadegörelse, nedskräpning och sociala konflikter genom att ge eleverna större möjligheter till aktiv sysselsättning.

Syfte

Främja och öka intresset för social samvaro genom olika aktiviteter bland eleverna, samt öka intresset för fysiska aktiviteter och även utevistelse genom elevanpassade aktiviteter samt att öka elevernas medvetenhet om och ansvar för lärmiljön.

Nuläge

Skolan har införskaffat biljardbord, brädspel och införskaffat lite nya möbler i elevfikat för att öka trivsel och hälsa för eleverna. De har även köpt in ett digitalt värdegrundsmaterial för att jobba med värderingsövningar och diskussionsfrågor för mellanstadiet och högstadiets elever för att öka elevernas sociala hälsa. Trygghetsteamet fortsätta att jobba med värdegrundsfrågorna utifrån det nya materialet tillsammans med mentorer och samspelteam.

3.5 Främja måendet genom ridning och arbete med djur

Projektägare: Tallbackas kommunövergripande särskilda undervisningsgrupp

Beviljade medel: 28 000 kr (drift)

Hittills använda medel: 10 300 kr

Bakgrund

Tallbacka har tidigare provat att en elev per vecka givits möjlighet till ridning och arbete med djur tillsammans med en av lärarna. Arbetet har varit mycket framgångsrikt och resultaten goda för de elever som kunnat erbjudas. Flertalet av eleverna på Tallbacka har erfarenheter av skolmisslyckande. Det har inverkat negativt på självkänsla, självförtroende och psykisk hälsa. Eleverna har dokumenterade behov av särskilt stöd syftande till att främja trygghet, självkänsla och erfarenheter av att lyckas och att öka förmågan till självvärdering. Arbetet på Grans naturbruksskola har möjliggjort att eleverna fått hjälp att återta tro på att de klarar mer än de tror och att de vuxit i självkänsla och glädje med uppgiften och därför ser verksamheten gärna att de inom ramen för projektet ges möjlighet att fortsätta arbetet.

Syfte

Att främja den fysiska och psykiska hälsan hos eleverna på Tallbacka genom ridning och arbete med djur.

Nuläge

Lärarna har erbjudit möjligheten till de elever som behövt allra mest stöd i sitt mående över tid. Under vårterminen 2021 var det företrädesvis flickor som hade behovet. Vårdnadshavare har informerats om elevernas arbete och utveckling i projektet. Från och med höstterminen 2021 utökar Tallbacka och Grans samarbetet med ytterligare tillfällen. Bidraget används för att skaffa resursförstärkning som möjliggör att läraren kan lämna den ordinarie verksamheten och åka med aktuella elever till Grans under skoldagen.

3.6 Utbildning kring elevers sömnvanor

Projektägare: Hortlax skola

Beviljade medel: 132 000 kr (fortbildning)

Hittills använda medel: 0 kr (aktiviteter planerade till 2022)

Bakgrund

Pedagogisk personal har tillsammans med elevhälsoteamet på Hortlax skola reflekterat över den uppenbara sömnbristen hos skolungdomarna och som påverkar deras studier och hälsa i negativ riktning. Reflektionen utmynnade i en projektansökan som innebär en utbildningsinsats för skolskötterskor och kuratorer så att de i sin tur kan göra en riktad utbildnings- och informationssatsning gentemot högstadiееleverna och deras vårdnadshavare och föräldrar gällande tonåringars sömnvanor och behov.

Syfte

Projektets tanke är att initialt hålla i information och utbildning för elevhälsans personal på Hortlax skola. Utbildningsinsats sker i syfte att få kompetensen hos personalen i verksamheterna för att

kunna hålla i kontinuerlig och fortlöpande insatser i ämnet med elever och vårdnadshavare/föräldrar. Utbildningen ska sedan bli kommunövergripande.

Nuläge

Under hösten 2021 har kontakt etablerats med sömnforskaren Serena Bauducco på Örebro universitet och två specialpedagoger på Viabergsskolan i Kumla som genomfört en ”sömnutbildning” tillsammans för eleverna. Vi har fått lov att pröva deras upplägg som består av fem lektionstillfällen, som kommer att genomföras inom ramen för skolans ordinarie undervisning. En tidsplan är gjord där det beslutats att årskurs 8 på Hortlax skola ska gå denna utbildning under vårterminen 2022 och alla årskurs 8 därefter kommer att gå den under höstterminen. Under våren 2022 kommer forskaren tillsammans med specialpedagogerna upp till Piteå för att introducera utbildning och föreläsa för pedagoger på Hortlax skola, elevhälsans personal samt för vårdnadshavare med barn i åk 8. I anslutning till detta är det sedan tänkt att sömnutbildningen ska genomföras. Efter genomförd utbildning och utvärdering kommer sedan konceptet att förmedlas till övriga skolor i kommunen senast under hösten 2022.

3.7 Utbildning kring elevers nätvanor

Projektägare: Bergsviksskolan

Beviljade medel: 132 000 kr (fortbildning)

Hittills använda medel: 0 kr (aktiviteter planerade till 2022)

Bakgrund

Skolan ser en ökning av kränkningar och konflikter som har sitt ursprung på nätet och som eleverna sedan tar med sig in i skolan. Pedagogerna upplever att de inte har de kunskaper som krävs för att kunna jobba främjande och förebyggande inom ämnet.

Syfte

Stärka pedagogernas kompetens kring elevers nätanvändning, hur de kan arbeta förebyggande samt att pedagogerna blir uppdaterade om vad eleverna gör och vad som händer på nätet. Målgrupp är personal, elever och vårdnadshavare i Bergsviken samt Jävre med tänkt vidare spridning till övriga mellanstadier i Piteå kommun.

Nuläge

Föreläsning enligt trestegsmodellen är inplanerad den 11 och 12 januari 2022. Föreläsare är auktoriserade terapeuten för spelmissbruk, Patrik Wincent, som pratar om ”*Förebyggande och främjande arbete kring elevers internetanvändning*”. Wincent tar upp problematiken med att när våra barn och ungdomar har tagit steget in i den digitala världen så har även mobbingen följt efter, och detta har blivit ett växande problem runt om i våra skolor. Mobbarens anonymitet är ett stort problem, vilket gör att endast fantasin sätter gränser för elakheterna som dessutom bara är ett klick bort. Uttalanden och bilder sprids blixtnabbt och den drabbade är tillgänglig för sina plågoandar överallt, dygnet runt. Wincent ska visa hur skolan kan identifiera ingångar på problemet och hur skolan sedan kan jobba proaktivt för att undvika att barn och unga börjar mobba varandra.

4. Hälsofrämjande gymnasieskola

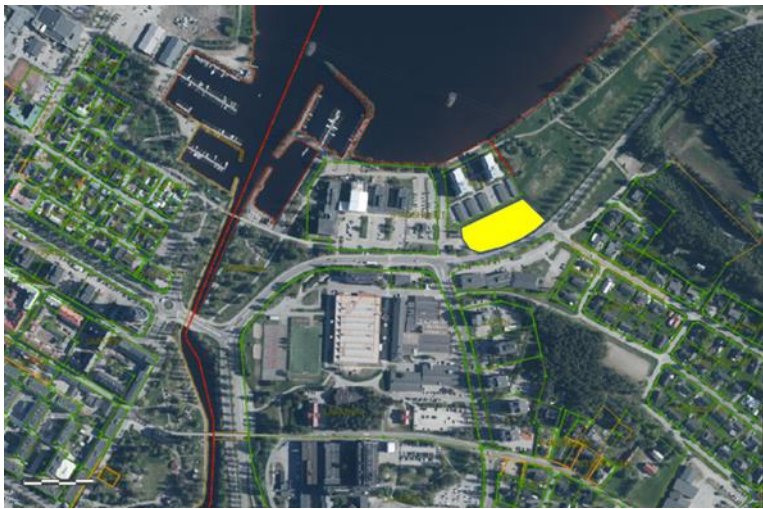
Gymnasieskolan beviljades 654 tkr för ett projekt.

Gymnasiet	Äskad summa	Summa som föreslås beviljas				
Stimulans till rörelse - OCR-Hinderbana	750 000	500 000	0	154 000	0	654 000
			0		0	
SUMMA	750 000	500 000		154 000		654 000

Nedanstående delrapport är lämnad av avdelningschef Britta Dahlén:

4.1 Stimulans till rörelse – OCR Hinderbana

Projektet syftar till att stimulera och utmana till fysisk aktivitet bland eleverna genom att anlägga en OCR (Obstacle course race) hinderbana i anslutning till Strömbackaskolan.

Gula ytan visar banans placering

Beviljade medel är 654 000 kronor, till detta kommer 350 000 kronor som Sparbanken Nord bidragit med inom ramen för satsningen ”Ett ännu bättre Piteå”. Syftet med bankens bidrag är att göra banan tillgänglig för allmänheten under kvällar och helger.

Under 2021 har en direktupphandling av banans hinder genomförts och leverantör blir företaget Rampage som levererar sammanlagt XX hinder till en kostnad av 615 000 kronor.

Banritning och hindrens placering

Det stora frågetecknet har varit hur omfattande markarbeten som krävs för att skapa en bana som står pall, trots ett delvis instabilt underlag.

Under hösten har NCC provgrävt ett antal gropar i området samtidigt som Norconsult har räknat på hur omfattande markjobb som krävs och hur mycket fyllnadsmassor som behöver köras ut.

Dialog har också förts med kommunens bygglovshandläggare kring marklov för området. Det stod tidigt klart att projektet inte skulle kunna genomföras under 2021, då arbetet med underlaget för markarbetena drog ut på tiden samtidigt som finansieringen av en komplett bana inte var helt klar. Av dessa anledningar förs investeringsmedlen för projektet över till 2022.

I processen har kommunens fastighetsavdelning tagit fram ett förslag på belysning och även tittat på vad som krävs i form av elabonnemang.

Redan tidigt under hösten var det tydligt att budgeten inte skulle räcka till att resa alla hinder och skapa en löpslinga mellan dessa. Markjobben beräknades kosta mellan 500 och 700 tkr och till detta kom belysningen ca 150 tkr.

I dagarna väntas de sista detaljerna i beräkningen för vad markarbetet kommer att kosta och då blir det enklare att presentera projektet för eventuella finansiärer utanför utbildningsförvaltningen. Intresse har funnits från Kultur, park och fritidsförvaltningen.

I nuläget är planen att söka samarbete över förvaltningsgränserna samt söka finansiering genom fonder och stiftelser för att kunna bygga hela banan. Lyckas detta så kommer en fullstor bana att kunna etableras under 2022. När vi inte hela vägen fram så byggs valda delar som ryms inom nuvarande budget.

Stor rigg, det största hindret i banan

Förslag på belysning med höga belysningsmaster

5. Forskningscirklar inom projektet Hälsofrämjande skola

Den förvaltningsövergripande nivån, Utvecklingsverksamheten, beviljades 336 tkr för ett projekt.

UBF	Äskad summa	Summa som föreslås beviljas				
Hälsofrämjande skola - Forskningscirklar	358 000	0	168 000	0	168 000	336 000
SUMMA	358 000	0	168 000	0	168 000	336 000

Nedanstående delrapport är lämnad av utvecklingschef Niklas Risberg:

5.1 Två forskningscirklar

I satsningen Hälsofrämjande skola beviljades utbildningsförvaltningens utvecklingsverksamhet 336 tkr för att genomföra forskningscirklar. Detta är en delredovisning som beskriver vad som hittills är gjort och hur planeringen för 2022 ser ut.

Forskningscirkel 1

Under våren 2021 informerades rektorsgruppen för grundskolan om möjligheten att delta i forskningscirkel om hälsofrämjande arbete. När anmälningstiden gått ut hade fyra skolenheter anmält sitt intresse för att delta i forskningscirkeln. Beslutet om vilka som skulle få delta togs av avdelningschef och biträdande avdelningschef för grundskolan. I juni 2021 startade den första forskningscirkeln med totalt 10 deltagare från två skolenheter: Bergsviksskolan/Jävre skola samt Backgårdsskolan. I gruppen ingår lärare, fritidspedagog, speciallärare/pedagog, skolsköterska och rektor och leds av Ulrika Bergmark (Piteå kommun/LTU) och Catrine Kostenius (LTU). Fram till oktober månad har vi hunnit genomföra tre träffar. Under hösten/tidig vår kommer ytterligare tre träffar att genomföras och den första forskningscirkeln avslutas i februari 2022.

Innehållsmässigt har de första tre träffarna handlat om att via litteraturläsning och erfarenhetsutbyte ringa in vad hälsofrämjande arbete innebär i skolan samt hur utvecklingsarbetet kan inspireras av metoder inom aktionsforskning. Vi har även samtalat kring hur grupperna praktiskt kan arbeta med sina utvecklingsarbeten vid sina respektive skolor. Den ena gruppen kommer att fokusera på att kartlägga och analysera rastaktiviteter utifrån elevernas perspektiv och den andra gruppen fokuserar på att kartlägga och analysera elevernas upplevelser av sin skolsituation utifrån ett helhetsperspektiv (hälsa, trivsel, lärande och kunskap). De sista tre träffarna kommer att handla om analys av insamlad dokumentation samt presentation och erfarenhetsutbyte utifrån de genomförda utvecklingsarbetena. Vid den sista träffen kommer vi också att samtala om hur resultaten från forskningscirkeln kan spridas till övriga kommunen och även till regionen där det är möjligt.

Forskningscirkel 2

Forskningscirkel omgång 2 kommer att starta upp under vårterminen 2022. Avdelningschef och biträdande avdelningschef beslutade att en av de skolor som anmälde intresse i våras, Solanderskolan, skulle tillfrågas om medverkan. Samtal har sedan förts med rektor och biträdande rektor för Solanderskolan och de har beslutat sig för att delta. Forskningscirkeln kommer att starta februari 2022 och pågå under hela 2022. Upplägget kommer att vara på likande sätt som i forskningscirkel 1.

Pilotstudie: Gå över gränser – personalsamverkan för att främja hälsa och lärande

Under våren 2021 beviljades Catrine Kostenius och Ulrika Bergmark tillsammans med kollegorna Silje Gustafsson och Sebastian Gabrielsson medel från Institutionen för hälsa, lärande och teknik,

Luleå tekniska universitet, för en pilotstudie inom forskningscirkelarna. Pilotstudiens syfte är att undersöka hur personal från olika personalgrupper samverkar med varandra och med elever och föräldrar för att främja hälsa och lärande i skolan. Deltagarna i undersökningen är personal från elevhälsan, skolläda och lärare som deltar i de båda forskningscirkelarna finansierade av Piteå kommun. Datainsamlingar som görs inom pilotstudien omfattar en skriftlig enkät som består av frågor med fasta svarsalternativ, men även av fritextfrågor. Även deltagarnas redovisningar av utvecklingsarbetena kommer att ingå i studien. Datainsamlingarna kommer att genomföras inom ramen för tiden som är avsatt för forskningscirkelarna. Deltagarna i forskningscirkel 1 har informerats om pilotstudien och inbjudits att medverka. De visade ett positivt intresse för deltagande. Resultaten av pilotstudien kommer att sammanställas när de båda omgångarna av forskningscirkelarna är genomförda i slutet av 2022.

Piteå 2021-11-08

Malin Westling

Förvaltningschef, utbildningsförvaltningen

§161

Projekt – Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor

21BUN354

Projektplan

Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor

2021-11-25

Piteå kommun

Innehåll

1. Projektets bakgrund och projektprocessen	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Administrativa uppgifter och projektorganisation.....	3
1.3 Projektprocessen och beslutspunkter	5
2. Mål	5
2.1 Effektmål	5
2.2 Projektmål.....	5
3. Projektbeskrivning och avgränsningar	6
3.1 Beskrivning och omfattning på projektet	6
3.2 Målgrupp för projektresultatet.....	6
4. Aktivitets- och tidsplan	6
4.1 Aktivitetsplan.....	6
4.2 Tidsplan	7
4.3 Projektgodkännande och projektavslut.....	7
5. Projektbudget	8
5.1 Projektets externa kostnader	8
5.2 Projektets interna kostnader och tidsåtgång	8
6. Ändringar	9
7. Risker och beroenden	9
8. Rapportering	10

1. Projektets bakgrund och projektprocessen

1.1 Bakgrund

Sveriges minoritetspolitik syftar till att stärka de nationella minoriteternas rättigheter och ge stöd till minoritetsspråken så att de hålls levande. Förskolor, förskoleklasser och skolor har ansvar och spelar en viktig roll för att främja de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Skolan ansvarar också för att varje elev efter genomgången grundskola, grundsärskola, sameskola eller specialskola har fått kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia.¹

Skolinspektionens kvalitetsgranskning 2012 ”*I marginalen*” konstaterade att det saknades tillräcklig kunskap om och intresse för de nationella minoriteterna och deras språkutveckling hos de granskade skolhuvudmännen, vilket leder till bristande möjligheter för många elever att få undervisning i de nationella minoritetsspråken. Granskningen konstaterade även att svårigheten att få tag på lärare i nationella minoritetsspråk är ett stort problem i många kommuner.²

Skolinspektionen förklarar kommunernas och skolornas brister med att många kommuner saknar kunskap om de nationella minoriteterna vilket i sin tur leder till att frågan ofta är lågt prioriterad och ansvarsfördelningen oklar. Lärarbristen i de fem officiella nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska är stor och många kommuner och skolor brister dessutom i att fullgöra sin skyldighet att informera om och erbjuda undervisning i de nationella minoritetsspråken.³

Även om ansvaret för att bidra till att stärka de nationella minoriteternas rättigheter är känt för oss som tjänstgör inom utbildningsförvaltningen i Piteå kommun är vi osäkra på hur omfattande kunskapsnivån är hos alla som tjänstgör. Därför anser vi att det vore önskvärt att ett tydligare helhetsgrepp tas kring frågan, dels för att säkra att styrdokumentet efterlevs men även för att stötta de verksamma ute på kommunens för- och skolenheter att efterleva uppdraget. Av den anledningen föreslås projektet **Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor** att genomföras under åren 2021-2023, något som även ligger väl i linje med Piteå kommuns prioriterade mål ”*Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund.*”⁴

1.2 Administrativa uppgifter och projektorganisation

Projektets projektnummer är 36018

Projektets diarienummer är: 21BUN354

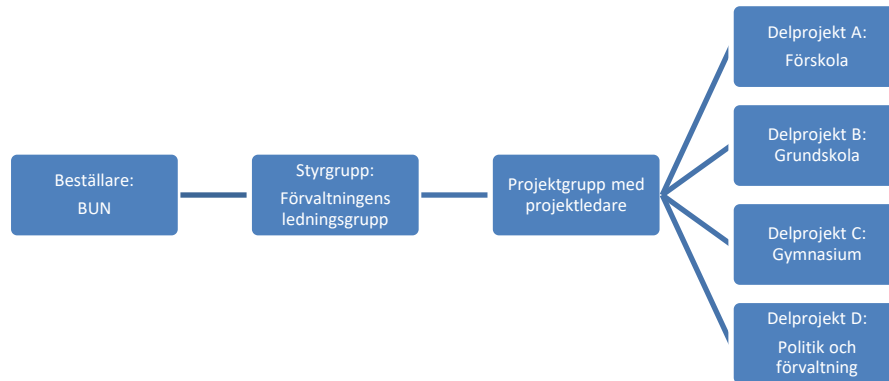
¹ *Nationella minoriteter i förskola, förskoleklass och skola*, Skolverket 2015, sid. 3

² *I marginalen*, Kvalitetsgranskning Rapport 2012:2, Skolinspektionen 2012, sid. 5

³ *Ibid.*, sid. 6 ff.

⁴ *Verksamhetsplan 2021-2023*, KF 2020-06-22 § 119, sid. 8

Projektorganisationen ser ut enligt följande:

Beställare:

Beställaren – Barn- och utbildningsnämnden - har verksamhetsansvar för projektresultatet och finansierar projektet. Beställaren ansvarar för att beställa projektet genom projektdirektivet och besluta om de mätbara effektmålen. Beställaren ansvarar även för att tilldela medel och resurser till projektet samt säkerställa att projektets resultat tas om hand i den löpande verksamheten och där ger avsedd effekt. Beställaren mäter och följer upp effektmålen viss tid efter projektets avslut. Beställaren tar emot projektets slutrapport och stänger formellt projektet.

Styrgrupp:

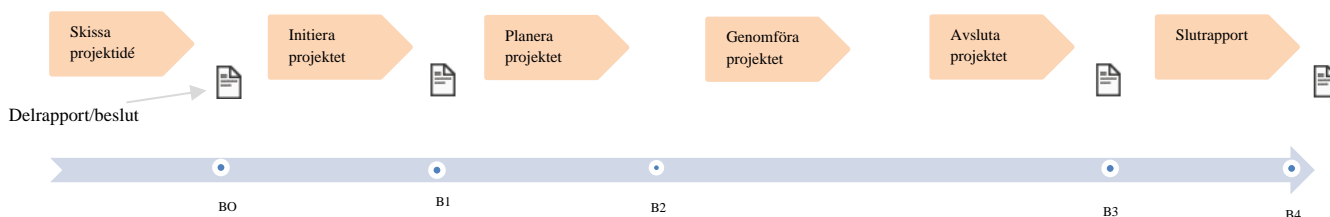
Styrgruppen – utbildningsförvaltningens ledningsgrupp - har det övergripande ansvaret för att de medel som projektet tilldelas används på det mest effektiva sättet. Projektledaren ingår som föredragande i styrgruppen men har ingen beslutsrätt. Styrgruppen ansvarar för att godkänna projektmålen, avgränsningarna, budget, resursplan och arbetsplan (projektplan). Styrgruppen beslutar om projektet ska drivas vidare eller läggas ned vid varje beslutspunkt i projektprocessen. Styrgruppen fattar även beslut om övergripande prioriteringar samt förändringar i den beslutade projektplanen och ändringar avseende projektets målsättning, tidsplan eller budget. Styrgruppen ska slutligen godkänna projektets resultat.

Projektledare:

Projektledaren är den person som operativt ansvarar för att driva projektet mot angivet mål och som rapporterar till styrgruppen. Projektledaren leder projektgruppen som består av projektledaren och projektmedlemmar. En av de viktigaste uppgifterna för projektledaren är att säkerställa att alla projektmedlemmar förstått projektets mål, innehåll och tidsplan samt vilka aktiviteter de ansvarar för. Projektledaren ansvarar för att löpande följa upp projektets framåtskridande i enlighet med planen samt löpande uppdatera aktivitetsplanen, bryta ner aktiviteter i mer detaljerade sådana, ta bort och lägga till aktiviteter. Projektledaren styr, leder och kontrollerar projektarbetet samt rapporterar regelbundet till styrgrupp via lägesrapporter, ändringsbegäran och styrgruppsmöten. Projektledaren skall även skapa förståelse och acceptans för projektet internt och externt samt ansvara för att projektmålen nås i tid och till fastställd budget.

1.3 Projektprocessen och beslutspunkter

Projektet skall följa nedanstående process:

Beslutspunkterna B0 till B4 förklaras i tabellen nedan:

Beslutspunkt	Beskrivning	Beslutas av	Planerat beslutsdatum
B0	Beslut om att initiera projektet utifrån projektplan	Beställaren	December 2021
B1	Godkännande av projektdirektivet samt utsedd projektledare och projektgrupp. Det är då OK att påbörja projektplaneringen.	Styrgruppen	Januari 2022
B2	Ev. beslut om godkännande av löpande arbete eller ev. beslut om förändringar av projektets aktiviteter.	Styrgruppen	Löpande under projekttiden
B3	Godkännande av projektet	Styrgruppen	Maj 2023
B4	Godkännande av slutrapport. Projektet stängs formellt.	Beställaren	Juni 2023

2. Mål

2.1 Effektmål

Den övergripande målsättningen är att de nationella minoriteternas närvaro i Piteås förskolor och skolor ska vara en självklar och synliggjord del i våra verksamheter.

Projektet ska ge nämnden samt all personal inom förskola och skola en grundläggande kunskap om styrdokumentens uppdrag kring de nationella minoriteterna.

Projektet ska även leda till att utveckla undervisningsmaterial, läromedel m.m. som kan användas gemensamt i kommunens förskolor och skolor.

2.2 Projektmål

Projektet ska säkerställa att det utarbetas en struktur för arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter. Strukturen kan exempelvis innebära att varje förskole- och skolområde ska ha en minoritetsspråksansvarig pedagog som stöttar verksamheternas undervisning och säkerställer att de nationella minoriteterna är synliga i verksamheterna. Strukturen kan även innehålla sammanställning av resurser för modersmålsundervisning och satsningar på språkberikat lärande i förskola och skola.

Projektet skall ta fram en handlingsplan som tydliggör hur vi arbetar i Piteås förskolor och skolor med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter och ge stöd till minoritetsspråken så att de hålls levande.

Projektet ska säkerställa att nämndens ledamöter samt all personal erhåller en grundläggande kunskap om de nationella minoriteterna och vilket ansvar som åligger förskola och skola för att stärka de nationella minoriteternas rättigheter.

Projektet ska utarbeta ett metodstöd som inkluderar undervisningsmaterial, läromedel, tips m.m. som kan lånas av enheter för att efterleva styrdokumenterna.

3. Projektbeskrivning och avgränsningar

3.1 Beskrivning och omfattning på projektet

Arbetet med att synliggöra och stärka Piteås förskolors och skolors arbete med de nationella minoriteterna är indelat i tre faser: En planerande fas, därefter en kunskapsuppbyggande fas och slutligen en operativ fas där läromedel och handlingsplan utarbetas och förmedlas till verksamheterna.

Projektet syftar endast till att bygga upp kunskap, undervisningsberedskap, metoder och material. Det ingår därmed inte några aktiviteter direkt kopplade till barn och/eller elever i projektet. Sådana aktiviteter kan dock i framtiden gynnas av nya projekt.

Projektet kan komma att begränsas till endast vissa av de fem nationella minoriteterna, beroende på utfallet av nulägesanalysen och vilka behov som visar sig finnas inom organisationen.

3.2 Målgrupp för projektresultatet

I första hand är det politiker i Barn- och utbildningsnämnden samt all personal inom utbildningsförvaltningen (ca 1500 personer) som är målgrupp för projektet och dess resultat. I förlängningen är dock målsättningen att detta ska komma kommunens barn- och elever till godo och höja kvaliteten inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde.

Resultaten från projektet kan även användas som grund för fortbildning bland kommunens övriga förvaltningar om intresse av detta skulle finnas, och kan på så sätt bli en del av kommunens MR-arbete.

4. Aktivitets- och tidsplan

4.1 Aktivitetsplan

I denna projektplan beskrivs aktivitetsplanen endast grovt där projektets olika fokus tydliggörs och tidsätts. En mer detaljerad aktivitetsplan får därefter fastställas av styrgruppen i samband med beslutspunkt B1 (se projektprocessen).

Följande fokus är inplanerade i projektet:

Fokus 1	Nulägesanalys genomförs kring kunskapsnivå och arbetssätt. Planering inleds
2021-12-15 – 2022-01-31
Fokus 2	En handlingsplan utarbetas och en struktur för arbetet utformas
2022-02-01 – 2022-06-30

Fokus 3	Fortbildningsinsatser genomförs 2022-09-01 – 2022-11-30
Fokus 4	Undervisningsmaterial och metoder utarbetas 2022-12-01 – 2023-03-31
Fokus 5	Slutrapportering genomförs 2023-05-15 – 2023-06-30

4.2 Tidsplan

Projektet pågår 2021-12-15 – 2023-06-30

4.3 Projektgodkännande och projektavslut

Slutgiltigt projektgodkännande anses föreligga när:

- Projektmålen är uppnådda
- Handlingsplan och undervisningsmaterial är implementerade
- En slutrapport har upprättats

Projektgodkännande görs av styrgruppen utifrån presenterat underlag. Vid projektgodkännandet har beslutspunkt 3 (B3) passerats. Projektet avslutas när projektgodkännande skett och slutrapport skrivits och redovisats för beställaren.

Projektet kan även avslutas genom att det läggs ned vid någon av beslutspunkterna.

5. Projektbudget

5.1 Projektets externa kostnader

Projektets externa budget omfattar 1 500 000 SEK.

Fokus	Aktivitet	Budget		
		2021	2022	2023
F1	Nulägesanalys och planering			
	Fortbildning ledningsgrupp	21000		
	Inköp av material	5000		
	Studiebesök	5000		
F2	Handlingsplan och struktur			
	Studiebesök		20000	
	Arbetsgruppernas arbetsinsats, aktiviteter		155 000	
F3	Fortbildning			
	Fortbildningsinsatser		750000	
	Arbetsgruppernas arbetsinsats, aktiviteter		155 000	
F4	Undervisningsmaterial och metoder			
	Inköp av undervisningsmaterial		100000	50000
	Utarbetande av undervisningsmaterial		155000	79000
F5	Slutrapportering			
	Projektavslut			5000
SUMMA		31000	1335000	134000
				1500000

I aktiviteten ”Arbetsgruppens arbetsinsats, aktiviteter” kan exempelvis kostnader för vikarier, kostnader för konsult-/referensstöd ingå. Likaså kan kostnader för möteslokaler, resekostnader m.m. ingå.

Budgeten utgör ett estimat. Om projektledaren ser eller har skäl att anta att projektets kostnad kommer att avvika från budgeten måste detta omedelbart rapporteras till styrgruppen i form av en ändringsbegäran. Styrgruppen fattar sedan beslut om hur avvikelsen ska hanteras.

5.2 Projektets interna kostnader och tidsåtgång

I projektgruppen ingår åtta personer samt projektledare som alla bidrar med sin tid (för att verksamheten ska kunna fortgå trots att dessa personer avsätter tid för projektet kan vikariekostnader tillkomma som finansieras av den externa projektbudgeten ovan). Dessutom kommer styrgruppen att lägga viss tid på projektet. Utöver dessa personers löpande arbete i projektet tillkommer dessutom en fortbildningsinsats för all personal i utbildningsförvaltningen (sammanlagt ca 1500 personer) på tre timmar.

Totalt uppskattar vi att ca 5288 arbetstimmar kommer att läggas på projektet enligt nedan:

Fokus	Aktivitet	Intern budget / Tidsåtgång		
		2021	2022	2023
F1	Nulägesanalys och planering			
	Styrgrupp	20 tim/pers		
	Projektledare	40 tim		
	3 deltagare från förskolan	2 tim/pers		
	3 deltagare från grundskolan	2 tim/pers		
	2 deltagare från gymnasiet	2 tim/pers		
F2	Handlingsplan och struktur			
	Styrgrupp		4 tim/pers	
	Projektledare		16 tim	
	3 deltagare från förskolan		8 tim/pers	
	3 deltagare från grundskolan		8 tim/pers	
	2 deltagare från gymnasiet		8 tim/pers	
F3	Fortbildning			
	Styrgrupp		2 tim/pers	
	Projektledare		8 tim	
	3 deltagare från förskolan		4 tim/pers	
	3 deltagare från grundskolan		4 tim/pers	
	2 deltagare från gymnasiet		4 tim/pers	
	All personal		3 tim/pers	
F4	Undervisningsmaterial och metoder			
	Styrgrupp		2 tim/pers	2 tim/pers
	Projektledare		16 timmar	16 timmar
	3 deltagare från förskolan		16 tim/pers	16 tim/pers
	3 deltagare från grundskolan		16 tim/pers	16 tim/pers
	2 deltagare från gymnasiet		16 tim/pers	16 tim/pers
F5	Slutrapportering			
	Styrgrupp		2 tim/pers	
	Projektledare		16 timmar	
SUMMA TIMMAR		256	4836	196
				5288

Dessa arbetstimmar motsvarar en intern kostnad om ca 4 124 tkr.

6. Ändringar

Avvikelser och förslag på förändringar inom projektets ramar tas upp i minnesanteckningar vid projektgruppsmöten. Om ändringarna inverkar på projektets budget, tidplan, resursåtgång eller omfattningen av resultatet ska projektledaren i delrapporten/lägesrapporten till styrgruppen bilägga en ändringsbegäran. Styrgruppen har beslutsmandat över eventuella ändringar som påverkar ovanstående.

7. Risker och beroenden

De risker som bedöms som allvarligast och förslag till åtgärder beskrivs i nedanstående tabell:

Risker	Åtgärder
Coronapandemin kan orsaka svårigheter att genomföra utbildning, möten m.m. om den återigen tar fart och leder till att distansering på nytt måste införas.	Projektet förlängs med 6 månader i taget för att möjliggöra genomförande.
Deltagare i projektet riskerar att fastna i andra projekt.	Uppskatta tiden noggrant innan projektet börjar. Prata med varandra om andra arbeten som måste göras inom andra projekt, för att omfördela mellan varandra när det är möjligt eller sätta in andra personer om så krävs.
Projektmedlemmar har ingen erfarenhet från arbete med nationella minoriteter vilket riskerar att arbetet missar komplexitet.	Ta hjälp av personer som definierar sig tillhörande någon av minoriteterna för att öka kunskapsnivån. Arvoda personer med kunskap om de olika minoriteterna.

Projektet riskerar att fastna eftersom det finns spänningar i arbetet, bland annat beroende på projektrötthet och målträngsel.	Ha regelbundna avstämningsmöten och fånga upp eventuella spänningar.
Finansiering via anslagsöverföring från tidigare år godkänns ej	Projektet pausas och förvaltningen äskar extra driftsmedel för att genomföra projektet. Om förvaltningen ej erhåller extra driftsmedel avslutas projektet.

8. Rapportering

Projektplan, projektdirektiv och andra administrativa dokument som exempelvis framtagen handlingsplan kommer att diarieföras under projektets gång. Övriga dokument som skapas i projektet överförs till arkivet när projektet är avslutat och formellt stängt.

Piteå 2021-11-25

Malin Westling

Förvaltningschef, utbildningsförvaltningen

Barnkonsekvensanalys

Gällande Projekt – Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor

Datum : 2021-11-25 **Enhet/avdelning:** Utbildningsförvaltningen

Handläggare, för och efternamn: Malin Westling

E-post: Malin.westling@pitea.se

1. Beskrivning av ärendet:

Även om lagkravet och ansvaret för att bidra till att stärka de nationella minoriteternas rättigheter är känt för de som tjänstgör inom utbildningsförvaltningen i Piteå kommun finns en osäkerhet kring hur omfattande kunskapsnivån är hos alla som tjänstgör. Därför vore det önskvärt att ett tydligare helhetsgrepp tas kring frågan, dels för att säkra att styrdokumentet efterlevs men även för att stötta de verksamma ute på kommunens för- och skolenheter att efterleva uppdraget. Av den anledningen föreslås projektet Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor att genomföras under åren 2021-2023, något som även ligger väl i linje med Piteå kommuns prioriterade mål ”Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund.”

2. Hur berörs barn eller unga 0-18 år av beslutet?

Projektet syftar endast till att bygga upp kunskap hos politik och personal, struktur för arbetet kring nationella minoriteter, undervisningsberedskap, metoder och material. Det ingår därmed inte några aktiviteter direkt kopplade till barn och/eller elever i projektet.

I första hand är det politiker i Barn- och utbildningsnämnden samt all personal inom utbildningsförvaltningen (ca 1500 personer) som är målgrupp för projektet och dess resultat. I förlängningen är dock målsättningen att detta ska komma kommunens barn- och elever till godo och höja kvaliteten inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde.

3. Bidrar förslaget till att alla barn (oavsett bakgrund och resurser) har lika tillgång till sina rättigheter?

JA – projektet syftar till att stärka rättigheterna för barn som tillhör någon av de nationella minoriteterna och ge dem ett bättre stöd att fortsätta utvecklas i sin kulturella identitet.

4. Har berörda barn (i vissa fall vårdnadshavare) kommit till tals när förslaget tagits fram?

Nej, eftersom projektet i första hand inte riktas till barnen/eleverna utan till personal och politiker har inte något barn/någon elev hörts i ärendet.

5. Har personal som berörs av förslaget kommit till tals när förslaget tagits fram kring hur de uppfattar att barnets bästa påverkas?

Nej, ingen personal förutom avdelningscheferna i förvaltningen har hörts i ärendet pga. tidsbrist.

6. Tar förslaget hänsyn till principen om barnets bästa?

Nej, inte direkt eftersom projektet i första hand riktas till personal och politik. Däremot kommer projektets effekter i förlängningen att gynna barnets bästa.

7. Behöver något annat än barnets bästa prioriteras högst?

Nej

8. Övrigt

a) **Samverkan** – Förslaget har inte tagits fram i samverkan med någon annan organisation. Däremot kommer projektet att kräva samarbete med andra organisationer/representanter från de nationella minoriteterna. Projektet kan, när det är slutfört, även komma andra förvaltningar inom Piteå kommun till godo.

b) **Lagar och rutiner** – Projektet syftar till att skapa en bättre efterlevnad av skollagen (2010:800), skolförordningar och den minoritetslagstiftning som finns i Sverige. Projektet bottnar även i Piteå kommuns prioriterade mål ”Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund”.

c) **Återkoppling** – Nej

Rekommendation

Barn- och utbildningsnämnden rekommenderas att besluta att genomföra projektet **Nationella minoriteter i Piteås förskolor och skolor** under perioden 2021-2023.

§162

**Ansökan om tillfällig
dispens gällande vistelsetid
i ob-omsorg/Nattis**

21BUN332

§ 130

Ansökan om tillfällig dispens gällande vistelsetid i ob-omsorg/Nattis

Diariennr 21BUN332

Beslut

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott föreslår att nämnden beslutar att godkänna dispens av tillfällig vistelsetid under 8 veckor. Det innebär att barnet får lämnas tidigast kl. 15.30 i stället för kl. 17.00.

Dispensen upphör när barnen flyttar tillbaka till ordinarie lokaler vid Rönnens förskola.

Ärendebeskrivning

Golv mattor kommer som en garantiåtgärd att bytas i den nybyggda lokalen för Nattis vid Rönnens förskola. Arbetet kommer att pågå under minst 8 veckor. Under denna period kommer ob-verksamheten Nattis att flytta till Ringgatan 6 på Djupviken. Flytten kommer att genomföras under v2, 2022. Nattis öppnar sin verksamhet vardagar kl. 17.00 enligt beslutade regler 2000-07-01.

Vårdnadshavare har kontaktat rektor med en ansökan om att två gånger i veckan få lämna sitt barn tidigare då hen ej kan lämna sitt arbete till öppettiden kl. 17.00. Vårdnadshavaren har i dagsläget hjälp av fritidspersonal vid Rönnskolans fritids som följer barnet till Nattis vid dessa två tillfällen per vecka. I och med den tillfälliga flytten till Ringgatan kommer fritidspersonal inte kunna följa barnet och vårdnadshavaren kan inte lämna sitt arbete som undersköterska kl 17.00.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar om dispens av tillfällig vistelsetid under 8 veckor. Det innebär att barnet får lämnas tidigast kl. 15.30 i stället för kl. 17.00.

Dispensen upphör när barnen flyttar tillbaka till ordinarie lokaler vid Rönnens förskola.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Ansökan om tillfällig dispens gällande vistelsetid i ob-omsorg/Nattis

Paragrafen är justerad

§163

**Mottagna anmälningar om
kränkande behandling,
trakasserier eller
diskriminering**

21BUNI

Sammanställning av anmälningar om kränkande behandling

Christinaskolan:	21ELEV4-5, 17BUN367-3, 19BUN15-7
Solanderskolan:	19BUN141-48
Backgårdsskolan:	21ELEV264-1
Pitholmsskolan 4-6:	21ELEV258-1
Porsnässkolan:	21ELEV267-1

Avslutade ärenden

Bergsvikens förskola:	21ELEV217-3
Solanderskolan:	19BUN141-49

§164

Delegationsbeslut

21BUN2

Delegationsbeslut

Delegat	Handlingsnummer	Delegationspunkt	Antal beslut
Louise Mörk, ordförande Barn- och utbildningsnämnden	2021:32–33	24.1 Yttrande i brådskande fall	1
Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott	2021:54–59	4.11 Beslut i skolpliktsärenden vid bedömningen att det inte är aktuellt att vitesförelägga vårdnadshavarna	6
Malin Westling, förvaltningschef	2021:56, 59, 61–75	24.7 Beslut om tecknande av personuppgiftsbiträdesavtal Tieto och Logometrica 24.10 Beslut om bisyssla 28.3 Beslut om tillfällig delvis stängning av Bergsviksskola och Munksundsskolan	2 13 2
Britta Dahlén, avdelningschef gymnasiet	2021:8	13.4 Beslut om utbud av kurser till individuellt val	1
Louise Helgesson, handläggare	2021:85–94	21.1 Prövning och beslut om skolskjuts till fristående skola 21.2 Prövning och beslut om skolskjuts till annan kommunal grundskola 21.3 Prövning och beslut om skolskjuts pga särskilda skäl	2 1 9
Jennie Bodin, rektor Kullen och Björklunda	2021:1–4	5.8 Beslut om utökad tid i fritidshem	4
Helena Lundkvist, rektor förskola	2021:5	5.1 Beslut om avsteg från förskolereglerna	1
Elice Ökvist, avdelningschef grundskolan	2021:17	9.3 Beslut om avstängning från fritidshem pga obetalda avgifter	1

§165

Delgivningsärenden

21BUN3

§166

Rapporter 2021

21BUN6

§167

Förvaltningschefer informerar

21BUN4